

Protokoll fört vid Stockholms kommunfullmäktiges sammanträde måndagen den 2 september 2024

Tid:

kl. 16:00-21:53

Lokal:

Rådssalen

Närvarande:

Se bilaga

§§1-33

Justerat den 9 september 2024 Anslaget den 10 september 2024

Olle Burell

Cecilia Brinck

Sara Stenudd

Karin Jöback
Sekreterare

§ 1

Interpellation av Dennis Wedin (M) till trafikborgarrådet Lars Strömgren (MP) om Elektrifieringspakten

KS 2024/328

Beslut

Interpellationen är besvarad.

Interpellationen

Borgarrådet Wedin (M) har ställt en interpellation om Elektrifieringspakten.

Kommunfullmäktige beslutade den 11 mars 2024 att interpellationen fick ställas.

Borgarrådet Strömgren (MP) besvarar interpellationen.

I debatten yttrar sig, se bilaga 2.

§ 2

Interpellation av Per Rosencrantz (M) till utbildnings-, arbetsmarknads- och personalborgarrådet Emilia Bjuggren (S) om flyktingmottagandet

KS 2024/380

Beslut

Interpellationen är besvarad.

Interpellationen

Per Rosencrantz (M) har ställt en interpellation om flyktingmottagande.

Kommunfullmäktige beslutade den 25 mars 2024 att interpellationen fick ställas.

Borgarrådet Bjuggren (S) besvarar interpellationen.

I debatten yttrar sig, se bilaga 2.

§ 3

Interpellation av Dennis Wedin (M) till trafikborgarrådet Lars Strömgren (MP) om dialogen med företagare i Stockholm City

KS 2024/382

Beslut

Interpellationen är besvarad.

Interpellationen

Borgarrådet Wedin (M) har ställt en interpellation om dialogen med företagande i Stockholms City.

Kommunfullmäktige beslutade den 25 mars 2024 att interpellationen fick ställas.

Borgarrådet Strömgren (MP) besvarar interpellationen.

I debatten yttrar sig, se bilaga 2.

§ 4
Bordläggning av interpellationer

Beslut

Kommunfullmäktige bordlägger interpellationerna med nummer 1, 3 och 6-16 i kungörelsen.

§ 5 Nya interpellationer

Beslut

1. Interpellationerna får ställas.
2. Interpellationerna bordläggs.

1. Interpellation av Isabel Smedberg-Palmqvist (L) till äldre- och kulturborgarrådet **Torun Boucher (V)** om armlängds avstånd.
Rotel VI. Dnr KS 2024/741

2. Interpellation av Åsa Nilsson Söderström (L) till förskole-, barn- och fritidsborgarrådet **Alexandra Mattsson (V)** om förskolläraryrket i Skärholmen.
Rotel VII. Dnr KS 2024/742

3. Interpellation av Dennis Wedin (M) till bostads- och fastighetsborgarrådet **Clara Lindblom (V)** angående uteblivna fastighetslöften.
Rotel V. Dnr KS 2024/743

4. Interpellation av Per Rosencrantz (M) till finansborgarrådet **Karin Wanngård (S)** angående gårdsförsäljningens möjligheter för Stockholm.
Rotel I. Dnr KS 2024/744

5. Interpellation av Nike Örbrink (KD) till kultur- och äldreborgarrådet **Torun Boucher (V)** angående medarbetare per chef.
Rotel VI. Dnr KS 2024/891

§ 6

Sammanträdet ajournerades mellan kl. 16.51 till kl. 17.00

§ 7 Frågestund

Fråga 1

Borgarrådet Fjellner (M) ställer en fråga om stadens arbete mot antisemitism.

Borgarrådet Boucher (V) svarar på frågan.

Fråga 2

Leif Söderström (SD) ställer en fråga om vad det är som drivit fram ännu en försening på 1,5 år för antagandet av projektplanen gällande Skarpnäcksfältet.

Borgarrådet Valeskog (S) svarar på frågan.

Fråga 3

Borgarrådet Jönsson (L) ställer en fråga om vad händer i Skärholmen efter vårens många mord.

Borgarrådet Wanngård (S) svarar på frågan.

Fråga 4

Svante Linusson (C) ställer en fråga om ansvar för stadens IT-projekt.

Borgarrådet Wanngård (S) svarar på frågan.

Fråga 5

Nike Örbrink (KD) ställer en fråga om situationen för stadens gode män.

Borgarrådet Ojanne (S) svarar på frågan.

Fråga 6

Borgarrådet Hedin (M) ställer en fråga om socialtjänstens finansiering.

Borgarrådet Ojanne (S) svarar på frågan.

Fråga 7

Sergej Salnikov (SD) ställer en fråga om varför lönerna för sommarjobbare inte har höjts på minst 11 år.

Borgarrådet Bjuggren (S) svarar på frågan.

Fråga 8

Borgarrådet Jönsson (L) ställer en fråga om hur förskoleborgarrådet ska rädda förskolan Egalia.

Borgarrådet Mattsson (V) svarar på frågan.

§ 8

Sammanträdet ajournerades mellan kl. 17.57 till kl. 18.00

§ 9
Mötet öppnas

§ 10
Närvaro

Närvaro, se bilaga 1.

**§ 11
Justering**

Förste vice ordföranden Cecilia Brinck (M) och andre vice ordföranden Sara Stenudd (V) justerar dagens protokoll tillsammans med ordföranden Olle Burell (S). Justering sker den 9 september 2024.

§ 12 Anmälningssärenden till kommunfullmäktige år 2024

KS 2024/12

Beslut

Följande ärenden anmäls till kommunfullmäktige:

Länsstyrelsens rapport från inspektion den 28, 29 november och 5 december 2023 av Överförmyndarnämnden i Stockholms stad
KS 2024/831

Rapportering av ej verkställda beslut enligt Lag(1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) samt Socialtjänstlagen (SoL), kvartal 1 år 2024
KS 2024/750

Anmälda skrivelser till kommunfullmäktige under tiden 13/6 2024 – 28/8 2024:

Länsstyrelsen Stockholm

Länsstyrelsens beslut 2024-06-18 om ny ersättare för ledamot i kommunfullmäktige för Moderaterna efter avgången ersättare Roslana Cederhage.
KS 2024/11-8

Länsstyrelsen Stockholm

Beslut (2024-06-19) gällande detaljplan för del av Årsta 1:1 med flera (Årstafältet etapp 4b) i stadsdelen Årsta, Östberga och Enskedefältet.

Länsstyrelsen beslutar att inte pröva kommunens antagandebeslut i enlighet med vad som anges i 11 kap. 10 § plan- och bygglagen (2010:900) PBL.

Dnr KS 2021/1636-7

Förvaltningsrätten i Stockholm

Dom (2024-08-14) med anledning av kommunfullmäktiges beslut 2024-05-06 § 16 angående laglighetsprövning enligt kommunallagen om Stockholms stads säkerhetsprogram, mål nr 9677-24.

Förvaltningsrätten avslår överklagandet.

KS 2024/652-9

§ 13 Valärenden i kommunfullmäktige 2024

KS 2024/8

Beslut

1. Avsägelse och entlediganden godkänns.
2. Val förrättas för att utse ny person till uppdrag enligt valberedningens förslag samt tilläggförslag från Anders Österberg (S).
3. Om inte annat framgår inträder den senast valda ersättaren sist till tjänstgöring för sitt parti.
4. Om en ersättare/suppleant utses till ordinarie ledamot, utses en ny ersättare/suppleant.
5. För avsägelse i kommunfullmäktige hemställs om ny sammanräkning hos länsstyrelsen.
6. Vakanser bordläggs.
7. Paragrafen justeras omedelbart.

Ärendet

Valärenden i kommunfullmäktige den 2 september 2024 behandlas.

Förslag till beslut

Kommunfullmäktiges ordförande Olle Burell (S) konstaterar att avsägelse inkommit avseende Stockholm International Water Institute (Stiftelsen Stockholm Water Foundation) från Marie Antonsson (MP), Cecilia Brinck (M), Deniz Butros (V), Ulla Hamilton (M) och Olle Burell (S).

Anders Österberg (S) föreslår att kommunfullmäktige utser Anette Schiebe Lorentzi (OPOL), David Jonsson (OPOL), Staffan Ingvarsson (OPOL), Magdalena Bosson (OPOL) och Mikael Gustavsson (OPOL) som ledamöter i Stockholm International Water Institute (Stiftelsen Stockholm Water Foundation).

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är kommunstyrelsens och valberedningens förslag med tillägg från Anders Österberg (S). Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar enligt förslaget.

§ 14

Tunnelbana Älvsjö – Fridhemsplan

Hemställan från exploateringsnämnden och trafiknämnden
Genomförandeavtal

KS 2024/640

Beslut

1. Genomförandeavtal för tunnelbana Älvsjö – Fridhemsplan godkänns, i enlighet med bilaga till utlåtandet.
2. Exploateringsnämnden och trafiknämnden medges rätt att teckna genomförandeavtal och erforderliga följdavtal samt att vid behov träffa tilläggsavtal till genomförandeavtalet, förutsatt att sådant tilläggsavtal inte är av principiell betydelse.
3. Paragrafen justeras omedelbart.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Tunnelbana Älvsjö – Fridhemsplan.

I debatten yttrar sig, se bilaga 2.

Förslag till beslut

Anders Österberg (S), Maria Mustonen (V), Svante Linusson (C) och Martin Hansson (MP) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är kommunstyrelsens förslag. Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 15**Projekt Uppförande av Bäverdalens idrottshall i Rågsved,
del av fastigheten Älvsjö 1:1, inom Enskede-Årsta-
Vantörs stadsdelsnämndsområde**

Genomförandebeslut

Framställan från idrottsnämnden och fastighetsnämnden
KS 2024/713**Beslut**

1. Fastighetsnämnden medges rätt att genomföra projektet Uppförande av Bäverdalens idrottshall i Rågsved, del av Älvsjö 1:1, till en projektutgift som framgår av bilaga till utlåtandet.
2. Utgifterna för 2024 ska rymmas inom nämndens investeringsbudget. Utgifterna för kommande år behandlas i budget för 2025.
3. Paragrafen justeras omedelbart.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Liberalerna, Centerpartiet, Kristdemokraterna och Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Projekt Uppförande av Bäverdalens idrottshall i Rågsved, del av fastigheten Älvsjö 1:1, inom Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämndsområde.

I debatten yttrar sig, se bilaga 2.

Förslag till beslut

Hassan Jama (V) och Maria-Elsa Salvo (S) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Jonas Naddebo (C) och Lovisa Hedin (KD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Liberalernas, Centerpartiets och Kristdemokraternas förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslaget från Liberalerna, Centerpartiet och Kristdemokraterna, till vilket Sverigedemokraterna ansluter sig, mot kommunstyrelsens förslag och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 16**Teknisk upprustning och verksamhetsutveckling av
Stadsbiblioteket, del av fastigheten Spelbomskan 16**

Genomförandebeslut

Framställan från fastighetsnämnden och kultur nämnden

KS 2024/696

Beslut

1. Fastighetsnämnden medges rätt att genomföra projektet Teknisk upprustning och verksamhetsutveckling, del av fastigheten Spelbomskan 16 till en projektutgift som framgår av bilaga till utlåtandet.
2. Utgifterna för år 2024 ska rymmas inom nämndens investeringsbudget. Utgifterna för kommande år behandlas i budget 2025.
3. Paragrafen justeras omedelbart.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Moderaterna och Kristdemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Samtliga ledamöter för Liberalerna och Centerpartiet reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Teknisk upprustning och verksamhetsutveckling av Stadsbiblioteket, del av fastigheten Spelbomskan 16.

I debatten yttrar sig, se bilaga 2.

Förslag till beslut

Martin Hansson (MP) och Alma Carlsson (S) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Henrik Virro (M) och Lovisa Hedin (KD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Moderaternas och Kristdemokraternas förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Isabel Smedberg-Palmqvist (L) och Jonas Naddebo (C) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Liberalernas och Centerpartiets förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 17**Reviderat genomförandebeslut gällande AB
Stockholmshems nyproduktion av 96 bostäder inom
fastigheten Örtuglandet 1 i Åkeslund, Bromma**

KS 2024/502

Beslut

Genomförandet av AB Stockholmshems nyproduktion av bostäder samt garage inom Örtuglandet 1 i Bromma med en total investeringsutgift om 490 mnkr inklusive förväntad kostnadsutveckling, godkänns.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Moderaterna och Kristdemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Samtliga ledamöter för Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Reviderat genomförandebeslut gällande AB Stockholmshems nyproduktion av 96 bostäder inom fastigheten Örtuglandet 1 i Åkeslund, Bromma.

I debatten yttrar sig, se bilaga 2.

Förslag till beslut

Borgarrådet Lindblom (V), Maria-Elsa Salvo (S), Björn Ljung (L) och Tomas Beer (MP) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Tom Hedrup (M) och Nike Örbrink (KD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Moderaternas och Kristdemokraternas förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Sergej Salnikov (SD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Sverigedemokraternas förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 18

Detaljplan för Konsthallen 15 m.fl. i stadsdelen Djurgården (Hotell, restaurang, kultur), DP 2018-00710
Hemställan från stadsbyggnadsnämnden
KS 2024/673

Beslut

Detaljplanen för Konsthallen 15 m.fl. i stadsdelen Djurgården, DP 2018-00710, antas.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Samtliga ledamöter för Kristdemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Detaljplan för Konsthallen 15 m.fl. i stadsdelen Djurgården (Hotell, restaurang, kultur), DP 2018-00710.

I debatten yttrar sig, se bilaga 2.

Förslag till beslut

Borgarrådet Valeskog (S), Maria Mustonen (V), Björn Ljung (L), Jonas Naddebo (C), och föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Kommunstyrelsens förslag.

Gabriel Kroon (SD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Sverigedemokraternas förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Nike Örbrink (KD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Kristdemokraternas förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Handlingar i ärendet

1. Plankarta, 2024-05-02, dnr KS 2024/673-1.2
2. Planbeskrivning, 2024-05-02, dnr KS 2024/673-1.3

3. Samrådsredogörelse, 2021-05-20, dnr KS 2024/673-1.4
4. Granskningsutlåtande, 2024-04-19, dnr KS 2024/673-1.5

§ 19

Reviderat genomförandebeslut gällande Stockholm Vatten AB:s projekt Bromstensstaden, Etapp 1

KS 2024/585

Beslut

Genomförandet av Stockholm Vatten AB:s projekt Bromstensstaden etapp 1 med en investeringsutgift om 494 miljoner kronor inklusive förväntad kostnadsutveckling godkänns.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Moderaterna, Liberalerna, Centerpartiet och Kristdemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Samtliga ledamöter för Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Reviderat genomförandebeslut gällande Stockholm Vatten AB:s projekt Bromstensstaden, Etapp 1.

I debatten yttrar sig, se bilaga 2.

Förslag till beslut

Johan Heinonen (S) och Thomas Ehrnström (V) och föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Kommunstyrelsens förslag.

Anna Cederschiöld Stuart (M), Elin Hjelmestam (L), Jonas Naddebo (C) och Aron Modig (KD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Moderaternas, Liberalernas, Centerpartiet och förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Anders Edin (SD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Sverigedemokraternas förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 20**Reviderat genomförandebeslut gällande Stockholm Vatten AB:s projekt Norra Djurgårdsstaden, Norra delarna**

KS 2024/586

Beslut

Genomförandet av Stockholm Vatten AB:s projekt Norra Djurgårdsstaden, Norra delarna med en investeringsutgift om 558 miljoner kronor inklusive förväntad kostnadsutveckling godkänns.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Moderaterna, Liberalerna, Centerpartiet och Kristdemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Samtliga ledamöter för Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Reviderat genomförandebeslut gällande Stockholm Vatten AB:s projekt Norra Djurgårdsstaden, Norra delarna.

I debatten yttrar sig, se bilaga 2.

Förslag till beslut

Johan Heinonen (S) och Thomas Ehrnström (V) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Anna Cederschiöld Stuart (M), Elin Hjelmestam (L), Svante Linusson (C) och Aron Modig (KD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Moderaternas, Liberalernas, Centerpartiets och Kristdemokraternas förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Anders Edin (SD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Sverigedemokraternas förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 21**Samverkansöverenskommelse för regionala energi- och klimatrådgivningen i Stockholms län**

Rekommendation från Storsthlm

KS 2024/552

Beslut

Överenskommelse om Energi- och klimatrådgivning 2026-2029 samt datadelningsavtal antas i enlighet med bilaga 1 och 2 till utlåtandet.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Samverkansöverenskommelse för regionala energi- och klimatrådgivningen i Stockholms län.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är kommunstyrelsens förslag. Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 22

Projekt Västerbron etapp 1 - fuktisolering av mittrefuger och förebyggande åtgärder på stål- och betongkonstruktioner

Genomförandebeslut

Hemställan från trafiknämnden

KS 2024/708

Beslut

1. Trafiknämnden medges rätt att genomföra projekt Västerbron etapp 1 – fuktisolering av mittrefuger och förebyggande åtgärder på stål- och betongkonstruktioner till en utgift enligt bilaga 2 till utlåtandet.
2. Utgifterna för 2024 ska rymmas inom nämndens investeringsbudget.
3. Utgifterna för kommande år behandlas i budget för 2025.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Kristdemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Projekt Västerbron etapp 1 - fuktisolering av mittrefuger och förebyggande åtgärder på stål- och betongkonstruktioner. Genomförandebeslut.

I debatten yttrar sig, se bilaga 2.

Förslag till beslut

Borgarrådet Strömgren (MP) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Nike Örbrink (KD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Kristdemokraternas ersättaryttrande i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 23**Motion om att återinföra Vällingbyteamet**

Motion från Jan Jönsson och Anne-Lie Elfven (båda L)

KS 2023/552

Beslut

Motionen anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet

Reservationer

Samtliga ledamöter för Liberalerna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Motion om att återinföra Vällingbyteamet.

I debatten yttrar sig, se bilaga 2.

Förslag till beslut

Johan Heinonen (S) och Rashid Mohammed (V) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Borgarrådet Jönsson (L) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Liberalernas förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 24**Motion om socialsekreterare på fältet och en tillgänglig socialtjänst**

Motion av Jan Jönsson och Anne-Lie Elfvén (båda L)

KS 2023/551

Beslut

Motionen besvaras med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Liberalerna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Motion om socialsekreterare på fältet och en tillgänglig socialtjänst.

I debatten yttrar sig, se bilaga 2.

Förslag till beslut

Anders Göransson (S), Rashid Mohammed (V) och Tomas Beer (MP) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Borgarrådet Jönsson (L) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Liberalernas förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 25

Motion om fler badplatser i staden

Motion av Dennis Wedin (M)

KS 2023/547

Beslut

Motionen besvaras med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Moderaterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Samtliga ledamöter för Liberalerna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Motion om fler badplatser i staden.

I debatten yttrar sig, se bilaga 2.

Förslag till beslut

Borgarrådet Wedin (M) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Moderaternas förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Borgarrådet Jönsson (L) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Liberalernas förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 26**Motion om kommunöverskridande samarbete för skyddade boenden**

Motion av Kristin Jacobsson (C)

KS 2023/769

Beslut

Motionen besvaras med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Moderaterna och Centerpartiet reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Motion om kommunöverskridande samarbete för skyddade boenden.

I debatten yttrar sig, se bilaga 2.

Förslag till beslut

Anders Göransson (S) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Hanna Werner (M) och Kristin Jacobsson (C) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Moderaternas och Centerpartiets förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 27**Motion om att bevara Akalla Centrum – agera innan det är för sent**

Motion av Gabriel Kroon och Anders Edin (båda SD)

KS 2023/1137

Beslut

Motionen besvaras med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Motion om att bevara Akalla Centrum – agera innan det är för sent.

I debatten yttrar sig, se bilaga 2.

Förslag till beslut

Elvir Kazinic (S) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Gabriel Kroon (SD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Sverigedemokraternas förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 28

Motion om vanskötsel av Lillsjönäs gård

Motion av Gabriel Kroon och Anders Edin (båda SD)

KS 2023/1135

Beslut

Motionen besvaras med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Motion om vanskötsel av Lillsjönäs gård.

I debatten yttrar sig, se bilaga 2.

Förslag till beslut

Emil Bustos (S) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Gabriel Kroon (SD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Sverigedemokraternas förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 29**Motion om uteservering på stadshusets borgargård**

Motion av Jonas Naddebo (C)

KS 2023/810

Beslut

Motionen anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Moderaterna, Liberalerna och Kristdemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Samtliga ledamöter för Centerpartiet reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Motion om uteservering på stadshusets borgargård .

I debatten yttrar sig, se bilaga 2.

Förslag till beslut

Borgarrådet Wedin (M), Borgarrådet Jönsson och Nike Örbrink (KD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Moderaternas, Liberalernas och Kristdemokraternas förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Jonas Naddebo (C) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Centerpartiets förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 30

Motion om att levandegöra Hötorget

Motion av Dennis Wedin (M)

KS 2023/1217

Beslut

Motionen besvaras med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Moderaterna och Centerpartiet reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Motion om att levandegöra Hötorget.

I debatten yttrar sig, se bilaga 2.

Förslag till beslut

Borgarrådet Wedin (M) och Jonas Naddebo (C) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Moderaternas och Centerpartiets förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

**§ 31
Bordlagda motioner**

Kommunfullmäktige bordlägger motionerna med nummer 43 och 46-65 i kungörelsen.

§ 32 Nyväckta motioner

Följande motioner väcktes under perioden 18 juni till 2 september 2024:

1. Motion av Jonas Naddebo (C) om att avskaffa det generella badförbudet i stadens ordningsföreskrifter och anlägga fler bad. Rotel I. Dnr KS 2024/811
2. Motion av Jonas Naddebo (C) om blås liv i sommarbarnsverksamheten. Rotel IV. Dnr KS 2024/813
3. Motion av Jonas Naddebo (C) om kostnads- och bygglovsfria solceller för en strålande framtid. Rotel II. Dnr KS 2024/814
4. Motion av Michaela Hollis (KD) om gratis familjerådgivning för nyblivna föräldrar. Rotel IV. Dnr KS 2024/872
5. Motion av Jonas Naddebo (C) om kulturljudzon och idrott på Frihamnspiren. Rotel II. Dnr KS 2024/878
6. Motion av Maurice Forslund (KD) om sociala insatsgrupper från åtta års ålder. Rotel IV. Dnr KS 2024/890
7. Motion av Thomas Wihlman (C) om orosanmälan för äldre. Rotel VI. Dnr KS 2024/913
8. Motion av Jonas Naddebo (C) om utveckling av gamla och nya basketplaner i Stockholms stad. Rotel II. KS 2024/914
9. Motion av Jonas Naddebo (C) om att bygga tillfälliga idrottsplatser i Frihamnen, Värtahamnen och på Loudden. Rotel II. KS 2024/915
10. Motion av Jonas Naddebo (C) om Motion om att stärka Stockholm som grön kryssningsdestination. Rotel V. KS 2024/916
11. Motion av Jonas Naddebo (C) om Gröna företagslotsar i Stockholms stad. Rotel I. KS 2024/917.
12. Motion av Jonas Naddebo och Svante Linusson (båda C) om att göra 3-30-300-regeln till norm i Stockholms stad. Rotel VIII. KS 2024/918
13. Motion av Andrea Hedin (M) om träffpunkter som respekterar seniorers egna val. Rotel VI. KS 2024/922

14. Motion av Dennis Wedin (M) om nya mobilitetslösningar i trafikavtal. Rotel VIII. KS 2024/923
15. Motion av Dennis Wedin (M) om att göra Riddersvikshallen permanent. Rotel II. KS 2024/924
16. Motion av Dennis Wedin (M) om att rädda Fredhällsparken från exploatering. Rotel I. KS 2024/925
17. Motion av Andrea Hedin (M) om att mäta läsförståelse. Rotel III. KS 2024/926
18. Motion av Johan Nilsson (M) om att samordna och stödja stadsdelarnas arbete med inrättande av så kallade "fritidsbibliotek". Rotel VII. KS 2024/927
19. Motion av Johan Nilsson (M) om att bredda parkeringsövervakningens uppdrag med ett mer serviceinriktat och trygghetsskapande perspektiv. Rotel VIII. KS 2024/928
20. Motion av Annika Elmlund och Dennis Wedin (båda M) om möjligheten att bygga om Tullhuset på Blasieholmen till ett museum. Rotel VI. KS 2024/929
21. Motion av Jan Jönsson (L) om att motverka den rasideologiska miljön. Rotel I. KS 2024/940
22. Motion av Jan Jönsson och Anne-Lie Elfven (båda L) om att utreda möjligheten till bad i Hammarby sjöstad. Rotel I. KS 2024/941
23. Motion av Jan Jönsson och Åsa Nilsson Söderström (båda L) om samspel i förskolan. Rotel VII. KS 2024/942
24. Motion av Linnéa Vinge (SD) om att inkludera frågor om svenskkunskaper i förskoleundersökningen. Rotel VII. KS 2024/945
25. Motion av Linnéa Vinge och Liliane Åkerlund (båda SD) om att säkerställa kontinuitet inom hemtjänsten. Rotel VI. KS 2024/947
26. Motion av Gabriel Kroon, Linnéa Vinge och Anders Lindman (alla SD) om upprättande av ett monument över HBTQ-personers kamp. Rotel I. KS 2024/948
27. Motion av Anders Lindman (SD) om utredning och utvärdering av investeringar i cykelåtgärder. Rotel VIII. KS 2024/949

28. Motion av Gabriel Kroon, Sergej Salnikov och Julian Kroon (alla SD) om vräkning av brottslingar i allmännyttan. Rotel V. KS 2024/950

29. Motion av Gabriel Kroon (SD) om att ge stadsdelsnämnder i uppdrag att driva lokala facebookgrupper. Rotel I. KS 2024/951

30. Motion av Gabriel Kroon, Linnea Vinge och Sergej Salnikov (alla SD) om att granska inkomstfusk för personer med försörjningsstöd via ideella föreningar. Rotel I. KS 2024/952

§ 33
Mötet avslutas

Plats	Ledamot	Ersättare	Parti	Ankom	Utgick
48	Burell, Olle		S	17:06	21:54
77	Brinck, Cecilia		M	15:58	21:54
47	Stenudd, Sara		V	16:58	21:54
56	Abdullahi Ali, Nassir		S	17:59	21:54
105	Ali Hassan, Shamso		V	17:39	21:54
42	Ali, Ismail		C	17:37	21:53
102	Aranda de Gutiérrez, Norma	Stark, Emelie	S	17:48	21:54
92	Armstad, Stian	Nyberg, Berit	S	17:47	21:54
89	Badeli, Aida	König, Felix	MP	17:53	19:40
96	Bengtsson, Frida		S	16:29	21:53
23	Bjuggren, Emilia		S	15:58	21:53
8	Boucher, Torun		V	16:44	21:53
93	Bustos, Emil		S	17:23	21:54
58	Carlsson Hallberg, Ewa		S	16:23	21:54
94	Carlsson, Alma		S	16:14	21:53
13	Cederschiöld, Anna		M	17:40	21:54
80	Edin, Anders		SD	16:46	21:54
53	Edlund, Ingela	Hammar, Lotten	S	16:59	21:54
40	Elfvén, Anne-Lie	Hjelmestam, Elin	L	16:50	21:54
67	Elmlund, Annika		M	17:34	21:54
95	Finnveden, Felix		S	17:49	21:54
14	Forslund, Maurice	Hedin, Lovisa	KD	17:47	21:54
69	Friberg, Annika		M	17:06	21:53
12	Granswed Baat, Sophia		M	17:58	19:43
103	Güler, Esme		S	16:51	21:53
52	Göransson, Anders		S	17:23	21:54
51	Hansson, Martin		MP	15:58	21:53
4	Hedin, Andréa		M	16:02	21:54
66	Hedrup, Tom		M	17:51	21:53
61	Heinonen, Johan		S	17:57	21:54
34	Hellström, Anette		M	17:08	21:53
106	Herrström, Cecilia		V	16:53	21:54
37	Hollis, Michaela		KD	17:55	21:53
107	Holm, Jens	Ehrnström, Thomas	V	16:48	21:54
70	Hökmark, Christoffer		M	17:45	21:53
43	Ibrahim, Ashna	Hojem, Frank	C	16:33	21:54
19	Jacobsson, Kristin		C	16:33	21:53
30	Jama, Hassan		V	17:43	21:53
88	Jama, Mansur	Beer, Tomas	MP	16:50	21:21
31	Johansson, Tobias	Mayr, Marre	V	17:36	21:54

Mötesdatum : 9/2/2024

Möte : Kommunfullmäktige

39	Jonlund, Rasmus	Wistrand, Hanna	L	17:08	21:54	Sida 44 (156)
79	Juntunen, Tapani		SD	17:24	21:53	
18	Jönsson, Jan		L	16:56	21:53	
101	Kazinic, Elvir		S	17:03	21:54	
62	Kratz, Tina		V	16:15	21:54	
86	Kroon, Gabriel		SD	16:28	21:54	
81	Kroon, Julian		SD	17:43	21:53	
104	Körhan, Özlem		V	16:15	21:53	
36	Lennaárd, Fritz		M	17:48	21:54	
99	Lind, Andreas		S	16:16	21:54	
7	Lindblom, Clara		V	17:58	21:54	
60	Lindgren, Jimmy		S	16:40	21:54	
71	Lindström, Therese	Virro, Henrik	M	16:37	21:54	
45	Linusson, Svante		C	16:21	21:47	
16	Ljung, Björn		L	17:01	20:29	
64	Ljuslin, Maria		V	17:31	21:54	
97	Lorentzi, Ulrika		S	17:52	21:53	
11	Lutz, Kristina		M	17:25	21:54	
9	Mattsson, Alexandra		V	16:57	21:53	
63	Mjörnberg, Robert		V	15:58	21:54	
38	Modig, Aron		KD	17:59	21:54	
28	Mohammed, Rashid		V	17:47	21:54	
29	Mustonen, Maria		V	15:58	21:53	
20	Naddebo, Jonas		C	16:21	21:53	
41	Nilsson Söderström, Åsa		L	17:52	21:54	
32	Nilsson, Johan		M	16:08	21:54	
10	Nilsson, Jonas		M	17:32	21:53	
44	Nyberg, Claes	Kling, Johan	C	16:46	21:53	
87	Obermüller, Cecilia	Carl bom, Lisa	MP	16:51	21:54	
24	Ojanne, Alexander		S	16:15	21:53	
33	Paccamonti, Johan		M	17:48	21:54	
100	Palm, Ulrika		S	16:13	21:54	
98	Piazzolla, Catharina	Snis Sigtryggsson, Bjarne	S	16:19	21:54	
91	Risberg, Eva		S	15:58	21:54	
72	Rosencrantz, Per		M	16:23	21:54	
90	Runsten, Magnus		MP	17:54	21:54	
83	Salnikov, Sergej		SD	16:26	21:53	
27	Salvo, Maria-Elsa		S	18:02	21:54	
65	Sharaf Abdi, Ahmed		V	17:41	21:53	
54	Sjöberg, Ulla		S	16:09	21:53	
35	Sjölander, Henrik	Randquist, Theréz	M	16:43	21:54	
17	Smedberg-Palmqvist, Isabel		L	17:57	20:33	

Mötesdatum : 9/2/2024

Möte : Kommunfullmäktige

57	Stavling, Margareta		S	16:04	21:54	Sida 45 (156)
50	Strömgren, Lars		MP	15:58	21:53	
74	Svanström, Sara		L	17:52	21:53	
84	Söderström, Leif		SD	16:34	21:53	
75	Tufvesson, Christina	Abdu, Said	L	17:33	21:54	
22	Valeskog, Jan		S	15:59	21:53	
26	Vikman Rindevall, Arvid		S	16:30	21:53	
85	Vinge, Linnéa	Lindman, Anders	SD	16:30	21:54	
55	Walther, Ulf	Brandt, Jakob	S	17:32	21:54	
21	Wanngård, Karin		S	16:59	21:53	
82	Wassermann, Emelie		SD	17:23	21:54	
5	Wedin, Dennis		M	15:58	21:54	
68	Wejke Norberg, Lou-Ann		M	17:19	21:53	
73	Werner, Hanna		M	17:14	21:53	
46	Wihlman, Thomas		C	18:02	21:53	
78	Åkerlund, Liliane		SD	16:55	21:53	
15	Örbrink, Nike		KD	17:56	21:54	
25	Österberg, Anders		S	15:58	21:54	
59	Österman, Gustav		S	16:47	21:54	
6	Fjellner, Christofer		M	17:59	21:54	
49	Lindhagen, Åsa		MP	17:59	20:12	

Yttranden 2024-09-02

Yttranden vid Stockholms kommunfullmäktiges sammanträde den 2 september 2024

§ 1 Interpellation av Dennis Wedin (M) till trafikborgarrådet Lars Strömgren (MP) om Elektrifieringspakten

Anförande nr 1

Borgarrådet S t r ö m g r e n (MP): Jag ber att få hänvisa till det utdelade svaret.

Anförande nr 2

Borgarrådet W e d i n (M): Ordförande! Lars Strömgren hänvisar till det utdelade svaret, och jag hänvisar till den utdelade frågan. Det är trevligt med en ny termin här i fullmäktige och kul att få inleda den med ett så viktigt ämne. Elektrifieringspakten är ett samarbete mellan Stockholms Stad, Ellevio, Scania och Volkswagen Sverige. Den slöts år 2021. Då var det våra båda partier som ingick i styret, och målet var att skynda på arbetet med att få stadens transportsektor helt fossilfri till 2030.

Det här är en av de mest konkreta handlingsplaner som staden har inlett för att öka elektrifieringen, inte minst tillsammans med branschen. Det ska göras tillsammans, som man sa i ett pressmeddelande, och det ska vara en del av ett lagspel. Så inleddes arbetet. Det är roligt att konstatera att mycket har hänt, och det finns mycket att slå sig för bröstet för. Vi kan konstatera att det finns saker som går åt rätt håll, exempelvis att mer än var fjärde bil som rullar i Stockholm är laddbar. För varje år blir de laddbara bilarna fler och de med förbränningsmotorer färre.

Det finns saker vi måste bygga vidare på, och jag fångar upp åsikter som handlar om att man undrar vart det här samarbetet är på väg. Hur går det med Elektrifieringspakten? Och är det inte så att vi kan ha en elektrifieringspakt 2.0 och öka arbetet kring detta? Samhället håller på att förändras, och alla är med på vad som behöver göras. Men frågan är *hur* det ska göras. Vad är det vi behöver göra framåt, och i så fall också tillsammans? Där uppfattar jag inte att samarbetet just nu är på gång. Det behövs nog mer av en skjuts, och man behöver visa att det finns en energi i detta, att vi går åt samma håll och att vi får en nystart kring samarbetet.

Jag har kollat på om man exempelvis har kommunicerat någonting de senaste åren under den här mandatperioden kring samarbetet. Det senaste jag kan hitta är att man fick pris; vi fick i slutet på 2022 Laddguld för en del av det här arbetet, men sedan hittar jag ingenting konkret i vad det är som faktiskt har hänt sedan dess. Det förvånar mig, för det här är väl någonting som är bra och som vi kan bygga vidare på med de större aktörer som vi inledde samarbetet med? Därav denna interpellation till trafikborgarrådet, och jag hoppas att jag får svar i dag.

Bilaga 2

Yttranden 2024-09-02

Anförande nr 3

Borgarrådet S t r ö m g r e n (MP): Tack så mycket, borgarrådet Dennis Wedin, för frågorna om Elektrifieringspakten! Jag håller med om att Elektrifieringspakten är ett väldigt bra initiativ, och det är på intet sätt så att arbetet har stannat av. Vi hade en konferens i våras där man firade att det hade gått tre år och där man kunde konstatera att Elektrifieringspakten har spelat en väldigt stor och viktig roll i det här arbetet. Man har nu också utvecklat Elektrifieringspakten på några olika sätt.

Dels tror jag att man kan säga att Elektrifieringspakten 2.0 kanske inte är det forum där man ordnar galor och delar ut pris och sådant, som man historiskt har gjort, utan det är mer ett slags arbetsstuga eller ett forum som fler och fler aktörer hela tiden vill ansluta sig till. Det är ett drygt åttiotial aktörer som är med. Någoting som jag reflekterade över och tyckte var positivt på den konferens som jag var med på i våras var att det nu är inte minst techföretag som har anslutit sig, och de klassiska aktörerna, liksom transportörerna, är redan med. Men man börjar förstå att det också behövs andra branscher, och fler branscher, och att detta behöver utvecklas på flera olika sätt.

Borgarrådet nämner tunga transporter i sin fråga. Det finns med i Elektrifieringspakten. Men utöver detta har trafikkontoret nu tagit fram en godstrafikplan, och det finns också andra forum där man diskuterar transportfrågor för tunga transporter. Tunga transporter elektrifieras i större utsträckning, men man ska inte glömma bort att även biogasen, åtminstone i ett första steg, kan spela en väldigt stor roll. Det har vi blivit påmind om flera gånger under arbetets gång med transportörerna när vi har diskuterat och pratat om miljözon klass 3:s införande i city.

Vi har haft högt uppställda mål, inte minst för utrullningen av laddinfrastruktur. Vi har märkt, och jag har märkt, inte minst i min roll som ordförande i Stockholm Parkering, att de här målen har hjälpt oss. Vi kommer att uppnå målen kring 100 procent ladd i våra egna anläggningar redan till 2025, så det är väldigt positivt.

Det finns också en ytterligare samordningsgrupp för det arbete som sker internt i staden när vi försöker samordna och prioritera var vi ska bygga ut laddmöjligheter på våra egna anläggningar, både så att det sker utifrån vad som är geografiskt bäst och så att det inte suboptimeras på nämnd- eller bolagsnivå. Laddarbetet med Elektrifieringspakten och med laddinfrastruktur pågår för fullt som aldrig förr. Det har utvecklats, och det är mer anpassat efter de utmaningar vi har nu. Men vi väntar också på att regleringar ska ändras på nationell nivå för att det här verkligen ska ta fart.

Anförande nr 4

Borgarrådet W e d i n (M): Ordförande! Jag tycker att det finns delar av detta som man kan glädjas åt. Det är helt korrekt att det nödvändigtvis inte behövs galor för att ett arbete ska komma vidare.

Bilaga 2

Yttranden 2024-09-02

Däremot kan jag konstatera att det inte är så många större besked som har kommit om den här pakten, exempelvis kopplat till den konferens som har varit. Jag tolkar det mer som att deltagare och andra undrar lite över hur vi kommer vidare i detta. Det är delvis bra med mål. En del av frågan här är om det finns anledning att revidera något av målen eller liknande. Men jag tror att det man efterfrågar är just att gå in mer ingående i hur man gör detta. När det gäller exempelvis nätet – apropå att Ellevio är med – är det något som vi behöver komma vidare med, men hur? Om det behövs en skärpning eller om vi behöver komma vidare i detta måste man identifiera vad som är hindren och tillsammans komma vidare.

Vissa delar är, som borgarrådet är inne på, glädjande. Det handlar om vad staden är inne på i sitt arbete. Men det vi vill här är ju att pusha de deltagare som faktiskt finns med i samarbetet så att det blir det lagspel som man var ute efter från början, som jag tolkar det. Jag blir oroad över att jag får signaler från branschen om att man tycker att man står och stampar lite i det här samarbetet. Elektrifieringspakten är viktigare än så. Den fortlöper, och det är bra, men vi kan bättre.

Handläggningstiderna för att sätta upp privata laddpunkter upplevs fortfarande vara långa och krångliga när det kommer till Stockholms stad. Vi ligger fortfarande långt ifrån EU-målet vad gäller tillgänglig offentlig laddinfrastruktur. Bristen på offentliga snabbladdpunkter försvårar omställningen, inte minst för taxibranschen och olika typer av leveranstjänster. Det finns också orosmoment när det kommer till exempelvis miljözon klass 3 och att man där inte har kommit med besked om detta. Man skärper det med en zon och säger att här ska det bara vara elbilar. Men inget motsvarande besked kommer om att så här många laddstolpar ökar vi nu med i det här området. Det har absolut noterats vissa enskilda invigningar av några laddstolpar i området, men det är inte tillräckligt utifrån det stora ingrepp man ändå gör i trafiken. Både stockholmare och näringsidkare är rädda för att staden sätter sig i baksätet för elektrifieringen och anser att det är viktigt att minska trafiken snarare än att ställa om den.

Det finns parkeringsplatser som man identifierade för några år sedan som ställen för laddstolpar, men i stället har den här majoriteten nu tagit bort själva parkeringsplatserna. Det har varit viktigare än att skynda på elektrifieringen. Det tror inte jag är rätt väg att gå.

Anförande nr 5

Borgarrådet **Strömgren (MP)**: Som jag sa i inlägget tidigare spelar Elektrifieringspakten en väldigt viktig roll, och det finns en tät dialog med dem som ingår i den. Det gäller även andra typer av fordon, särskilt fokuserat på tunga transporter.

Elektrifieringspakten kom till för att det här området uppstår och skapas med olika intressenter som har olika uppgifter och som gör olika delar. Vi upplever från staden

Bilaga 2

Yttranden 2024-09-02

att det är en frustration att Ellevio har sådana väntetider när de ska dra fram ström. Elektrifieringspakten är ett forum där vi lyfter den frågan. Vi lyfter den även i andra typer av forum. Men detta är en utmaning, och vi använder Elektrifieringspakten som forum för att driva på. Vi gör det även på andra sätt. Det är en kombination av den här typen av forum och olika typer av interventioner, insatser eller åtgärder som vi gör.

Det fattades beslut redan under förra mandatperioden om att innerstaden skulle elektrifieras, och då är införandet av miljözon klass 3 en av de saker som vi gör. Det har satts upp laddstolpar i området. Men om man tittar på hur transportbranschen och laddningen ser ut ser man att det kanske inte är i zonen dessa laddstolpar ska sättas upp, även om det har satts upp en hel del. Men snabbaddare kanske snarare sätts upp på depå där transportföretagen laddar – utanför zonen. Man behöver alltså se laddstolpfrågan i ett större sammanhang.

Som jag sa tidigare är det också en del regleringar vi gärna skulle vilja få ändrade. Det handlar om lagstiftning, som borgarrådet Wedin gärna får ta med sig till de samtal som sker med regeringen.

Slutligen vill jag nämna sjöfartens omställning, för det är också någonting som är viktigt. Där har vi påbörjat ett arbete tillsammans med hamnen. Det har satts upp elanslutningar för fordon vid kaj, och det finns även miljörabatter på hamnavgiften för att bidra till omställningen av sjöfarten. Men även där är vi i beroendeställning till internationella överenskommelser och överenskommelser på EU-nivå. Det är också någonting vi gärna ser att nuvarande regering jobbar mer med om ni menar allvar med elektrifieringen.

Anförande nr 6

Borgarrådet W e d i n (M): Ordförande! Jag ska inte upprepa alla mina poänger. Jag tackar för svaret, och jag tycker mig ändå höra att det finns en tro på den här pakten.

Det är välkommet, men låt oss nu ändå öka farten. Jag tror faktiskt att det är det som många av dem som deltar i detta efterfrågar, och då just också utifrån att identifiera *hur*. Det handlar om att identifiera hindren. Lars Strömgren nämnde Ellevio, exempelvis, och de utmaningar som de har. Men okej, spalta då upp de utmaningar som finns och se till så att vi kommer vidare! Annars kommer ju samarbetet bara att vara någonting som står och stampar. Jag tror att det finns en risk för det.

Inkludera fler aktörer! Vi är inte klara där heller. Det gäller persontrafik, godstrafik, kollektivtrafik, mikromobilitet och sjöfart, som nämndes. Det behöver ställas om, och det behövs mer el och nät för att det ska bli av. Då tror jag att det finns mer att göra tillsammans kring att komma vidare i detta. När det kommer till just sjöfarten är det där man släpper ut stora utsläpp i de tyngre vägtransporterna. När det kommer till att inkludera hamnverksamheten i stadens arbete är det väldigt viktigt. Ja, man är igång,

Bilaga 2

Yttranden 2024-09-02

men jag tror att man behöver göra mycket mer även kring det området för att faktiskt komma vidare.

När det kommer till miljözon klass 3 behöver vi, för att det inte ska bli en flopp eller ett avskräckande exempel, skapa förutsättningar för omställningen – och rimligen då innan vi inför skarpa och snara förbud. Jag menar att man inte alls har gjort tillräckligt för att få igång exempelvis laddinfrastrukturen i området eller i det närliggande området för att faktiskt kunna motivera detta som en tydlig åtgärd. Var resultatinkriktade och inlyssnande i vad det är vi borde kunna göra mer från stadens sida, men framför allt: Led, och visa vägen i samarbetet så att vi kommer vidare!

Det ska väl ändå nämnas att Moderaterna vill se rabatterade trängselskatter och parkeringsavgifter för laddbara bilar, och vi vill se att Stockholms ringled byggs klart genom Östlig förbindelse för att minska genomfartstrafiken. Där pratar vi tydliga åtgärder som faktiskt skulle minska utsläppen just i Stockholm. Jag tror att det finns ett stort politiskt gehör för att utveckla Elektrifieringspakten för att klara omställningen och komma ut som en vinnare.

Anförande nr 7

Borgarrådet S t r ö m g r e n (MP): Ordförande! Tack, Dennis Wedin, för frågorna om Elektrifieringspakten! Elektrifieringspakten är en nödvändig och väldigt viktig aktör och ett forum för det intensifierade arbetet med elektrifiering och utbyggnad av laddinfrastruktur i Stockholm. Jag tycker det är positivt att det är trafikkontoret som har det uppdraget, och jag har inte minst senast i våras under den treårskonferens som har varit konstaterat att arbetet fortlöper väl och att fler aktörer inom olika typer av branscher har anslutit sig och deltar i arbetet. Men det är viktigt att påminna om att en hel del av det som skulle kunna bidra till elektrifieringen är regleringar och lagstiftning på nationell nivå. Därför är jag positiv till att borgarrådet Wedin nämner det, och jag ser fram emot att se också det arbetet intensifieras.

Vi behöver kunna jobba med en verktygslåda med olika typer av insatser. Ibland handlar det om dialog. Ibland handlar det om att dela upp ansvaret på respektive intressent eller stakeholder, och ibland handlar det om att våga gå från ord till handling och ta ett första steg. Jag tycker att vi i det rödgröna styret styr och portionerar ut de här olika delarna på ett väldigt bra sätt och ser att det också ger effekt. Elektrifieringen ökar, och vi har branschen med oss i många av de här stegen. Inte minst när det gäller tunga transporter ser vi detta inom ett projekt som trafikkontoret leder och som heter Stolt. Det finansieras av Vinnova och Viable Cities-pengar. Där ser vi att transportföretagen, om de ges tydliga spelregler och är med i samtalet, ibland vill gå mycket längre än vad vi kanske föreställer oss initialt. Det är positivt. Elektrifieringspakten är som sagt *en* spelare. Det är en viktig spelare där många möts, och där sker ett intensivt och bra arbete nu och framgent.

Bilaga 2

Yttranden 2024-09-02

§ 2 Interpellation av Per Rosencrantz (M) till utbildnings-, arbetsmarknads- och personalborgarrådet Emilia Bjuggren (S) om flyktingmottagandet

Anförande nr 8

Borgarrådet B j u g g r e n (S): Jag ber att få hänvisa till det utdelade svaret.

Anförande nr 9

P e r R o s e n c r a n t z (M): Fru ordförande, fullmäktige, åhörare! Jag har läst borgarrådets Bjuggrens svar på interpellationen. Interpellationen handlar om flyktingmottagandet i Stockholm, som minskar drastiskt. Vi pratar om antalet inskrivna i sfi, där vi har gått från 11 500 när det var som mest till kanske drygt 5 000. Det kommer att leda till det som arbetsmarknadsnämnden har sagt i svar på de skrivelser som Moderaterna har lagt fram, det vill säga helt enkelt minskade kostnader för nämnden. Det är uppemot 100 miljoner till att börja med, och jag tror att det kommer bli ännu mer i och med att vi ser att många av de ukrainare som skrevs in på sfi enligt den senaste månadsrapporten från arbetsmarknadsnämnden nu slutar. De är klara, de har hittat jobb eller någonting annat.

Vi kommer att behöva ändra nämndens stora fokus på omhändertagande av nyanlända, och det är det jag frågar Emilia Bjuggren om. Men det vill hon inte prata om, och man frågar sig varför. Det blir i stället prat om en massa andra saker – välfärdens kärna och vad Moderaterna tycker. Men jag menar att mina frågor egentligen är väldigt enkla. Det handlar om minskade kostnader för arbetsmarknadsnämnden på grund av det minskade flyktingmottagandet. Hur tycker Socialdemokraterna då att vi ska använda resurserna? Moderaterna lade ju – förutseende nog, skulle många säga – redan förra året en budget med lägre anslag till nämnden. Vi kan i stället fokusera på grundskolan så att färre kanske behöver hamna i yrkesutbildningen och såklart på att inte höja skatten så att färre behöver bli arbetslösa.

Inte heller den andra fråga jag har besvaras i interpellationssvaret. Den handlar om att vi nu har en restriktiv migrationspolitik, och det har ju Socialdemokraterna nästan skrutit med att man också har nationellt. Jag undrar om Socialdemokraterna i Stockholms stad står bakom den restriktiva linjen, för det är ju det som är förutsättningen för att vi nu kommer att behöva lägga mindre resurser på just detta i arbetsmarknadsnämnden. Dessa två frågor har vi ännu inte fått svar på.

Anförande nr 10

Borgarrådet B j u g g r e n (S): Tack för frågorna, Per Rosencrantz! Jag tror att det här är en debatt som inte kommer att åldras särskilt väl för Per Rosencrantz del, för det är bara fokus på vad vi ska göra med alla resurser som kommer av minskad invandring. Vi står faktiskt i ett läge nu där Stockholmsregionen för första gången på 16 år har högre arbetslöshet än resten av landet. Per och jag har många gånger diskuterat

Bilaga 2

Yttranden 2024-09-02

situationen vi nu har, där det föds allt färre barn. SCB spår nu att runtom i landet kommer över hälften av kommunerna att ha minskad befolkning fram till 2040. Även i Stockholm är befolkningsökningen betydligt mindre än vad den har varit på många, många år.

Trots att vi absolut har minskad invandring till vår stad är arbetslösheten i Stockholm nu uppe över 8 procent, vilket är rekordhögt. Men bland utrikes födda är arbetslösheten fortfarande 15,1 procent. Det är alltså inte så att det inte finns viktiga insatser att göra för att fler stockholmare ska få chansen att nå egen försörjning och bidra till vår gemensamma välfärd, utan tvärtom. Vi har nu en situation när vi faktiskt inte behöver lägga lika mycket resurser på sfi. Då är det i stället läge att växla upp vuxenutbildningen och se till att fler av dem som i dag står långt från arbetsmarknaden, vilket gör att Stockholms län nu har högre arbetslöshet än resten av riket, får den utbildning som krävs för att faktiskt kunna ta alla de arbeten som finns runtom i vårt land.

Det här är den paradox som vi befinner oss i. Vi har rekordhög arbetslöshet, men vi har också en enorm brist på kompetens. Inte minst inom välfärden ser vi detta. I äldreomsorgen behövs betydligt fler som har förmåga att ta de jobb som krävs för att vi ska kunna ta hand om alla människor som bor i vårt land. Se till att fler får möjlighet att utbilda sig och komma in på arbetsmarknaden! Detta är fortfarande högt upp på dagordningen, och jag är tyvärr säker på att om man i stället väljer en skattesänkarlinje där ännu färre får möjlighet till kompetensutveckling och till att utbilda sig för de jobb som finns kommer den rekordhöga arbetslösheten bara att stiga.

Anförande nr 11

P e r R o s e n c r a n t z (M): Tack, borgarrådet, för svaret! Som jag tolkar det är det så att de kostnadsbesparingar som det innebär att flyktingmottagandet i Stockholm minskar i form av mindre utgifter för sfi – vi får ju se hur många Welcome House har att välkomna – ska vi i stället använda för att investera i den befintliga övriga vuxenutbildningen inom staden. Men det var i alla fall ett svar, så tack för det!

Man kan ju också tänka sig att det finns ett antal personer som är kvar och som inte har gått igenom sfi. Det är dessa personer som vi, så att säga, har kvar. Det är de som är de svåraste och som har längst väg att gå. Det kan mycket väl vara så att det behövs extra mycket resurser för den målgruppen; det är också jag öppen för. Sedan är frågan: Vilka resurser och hur? Hittills är det vi har sett från styret att svaret är återkommunalisering. Men vi har egentligen inte sett några metodförbättringar, utan vi har mest sett att det viktiga är att ta in så mycket som möjligt i kommunal regi. Där kommer också fler lokaler med mera som ett brev på posten. Vi får se. Det går absolut att sätta sprätt på de här pengarna, men frågan är om det blir till nytta för de människor som finns i vår stad, som är kvar i Sverige och som vill lära sig svenska och komma in på arbetsmarknaden.

Bilaga 2

Yttranden 2024-09-02

Emilia Bjuggren är lite grann inne på demografifrågan, som jag personligen är väldigt engagerad i. Det föds för få barn i Stockholm, i Stockholms stad, i hela regionen och i hela Sverige, och det måste vi försöka göra någonting åt. Det är lite grann en annan debatt, men du säger att detta inte kommer att åldras så väl eftersom vi kommer få befolkningsbrist och så vidare. Men det parti som du tillhör har intagit en väldigt restriktiv linje i migrationsfrågan dikt an, som det heter, Moderaterna och Sverigedemokraterna. Man undrar lite grann, för det verkar inte vara den linje ni står för här i staden; ni vill i alla fall inte uttala den. Då spelar ni med lite dubbla kort gentemot väljarna.

Jag tycker också att Stockholm ska vara en öppen stad, som du skriver. Jag tycker att Stockholm *är* en öppen stad, men öppenhet ställer också krav. Det är de kraven vi har fört fram när vi lägger om vår migrationspolitik, till exempel när det gäller arbetskraftsinvandring. Där, om någonstans, är det Socialdemokraterna som har drivit på för en restriktiv politik. Den frågan hänger väl fortfarande i luften. Men det är klart: Man måste vinna både mina gamla vänner i Ockelbo och mina nya grannar i Norra Djurgårdsstaden och få dem att rösta på S, och då spelar man på två gitarrer. Men frågan är hur bra den musiken kommer att låta på valdagen.

Anförande nr 12

Borgarrådet B j u g g r e n (S): Det verkar ändå vara en bättre strategi att försöka vinna förtroende både i Ockelbo och i Norra Djurgårdsstaden än att helt enkelt släppa det överallt.

Med det sagt: Jag hör att Per Rosencrantz vill ha en debatt om vem som har mest den mest restriktiva migrationspolitiken och om hur mycket pengar vi kan spara på välfärden. Det första får jag väl glatt hänvisa tillbaka till någon av mina kollegor i riksdagen. Migrationspolitiken är inte en kommunal fråga, även om man såklart som person kan ha väldigt starka åsikter.

Hur mycket pengar ska vi spara i välfärden? Det är den eviga fråga vi debatterar här. Jag vill verkligen vända på den: Hur ska vi se till att fler i Stockholm har ett arbete att gå till och kan försörja sig själva? Hur kan vi se till att de kan visa sina barn ett gott exempel genom att faktiskt gå till jobbet varje morgon och visa att det finns en framtid här i vår stad där vi gemensamt både klarar vår egen försörjning och den gemensamma välfärden? Vi vet ju att det är precis detta som gör skillnad både för den enskilda individen och för barnen. Låt oss titta på faktorerna – vad gör att barn klarar skolan? Jo, det är att se sina föräldrar gå till jobbet. Det är en jätteviktig faktor för att fler barn ska klara skolan.

För mig är det därför helt självklart: Om vi nu frigör vi resurser ska vi använda dem smart för att se till att fler människor får möjlighet att försörja sig och bidra till en fungerande välfärd och ett fungerande företagsklimat i den här staden. Jag känner

Bilaga 2

Yttranden 2024-09-02

mycket större oro för hur vi ska få fokus på frågan om hur ska vi se till att Stockholm fortsätter att vara en växande stad som människor vill vara i, leva i, bo i och arbeta i. Det är detta vi måste diskutera i stället för att ta en pseudodebatt i Stockholms kommunfullmäktige om migrationspolitiken, som vi inte alls äger.

Anförande nr 13

Per Rosencrantz (M): Det är ändå tacknämligt att en enkel fullmäktigeledamot för Moderaterna har hittat ungefär 100 miljoner i arbetsmarknadsnämndens budget för att man har vågat lyfta på frågan om hur stora besparingar som sker i sfi. Man måste gå in i de här frågorna utan skyggglappar. Nu minskar mottagandet; det är bara det jag konstaterar. Jag konstaterar också att det egentligen inte råder någon politisk konflikt om detta, vilket stadshussocialdemokraterna inte riktigt vill erkänna.

Nu har vi pengar som vi kan spara. Vi kan fokusera om nämndens verksamhet eller lägga pengar på annat. Jag håller med Emilia, för jag tycker ofta när du pratar om de här frågorna att du beskriver det hela väldigt bra. Det handlar om styrkan i att människor kommer i arbete och att barn växer upp med att se sina föräldrar arbeta. Jag delar den målsättningen. Jag tror att vi också delar målsättningen att vi måste stärka yrkesutbildningen och att fler går utbildningar som faktiskt leder till jobb.

I den stora upphandlingsprocess som har varit – förutom i det överideologiska, som jag ser som en liten eftergift i Vänsterpartiet – finns det ett bra fokus på att samverka med näringslivet och såklart även med kommunala och regionala arbetsgivare för att människor ska läsa utbildningar som leder till arbete. Men då vill jag bara säga detta: Nu har vi lyft upp 100 miljoner, och det kommer säkert att bli mer pengar. I stället för att hacka på Moderaterna, som har hittat de här pengarna, borde ni tacka oss för det och peka på hur vi nu ska använda resurserna. Där hör jag mest fina ord i stället för konkreta saker, men det får vi väl helt enkelt ta i budgetdebatten.

Anförande nr 14

Borgarrådet Bjuggren (S): Det här blir kanske lite tekniskt för alla som inte sitter i arbetsmarknadsnämnden eller utbildningsnämnden, men i Stockholm har vi ett system som automatiskt kompenserar för just volymförändringar. Det innebär att det inte ligger några miljoner och skvalpar vare sig i sfi, i komvux eller i grundskolan. Medlen anpassas helt enkelt efter peng per huvud. Systemet har sina fördelar, och det har sina nackdelar. Men det gör att det inte finns några miljoner som ligger och väntar i något hål, utan alla pengar i den här staden jobbar.

Det gläder mig att Per Rosencrantz ändå har en sådan resonerande inställning och är öppen för att prioriteringen nu måste vara att fler får möjlighet att gå till jobbet och vara med och försörja sig själva och bidra till vår gemensamma välfärd. För det är inte rimligt att Stockholm har en högre arbetslöshet än resten av riket, speciellt inte i ett

Bilaga 2

Yttranden 2024-09-02

läge när arbetslösheten i riket är så pass hög som den är i dag. Vi välkomnar Moderaterna tillbaka till arbetslinjen.

Bilaga 2

Yttranden 2024-09-02

§ 3 Interpellation av Dennis Wedin (M) till trafikborgarrådet Lars Strömgren (MP) om dialogen med företagare i Stockholms city

Anförande nr 15

Borgarrådet S t r ö m g r e n (MP): Jag hänvisar till det utdelade svaret.

Anförande nr 16

Borgarrådet W e d i n (M): Ordförande! Jag tackar för det utdelade svaret, men jag går tillbaka till min frågeställning, som jag inte riktigt anser blir besvarad. Det råder ingen tvekan om vad som behöver göras. Trafiken måste ställas om i Stockholm, luftkvaliteten behöver bli bättre och utsläppen behöver bli mindre. Det är inte minst budskapet från alla Stockholms företagare som jag pratar med, bland annat dem som har verksamhet i Stockholms innerstad. Det handlar liksom inte om detta, om politisk vilja eller liknande. Vi har en ganska bred samsyn om detta.

Men ibland blir det fel, och då handlar det exempelvis om verktygen som man tar till i den här salen. Om mindre än fyra månader blir det förbjudet att köra annat än utsläppsfria bilar i Stockholm city. Det har Miljöpartiet sett till. Det var deras uttalade vallöfte. Och där står vi, fast jag tror att de flesta i den här salen inte håller med. Konsekvenserna blir, som trafikkontoret pekar på, att den fossildrivna biltrafiken ökar i angränsande områden med 20 procent.

För många företagare, inte minst mindre aktörer, är orosmolnen betydligt fler. Låt oss prata om de enskilda som i detta nu hårt drabbas. Sedan beskedet kom om en miljözon klass 3, som jag motsätter mig politiskt, har jag givetvis tagit mitt ansvar kopplat till beslutet och debatten. Jag har sett till att tillbringa mycket tid med att träffa de företagare som finns i den här zonen. Budskapet från de allra flesta som jag pratar med är att det är för snart och för skarpt som man inför det här verktyget. Jag nås av en bred samsyn. Oavsett vem jag pratar med, mindre eller större aktörer, är de förvånade över att Stockholms stad inte har pratat med dem under den här processen. Det är detta interpellationen handlar om.

Jag blir smått bekymrad när jag läser svaret. Exempelvis står det: Vi har haft möten med över 80 enskilda aktörer, och det innefattar exempelvis fastighetsägare. Det står också att synpunkter har omhändertagits i den gedigna konsekvensanalys som publicerades. Men om vi kollar på vad som hände inför beslutet ser vi ett tydligt remissvar som inlämnades från Stockholms 16 största fastighetsägare, som alla uttryckte att det här är utmaningar som innebär mycket tid att handla upp rätt aktörer som ska uppfylla kraven som miljöklass 3 innebär. Vi vill ha en fortsatt dialog för att tillsammans med staden kunna skapa samarbeten kring de prioriterade åtgärder som ska klaras för ett lyckat genomförande, säger de. Men i dag beskriver man en forcerad process utan hänsyn till den stora mängd aktörer som ingår i stadens värdekedja av

Bilaga 2

Yttranden 2024-09-02

fastighetsägare, hyresgäster, leverantörer, besökare och arbetande som måste vara synkroniserade.

Ni har ju inte lyssnat! Många av dem har ni inte ens träffat. Är det här rätt sätt att styra Stockholm?

Anförande nr 17

Borgarrådet S t r ö m g r e n (MP): Ordförande! Tack, borgarrådet Wedin, för frågorna! Vi har diskuterat miljözon klass 3 i det här rummet tidigare. Men för att återigen gå igenom frågan: Vi har ett mål om att hela innerstaden ska vara utsläppsfri senast 2030. Det är ett mål vi har tagit fram i en blocköverskridande majoritet.

Som jag ser det har vi ett mål, och om vi vill nå någonstans behöver vi genomföra saker stegvis. När vi inför miljözon klass 3 i ett område i city kommer det att ha gått två år sedan vi aviserade att det här skulle införas. Sedan är det alltid så att det initialt kan upplevas som att saker är problem, och när man sedan börjar gå ned i detaljer kan det visa sig att lösningarna är på plats och finns där och att det bara handlar om att man ska samverka på rätt sätt.

Jag stod i våras i en panel på Samhällsbyggarna där jag på min ena sida hade Vasakronans hållbarhetschef och Brings hållbarhetschef och på min andra sida en representant från organisationen Fastighetsägarna. Representanten från Fastighetsägarna sa: Hur ska det gå med alla transporter? Det finns utmaningar! Sedan fick jag nästan backa, för då kom det en samfällid fråga till den här personen från Vasakronans och Brings representant: Vad är det som är ett problem? Det finns redan i dag transportörer som kan leverera med de här fordonen, sa de. De stora leverantörerna har redan fordon som klarar av de här kraven, så det handlar om att bejaka och uppmuntra dem som redan har ställt om.

Vi har tittat på hur många lastbilar som förser det här området med varor varje dag. Det är ungefär 450 lastbilar, och det finns redan i dag drygt 6 000 lastbilar som klarar det här. Det är alltså inte fråga om att det inte går att förse området med varor. Det handlar om att vi behöver ha ett skarpt införande som gör att samverkansmodellerna sätts på plats. Eftersom det är en ny förordning som införs har det hela föregåtts av ett väldigt stort dialogarbete. Det är inte något som har skett en gång, utan det är ett löpande dialogarbete med de olika intressenterna, alltifrån fastighetsägare till butiker och näringsidkare i området. Många har varit tveksamma och osäkra i början. Men fler och fler inser att alla transportörer som man upphandlar transporter från redan har fordon som klarar av kraven. Därför handlar det helt enkelt om att få detta på plats och att använda sig av dessa fordon.

Bilaga 2

Yttranden 2024-09-02

Anförande nr 18

Borgarrådet W e d i n (M): Ordförande! Med all respekt: Jag tror absolut att trafikborgarrådet har träffat de här 80 enskilda aktörerna och branschorganisationerna, som det står i svaret. Men det jag tror är att han har pratat med dem, precis som han gör nu. Han har inte lyssnat. Det har alltså inte skett någon dialog där man har tagit till sig de fakta och den kunskap som de här aktörerna kommer med, oavsett om det är mindre eller större aktörer. Jag läste nyss upp precis vad de säger i sitt remissvar. Det är 16 fastighetsägare som är de största i Stockholm som ger ett otvetydigt bild av att det här är en alltför snar och skarp process. Det har man inte lyssnat in.

Du kan säga vad du vill om vad du tycker politiskt, men det här har inte föregåtts av en respektfull dialog med dem i området. För en företagare – och då tänker jag också på de mindre – som med nöd och näppe klarat sig igenom pandemin följt av höga räntor, kostnader och hyror är det en stor skillnad mellan att investera i en ellastbil till 2030 eller till 2024. Det gäller särskilt när det inte är bara företagets egna fordon som ska ställa om. Jag har pratat med exempelvis Mio, som jag nämner i interpellationen. De säger uttryckligen att de funderar på att lämna miljözonen. Floristkompaniet är ett annat exempel på företag som gör allt i sin makt för att minska sina utsläpp. De vill ställa om, och de vill bidra till ett bättre Stockholm på alla sätt och vis, men leveranserna, transporter och upphämtningarna till och från deras butiker går alltså inte att göra utsläppsfria om fyra månader. Det är respektlöst att påstå något annat, när de själva vet. De är aktörer inom sin bransch.

Prata med Floristkompaniet, som alltså ska ta sig till Årsta före klockan 6 varje morgon för att köpa blommor och som behöver specifika transporter för att blommorna ska kunna överleva in i city! Det går inte att säga till dem: Ni skulle nu på bara fyra månader kunna skaffa er det här fordonet! Det finns inte någon sådan möjlighet. Tandläkaren som driver Astondental berättar att hennes kunder främst består av äldre som får skjuts till och från hennes mottagning av en familjemedlem. Många av kunderna kommer att välja en annan tandläkare eftersom de kan köra hela vägen fram till dörren på hennes mottagning. Hon riskerar att sättas i konkurs, och det beror på Miljöpartiets symbolpolitik. Det här är Miljöpartiet som driver igenom och slåss för sitt skarpa vallöfte, som ingen annan i den här salen hade eller egentligen tror på.

Företagare berättade om invändningar mot och frågor kring zonen. De beskriver hur de möts av total tystnad. Det ni kallar för dialog är inte dialog; det är att ni pratar över huvudet på dem. Jag har nämnt Fastighetsägarna, och jag kan fortsätta att prata om Svens Handel, Visita, transportföretagen och bussföretagen, som tillsammans med mig har överklagat beslutet till förvaltningsrätten. Om ni har haft en god dialog, varför överklagar så många aktörer just i den här zonen?

Bilaga 2

Yttranden 2024-09-02

Anförande nr 19

Borgarrådet S t r ö m g r e n (MP): Ordförande! Inför det beslut som fattades i trafiknämnden publicerades en gedigen konsekvensanalys för införandet av miljözon klass 3. Det finns ett mål om att innerstaden ska vara utsläppsfri. Jag tycker att detta är seriöst. Om vi har ett mål som vi vill uppnå behöver vi någonstans börja och genomföra åtgärder stegvis.

Moderaternas gruppledare var med i medierna och sa att Moderaterna hade som förslag att det skulle införas en miljözonklass 3 i hela staden fram till 2030. Ändå menar nu samma parti att det är för tidigt att införa miljözonklass 3 i ett område i city till nyårsafton 2024.

De transporter som behöver ske till det här området klaras av och kan skötas med de fordon som finns och som redan i dag drivs med el eller biogas. Varför valdes då det här området? Det beror inte minst på att det fanns ett Vinnovaprojekt i området med alla som transporterar dit och de fastighetsägare som finns där. Jag tror att det som miljözon klass 3 verkligen bidrar med är att premiera dem som redan har ställt om och som redan har fordon i sin flotta som klarar kraven. De får nu känna att det är värt att satsa på ett sådant här fordon nästa gång de ska köpa ett fordon. Det påverkar alltså främst nästa köp, alltså marginalköpet av det nya fordonet. Då vet man att man kan lita på att staden menar allvar när det kommer till en omställning.

I de dialoger som har varit med verksamheterna i området framgår att det finns fordon som klarar av kraven och att det finns transportörer som kommer att kunna klara av det här. Ytterligare en fördel med miljözon klass 3:s införande är att man har kunnat ta bort det förbud som finns mot att leverera på natten. Den dispens som man vill ge fordon som kan leverera på natten kan man inte styra på drivlina, men om man tar bort förbudet för nattleveranser och samtidigt inför miljözon klass 3 innebär det väldigt mycket större möjligheter för dem som investerar i elfordon att använda fordonen under en längre tid av dygnet och kunna skriva av de kostnader som finns för fordonen.

Men jag tror man måste backa till den främsta anledningen till att det här genomförs. Den är att vi inte vill att luften i Stockholm ska utsätta barn, äldre och gravida för nivåer av kväveoxid som påverkar deras hälsa. För inte så många år sedan var det tillåtet att röka på krogen, och då var inte minst restaurangbranschen emot ett förbud. På samma sätt behöver vi värna luften för dem som rör sig till fots.

Anförande nr 20

Borgarrådet W e d i n (M): Ordförande! Ännu en gång berättar Lars Strömgren *för* de här aktörerna, som för mig och andra berättar i text och när man ses att det här inte går. Vi kan inte ställa om under den här tiden, säger de. Det är inte möjligt under de här fyra månaderna. Det är en sak att prata om 2030, och det är en annan sak att prata om nästa årsskifte.

Bilaga 2

Yttranden 2024-09-02

Ännu en gång säger du att det går. Jag rekommenderar att du som enskild börjar gå och berätta det för respektive aktör, som alltså själva nu utifrån sin kunskap berättar att det inte går. Kan inte du berätta hur det ska ske? Kan inte du förmedla kontakten till respektive enskild aktör i den här dialogen som du påstår har sagt att de ska göra detta? Aktörerna berättar ju själva att det inte går, och de säger det om och om igen.

Ordet konsekvensanalys nämns från trafikborgarrådet. Det jag är rädd för när det gäller den analys av konsekvenser som han själv gör är att han är villig att leva med vilka konsekvenser som helst. Det är analysen, för det här ska genomföras. Det här är Miljöpartiets symbolpolitik, och den ska genomföras oavsett hur verkligheten ser ut och oavsett hur långt branschen har kommit. Det är fel sätt att bedriva politik och trafikpolitik för Stockholm.

Jag läste i DN i dag eller i går att man nu vill börja gå långt mycket längre än i de nationella kraven för att mäta luftkvalitet. Med detta som motivering kommer man nu alltså att motivera ytterligare ingrepp i stockholmstrafiken som ännu en gång kommer att bemötas från stockholmarna som orealistiska och ovälkomna från alla utöver trafikborgarrådet och hans närmaste miljöpartister. Rubriken är att Stockholm förbereder kraftfulla begränsningar i trafiken. Det är ett faktum att det skulle innebära trafikchaos.

Jag pratar med alla i den här salen som tror på en annan väg för Stockholm. Jag tror inte att det är rätt väg för Stockholm att på det här sättet fortsätta med att jobba som med den här miljözonen och sprida det tankesättet till övriga delar i Stockholm. Utan någon som helst analys, respekt och dialog förändrar man trafiken på det ingripande sätt som man har gjort. Att prata om att stänga av Sankt Eriksgatan, Sveavägen Valhallavägen och Folkungagatan så snabbt som möjligt, antingen för alla bilar eller för dem som inte är elbilar – det är inte seriöst. Det visar varför ni har en så snabb och abrupt process kring miljözonen. Det handlar inte om hur verkligheten ser ut för er. Det handlar inte om att ni i den här processen ska gå fram med respekt för hur tekniken ser ut och vad branschen tillåter. Det handlar om er politiska vilja att utifrån symbolpolitik och av ideologiska skäl göra avbrott i stockholmstrafiken och öka bilköerna och kaoset i Stockholm. Det är inte acceptabelt.

Anförande nr 21

Borgarrådet S t r ö m g r e n (MP): Valet av det här området för att införa miljözon klass 3 har gjorts med omsorg, för det är ett område där väldigt många av leveranserna sker från lastfar under mark. Vi har inför beslutet haft flera olika Vinnovaprojekt och innovationsprojekt kopplade just till hur leveranser sker och vilka leveranser som behöver ske till det här området.

För att en stad ska bli levande och människor ska vilja vistas där behöver vi se både till ytornas förmåga att skapa värde och till flödenas förmåga att skapa värde. Vi vill

Bilaga 2

Yttranden 2024-09-02

skapa en stad där människor vill vistas, där näringslivet vill vara och där uteserveringar vill uppstå. Då handlar det om att göra området attraktivt. Det här är ett område som efter Klarasaneringen eller citysaneringen inte blev särskilt gästvänligt. Därför finns det många som önskar sig att området ska bli mer människovänligt. Det gäller inte minst näringslivet.

Men för att näringslivet ska fungera behöver också leveranserna till näringslivet fungera. Vi har därför frågat oss vilka leveranser som sker till området. Vi har i samverkan och i dialog försökt konstatera vilka leveranser som behövs till området. Vi kan konstatera att de transportföretag som i dag levererar till området har fordon som klarar kraven.

Det handlar om att tillsammans med de näringsidkare som finns i området stegvis genomföra omställningen eftersom det här är ett mindre område i city och ett område där inte så många bor. Det handlar om att premiera den omställning och den innovation som redan finns, och vi ser redan i dag att de transportföretag som levererar har fordon som klarar av att leverera till zonen.

Vi ser gång efter gång att näringslivet blomstrar när man gör ett område mer attraktivt för människor och när man skapar ytor där människor trivs. På samma sätt ser vi att ju fler människor som vill vistas i det här området för att det blir attraktivare, trevligare och har mindre skadliga partiklar, desto fler kunder och desto större underlag finns det för det näringsliv som finns i området.

Den dialog som har inletts med aktörerna sker hela tiden löpande. I många fall behöver de aktörer som ingår i arbetet på något sätt lösa problemen tillsammans. Det är inte alla som var för sig har alla lösningar. I de möten som jag har varit med på och där jag har hört aktörerna prata med varandra har det varit tydligt hur de under mötets gång har förstått vad som är möjligt och med vem man behöver samverka. Det här arbetet bäddar för ett lyckat införande av miljözon klass 3.

Bilaga 2

Yttranden 2024-09-02

§ 7 Frågestund

Fråga nr 1. Stadens arbete mot antisemitism

Anförande nr 22

Borgarrådet F j e l l n e r (M): Den 23 augusti gick flera av oss i en kippavandring från synagogan till Stadshuset, detta i solidaritet med Stockholms judar, som tyvärr tvingas utestå mycket antisemitism i vår stad. Samma dag uppmärksammades jag på att Judiska Centralrådet riktat skarp kritik mot att Stockholms stad är den största finansiären av festivalen Gott snack, vars initiativtagare har spridit grov antisemitisk propaganda.

Låt mig citera Centralrådet: Genom arrangörens grundlösa, absurda och motbjudande anklagelser riktade mot oss som judisk församling, utöver de antisemitiska konspirationsteorier han sprider sedan länge, bedömer vi att han driver på hotbilden mot judiska församlingar i Sverige.

Så, Torun: Hur känner du, som ytterst ansvarig för de skattepengar som festivalen fick, inför den kritik som Judiska Församlingen riktar mot Stockholms stad och den oro som de känner som en konsekvens av vårt stöd till arrangemanget Gott snack?

Anförande nr 23

Borgarrådet B o u c h e r (V): Först vill jag beklaga att jag inte kunde delta i kippavandringen. Det var väldigt kort varsel. Jag var bortrest, helt enkelt, så ni fick klara er utan mig. Det var synd. Jag hade gärna deltagit annars.

Även om vi var den största bidragsgivaren handlade det om 80 000 kronor till festivalen, vilket ligger långt under delegationsgränsen. Jag visste heller inte om att bidraget hade beviljats till att börja med, utan det är kulturförvaltningen som har hand om detta. Det är det ena.

Det andra är att det egentligen inte är personen i fråga som har ansökt om bidraget, utan det gjorde något som heter BingBong Event AB. För den här typen av festivaler ger kulturförvaltningen heller inte stöd till en person utan till en organisation. Det handlar om en musikfestival som inte hade särskilt mycket politisk anknytning över huvud taget.

Jag ställde själv denna fråga i mitten av sommaren. Jag fick informationen i mitten av juli – lite tidigare än du, Christofer – och undrade också över detta. Men då var stödet redan utbetalat. Kulturförvaltningen följer nu upp organisationen och har också en dialog med Judiska Centralrådet – inte bara om detta, men bland annat om det. Jag känner mig ganska trygg med det.

Bilaga 2

Yttranden 2024-09-02

Kulturförvaltningens samtliga avdelningar arbetar aktivt med alla stadens styrdokument mot rasism, antisemitism och diskriminering. Det är oerhört viktigt i kulturförvaltningens och kulturnämndens arbete att detta är tydligt hela tiden.

Anförande nr 24

Borgarrådet F j e l l n e r (M): Jag är fullt medveten om att beslutet togs på delegation, Torun, och att det inte du som har suttit där och sagt att pengarna ska betalas ut. Jag vill också vara tydlig med att jag inte heller tror att det finns någon antisemitism bakom beslutet att dela ut pengarna, men jag tycker att det är viktigt att fundera på vilka lärdomar vi kan dra.

Det var tur att du fick höra om detta innan jag gjorde det. Du är trots allt högsta ansvarig för dessa bidragsformer. En tanke som slår mig är att arrangören bakom festivalen driver poddar, Instagramkonton och så vidare under precis samma varumärke som festivalen. Där påstås saker och ting, och man sprider gamla konspiratoriska myter om organstölders som judar skulle ägna sig åt. Det är saker som vi verkligen trodde hade försvunnit.

Vad drar du för slutsatser och lärdomar av detta så att vi kan slippa att det händer igen? För det utgår jag ifrån att du själv tycker att det inte bör göra.

Anförande nr 25

Borgarrådet B o u c h e r (V): Kulturförvaltningen blev lite tagna på sängen av den här typen av kritik. Vi spårar inte eller söker efter vad folk har sagt i olika sociala medier innan vi ger organisationer bidrag. Det är en jätteknepig fråga att dra lärdom av – jag fattar det.

Vi lever också i en väldigt turbulent tid, tycker jag själv som kulturborgarråd. Det är svårt. Jag försöker verkligen hålla armlängds avstånd. Vi har haft diskussioner om det här i staden och i fullmäktige tidigare. Vi bordlade precis en interpellation som jag kommer att få snart och som handlar om armlängds avstånd. Jag känner ibland att jag är som en stenstod, och jag försöker att inte blanda mig i åt vare sig höger eller vänster fast jag får påtryckningar från både vänster och höger i dessa frågor hela tiden. Det kan jag erkänna. Det är ganska svårt att stå still, men jag gör det. Min ambitionsnivå nummer ett är faktiskt att stå still och hålla armlängds avstånd.

Anförande nr 26

Borgarrådet F j e l l n e r (M): Jag avundas dig inte, Torun, i många avseenden men framför allt därför att det har stormat lite grann den senaste tiden, delvis kopplat till diskussionen om armlängds avstånd. Den hade vi kunnat ha här, men det är inte ämnet för dagen.

Bilaga 2

Yttranden 2024-09-02

En diskussion där du kanske inte riktigt stod still som en stenstod var diskussionen om huruvida Ibn Rushd skulle få pengar eller inte och också diskussionen om stöd till den typ av organisationer som bekämpar hederskultur. Jag tänker på Glöm aldrig Pela och Fadime, som blev av med pengar just på grund av saker som sas i sociala medier och så vidare med anknytning till organisationen.

Det är otroligt allvarligt, tycker jag, om det finns en rädsla för dubbla måttstockar på något sätt. I det fallet var förvaltningen och styret tidigt inne på att det som hade sagts i sociala medier var diskvalificerande när det gällde att få pengar. Där letade man uppenbarligen efter vad som hade sagts och reagerade på det.

Frågan är om man inte bör dra ett antal lärdomar. Håller du med om det?

Anförande nr 27

Borgarrådet B o u c h e r (V): Jag tycker absolut att det är viktigt att hålla koll på många olika saker, i synnerhet i dessa tider när rasismen ökar på alla håll och, kan jag nästan säga, mot alla håll.

Jag fattar däremot att kulturförvaltningen inte kan rigga upp någon form av Stasiorganisation. De ger otroligt många olika bidrag, och detta var ganska litet. Det är svårt att söka på varenda person. Vi utgår från vad den organisation som har ansökt om bidrag säger och vad de anger i sina stödsystem.

Jag håller dock med om att vi behöver vara vaksamma. Det kan hända att det här har varit en läxa och att vi behöver ta tag i det. Festivalen kommer också att följas upp och så vidare. Problemet här är att det var en musikfestival utan politiskt innehåll. Det kan också vara rätt svårt att enligt alla rutiner och regler vi har ta tillbaka ett stöd som uppenbarligen har gått till något helt annat.

Fråga nr 2. Vad är det som drivit fram ännu en försening på 1,5 år för antagandet av projektplanen gällande Skarpnäcksfältet?

Anförande nr 28

L e i f S ö d e r s t r ö m (SD): Det har skett en kraftig ökning av drunkningsolyckorna i Stockholms län. Nästan dubbelt så många har drunknat hittills i år jämfört med hela förra året. Skarpnäck var länge Stockholms barnrikaste stadsdel. Där finns varken skolbad eller badhus för simundervisning. Behovet har varit omskrivet i mer än 20 år. Initiativ har tagits men har aldrig förverkligats.

År 2021 presenterades ännu en projektplan för sim- och idrottshallar i Skarpnäck. Planens antagande sattes till april 2025 men är nu ändrat till november 2026. Det är en fördröjning på 1,5 år och efter nästa val.

Bilaga 2

Yttranden 2024-09-02

Ett av inriktningsmålen för idrottsnämnden är att genomföra satsningar för ökad simkunnighet. Det aktualiserar vikten av att snabba på byggandet av badhuset i Skarpnäck. Vad ligger bakom fördröjningen på 1,5 år, och hur påverkar byggvägen till Bergholmsbacken möjligheterna för projektplanens genomförande?

Anförande nr 29

Borgarrådet V a l e s k o g (S): Det är en hel del saker som orsakar denna försening. Som du var inne på, Leif, gjordes ett omtag 2022 för hela projektet. Det var inte bara idrottsanläggningar från början utan även bostäder. Man har gjort utredningar och kommit fram till att det finns geotekniska förhållanden, skyfallsproblematik och liknande, vilket har förändrat bilden och försvårat själva projektet.

Det har också gjorts ett antal utredningar, och man ser även på andra håll en ökad kunskap. Man tvingas göra utredningar för att få fram alla fakta. Det man kommit fram till är i alla fall att man ska skjuta upp bostäderna, och det finns givetvis också marknadsskäl bakom detta. Det marknadsläge vi har är en orsak till att byggaktörer, som krävs för finansieringens skull, har hoppat av.

Kvar finns våra idrottsanläggningar som vi jobbar vidare med. Det är en multisporthall och annat. Det har alltså gjorts ett omtag, och under dessa veckor pågår ett arbete framför allt på exploateringskontoret som tillsammans med idrottsförvaltningen tittar just på hur man ska kunna komma vidare utifrån de färdigställda utredningar som var skälet.

Dessutom har utredningarna tvingat berörda förvaltningar att göra omDispositioner av ytor, såsom hur man placerar idrottsanläggningarna. Det är också angöring, parkering och liknande som ska till. Det är förklaringen.

Anförande nr 30

L e i f S ö d e r s t r ö m (SD): Det verkar finnas många förklaringar till att badhuset inte byggs.

För mindre än ett år sedan, efter fem skjutningar på kort tid, var polisen mycket nära att klassa Skarpnäck som ett utsatt område. Den brutala våldsutvecklingen bland unga har skrämt invånarna, och tilliten har skadats. För att bygga förtroende och gemenskap behöver nu ett utbud av sociala mötesplatser skapas så att kontakten mellan olika grupper och generationer kan utvecklas.

Idrottsanläggningar är i sig kontaktskapande och har ett värde för mängder av sociala gemenskaper samt grundlägger goda vanor, hälsa och välmående. Kan idrottsborgarrådet tänka sig att använda sitt breda, allsmåttiga inflytande till att snabba på realiseringen av projektplanen för Skarpnäcksfältet?

Bilaga 2

Yttranden 2024-09-02

Anförande nr 31

Borgarrådet V a l e s k o g (S): Jag delar helt din uppfattning, Leif, om betydelsen av idrottsföreningsliv och att vi får fler anläggningar. Det behövs sannerligen i hela Stockholm och är också i takt med den befolkningsutveckling vi har haft. Som du säger är dessa mötesplatser viktiga inte minst för barn och unga. Det är tanken, och det är därför vi har höga ambitioner att få detta på plats på Skarpnäcksfältet.

Sedan finns det andra exempel där man tyvärr måste göra omtag, som när man upptäcker att det, som sagt, finns stora geotekniska problem och utmaningar som ofta är kopplade till kostnader när det gäller att få till dessa anläggningar. Tyvärr måste man göra omtag ibland, men vi kommer att lägga allt krut vi har på att få de berörda förvaltarna att jobba ihop och få detta till stånd.

Anförande nr 32

L e i f S ö d e r s t r ö m (SD): Jag skulle vilja säga att det här är extra viktigt just för Skarpnäck. Trots att Skarpnäck ur miljösynpunkt är en mycket attraktiv plats att bo på är förutsättningarna för möten invånare emellan inte bra. Stadsdelen har inte något egentligt centrum där man enkelt kan träffas, handla och umgås. Här skulle nya idrottsanläggningar bidra med aktiviteter och mötesplatser som är nödvändiga för stadsdelen. Där har jag en liten varning. De politiska partier som sviker Skarpnäcksborna kommer att få en jobbig resa tillbaka.

När kommer Skarpnäcksborna att kunna ta det första doppet? 30 år har passerat sedan den första motionen skrevs av Vänsterpartiet.

Anförande nr 33

Borgarrådet V a l e s k o g (S): Det finns en tidsplan, och det pågår just nu ett arbete. Siffrorna, tiderna och annat kommer att bli aktualiserade ganska snart.

Jag vet inte om det är till någon tröst, men man kan jämföra med andra projekt. När vi har både idrott och bostäder inblandade brukar det inte alltid bli snabba processer därför att bostäder och annat brukar överklagas. Förhoppningsvis kan uppdelningen i den delen bidra till att vi här fokuserar just på idrottsanläggningarna, och kanske kan det av detta skäl gå något snabbare än vad det annars skulle ha gjort, med reservation för de andra bitar som vi har pratat om och som är ett faktiskt problem.

Vi ska genomföra detta projekt. Det är jätteviktigt för Skarpnäck och för Stockholm över huvud taget. Vi kommer att jobba hårt och göra allt vad vi kan för att detta ska skyndas på så mycket som möjligt.

Bilaga 2

Yttranden 2024-09-02

Fråga nr 3. Vad händer i Skärholmen efter vårens många mord?

Anförande nr 34

Borgarrådet Jönsson (L): Ordförande! Skärholmen upplevde från andra halvan av förra hösten och under resten av våren en rätt förfärlig tid med ovanligt många mord och skjutningar. Det kulminerade i det avskyvärda mordet på pappan Mikael inför hans son nära Skärholmens centrum. I en intervju i Dagens Nyheter dagen efter mordet sa finansborgarrådet att Skärholmen ”släpat efter”.

Nu har det gått en tid, och det är något lugnare. Det har varit en lugnare sommar. Jag undrar därför: Vilka åtgärder har majoriteten nu vidtagit för att Skärholmen ska komma i kapp?

Anförande nr 35

Borgarrådet Wangård (S): Ordförande, fullmäktige! Tack så mycket, borgarrådet Jan Jönsson, för frågeställningen! Det som har inträffat är fruktansvärt. Varenda skjutning är en tragedi, och det är något som vi arbetar hårt med. Vi skjuter till pengar i budgeten, men det handlar också till viss del om vad man gör för arbete i Skärholmens stadsdelsförvaltning. Det sker en del justeringar i verksamheten för att man ska arbeta på ett annat sätt eller, ska man väl säga, ett justerat sätt.

Det handlar också om den politiska styrningen, som är viktig. Vi såg detta redan när vi styrde 2014–2018, och vi startade därför Fokus Skärholmen, som var oerhört viktigt utifrån att man väver ihop både stadsplaneringen och de sociala aspekterna. Det som tyvärr skedde när du började styra denna stad var att ni flyttade det hela till exploateringskontoret och missade att ha den sociala hållbarheten i fokus.

Det vi nu har gjort igen är att ha en samordnare på stadsledningskontoret för Fokus Skärholmen och övriga fokusområden i söderort för att väva ihop exploatering och de sociala värdena. Där är det oerhört viktigt att staden styr; annars är det inte ett riktigt fokusområde.

Det handlar alltså om den verksamhet som förvaltningen styr och sköter, men det handlar också om att vi numera har en väldigt tydlig ledning från stadsledningskontoret av Fokus Skärholmen.

Anförande nr 36

Borgarrådet Jönsson (L): Då blir man faktiskt lite undrande. I stadsdelsnämndens tertiärrapport prognostiserade Skärholmen en ekonomi i balans och ett mindre underskott på ungefär 4 miljoner för individ- och familjeomsorgen. Men när den senaste månadsrapporten lades fram för stadsdelsnämnden i förra veckan var

Bilaga 2

Yttranden 2024-09-02

underskottet för individ och familj helt plötsligt 22,1 miljoner. För hela nämnden var underskottet totalt 12 miljoner.

Det står i månadsrapporten att stadsdelsförvaltningen som en följd av detta nu har tvingats till vad som beskrivs som drastiska besparingar inom socialtjänsten, där placeringstider kortas och öppenvårdsinsatser ska avslutas i förtid. Då undrar jag: Hur går detta ihop med löftet att Skärholmen ska komma i kapp och att det finns ett särskilt fokus på Skärholmen?

Anförande nr 37

Borgarrådet W a n n g å r d (S): En del i det idoga arbetet är just att placeringarna har ökat och att man faktiskt vågar placera fler barn. Då ökar också kostnaderna. Vi följer detta oerhört noga, och det skulle förvåna mig om man inte skjuter till ytterligare pengar i kommande budget i och med att placeringarna är så oerhört viktiga.

Bara för ett antal år sedan hade vi placeringar i hemmet i stor utsträckning för att spara pengar. Nu ser vi hur viktigt det är att placeringarna faktiskt sker utanför hemmet. Sedan kan vi kanske ha en separat debatt om vad de olika HVB-hemmen står för, men det är en annan del. Man vågar ändå göra placeringar.

Jag är medveten om att det är tufft för Skärholmen när man gör detta idoga arbete på socialtjänsten. Det är därför budgeten ser ut som den gör, men vi kommer att återkomma med en budget för 2025.

Anförande nr 38

Borgarrådet J ö n s s o n (L): Nu skrev som sagt förvaltningen att de tar hem placerade ungdomar i förtid och avslutar öppenvårdsinsatser, så det går inte riktigt ihop.

Jag träffade fältassistenterna för några veckor sedan, och de upplever att de i våras blev lovade fem permanenta anställningar. Just nu är de bara tre därför att förvaltningen måste vakanshålla föräldravikariat och lite annat. Vi såg att socialborgarrådet i lokaltidningen i april utlovade fler fältassistenter. Färre fältassistenter i kombination med de stora underskotten och besparingarna inom socialtjänsten – hur går det ihop? Och vilket intryck ger det när man har gett dessa löften till Skärholmsborna i samband med den vår som Skärholmen upplevde?

Anförande nr 39

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Ordförande! Först ett stort varmt tack, Jan Jönsson, för att du tror på fältassistenter och deras arbete och hur viktigt det är med länken att fältassistenter rör sig ute där ungdomarna finns! Det är därför det är oerhört viktigt att vi nu har fältassistenter i hela staden, något som inte fanns när du styrde i Stockholm.

Bilaga 2

Yttranden 2024-09-02

Jag har kollat upp siffran, och den uppgift som jag har fått till mig är att det nu är fyra fältassistenter i Skärholmen. Du hävdar att det är tre, men vi kan väl ta reda på tillsammans vad den korrekta siffran är. Man har utökat från tre fältassistenter, som det var tidigare, till fyra. Det är bättre att gå från tre till fyra än att inte höja alls. Det är klart att vi jättegärna skulle se fler fältassistenter eftersom vi anser att de gör ett viktigt arbete. Ovanpå detta har vi också ambulerande ordningsvakter.

Fråga nr 4. Ansvar för stadens it-projekt

Anförande nr 40

S v a n t e L i n u s s o n (C): Ordförande, fullmäktige! Jag vill ställa en fråga till finansborgarrådet Wanngård med utgångspunkt från en bok som släpptes i onsdags om skolplattformen. Det är en historia som verkligen inte är smickrande för oss politiker i Stockholms stad.

Det gick från en mycket dåligt utförd upphandling via en bristande förmåga att leda projektet till skenande kostnader, utan fokus på kommande användare. Det är välkänt hur uselt resultatet blev för lärare, elever och föräldrar, som kämpade med ett jättedyrt men dåligt dataprogram. Stadens tjänstemän vägrade dock att acceptera faktum.

Boken innehåller inte så många beskrivningar av vad politikerna har gjort, utan de har varit frånvarande. Jag ser inte detta som en höger- eller vänsterfråga. Det har varit ett långt projekt med tre olika skolborgarråd i tre olika styrande koalitioner, och de som intervjuades i boken ville inte riktigt kännas vid det politiska ansvaret. Detta är enligt mig det stora problemet.

Därför frågar jag dig, Karin: Vem har i dag det politiska ansvaret för stora it-projekt i staden?

Anförande nr 41

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Ordförande, fullmäktige! När det gäller skolplattformen är det lätt att utvärdera nu när vi har facit i hand. Det kanske inte var det smartaste att slänga sig in i där och då. Starten för upphandlingen var 2011 eller 2012, om jag kommer ihåg rätt. Sedan pågick och implementerades det fram till 2017 eller 2018. Nu har vi skrotat det och gått över till Infomentor.

Det är klart att man ska dra stora lärdomar av detta. Dels har det kostat dryga miljarden, dels har det inte levererat de uppgifter som vi ville skulle levereras till både lärare, föräldrar och elever. Det är klart att man ska se över detta, men det är ändå viktigt att säga att it utvecklas tillsammans med de företag som levererar it-systemen och att man måste vara en bra beställare. Där någonstans har det inte riktigt fungerat alltid.

Bilaga 2

Yttranden 2024-09-02

Vem som är ytterst ansvarig är alltid undertecknad. Finansborgarrådet är alltid ytterst ansvarig, och det verkar lite klantigt om författarna till boken inte har förstått det. Det är en upphandlingsfråga, och det ligger på finansborgarrådets bord. Däremot ligger en väldigt stor del hos utbildningsförvaltningen eftersom det är där skolan ligger. De har också ett stort ansvar, men det är vi som är politiskt ansvariga.

Historiskt har politiken inte lagt sig i så mycket när det gäller it. Se bara på bristen på budgeteringar och att vi, tycker jag, tar in alldeles för mycket konsulter på it-området i stället för att ha en bra egen avdelning och komplettera med konsulter när så behövs.

Anförande nr 42

S v a n t e L i n u s s o n (C): Jag rekommenderar verkligen att man läser boken. Det finns en del stadsanställda i boken som är ljusglimtar. En historia som jag gillar särskilt mycket handlar om arkivarien som får order av stadens jurister att obstruera föräldrarnas tillgång till offentliga handlingar men som vägrar att göra som juristerna säger. Han blir sedan utköpt från jobbet för en halv miljon kronor.

Det är tydligt att offentligheten kring datorprogram är en central fråga. Det är något som vi måste fundera på. Jag och Centerpartiet anser att politiken måste skapa principer här. Det finns förstås en massa känsliga databaser och information som måste skyddas, men programmen som sådana behöver inte vara hemliga. Tvärtom finns det väldigt stora fördelar med offentliga program, så kallad öppen källkod. Man blir inte bunden till ett företag, man kan byta leverantör, det blir lättare att förklara och granska beslut, vilket är en stor demokratisk fördel, man sparar pengar och kommuner kan kopiera varandras program.

Många andra kommuner har insett detta men inte vi. Vi har inte ens den diskussionen, så jag vill fråga: Varför använder Stockholms stad inte öppen källkod oftare?

Anförande nr 43

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Ordförande, fullmäktige! Denna diskussion har vi haft förut. Jag sa redan då att jag inte är principiellt emot öppen källkod på något sätt, utan det är något som man får värdera från program till program. Det är inte bara Infomentor eller tidigare skolplattformar som vi hanterar i den här staden, utan vi har väldigt stora och komplexa dataprogram. En del finns på en väldigt liten marknad som inte är utvecklad i den utsträckning som vi skulle vilja se.

Det är en svår balansgång. Många tittar på Danmark där alla kommuner har gått ihop. Halleluja, men sedan insåg de att de slog ut marknaden. Nu kan de bara köpa från en leverantör, och kostnaderna har skjutit i höjden. Man kan inte förenkla it-frågan alltför mycket. Den är oerhört komplex, och det vet jag att du känner till väl, Svante.

Bilaga 2

Yttranden 2024-09-02

Anförande nr 44

S v a n t e L i n u s s o n (C): Tack för svaret, finansborgarrådet! Det är väldigt komplext, men det måste också föras en levande politisk diskussion kring dessa frågor. Vi som politiker måste ta ansvar för detta. Det är alldeles för många och stora upphandlingar som nu sker helt på tjänstemannanivå, och det kan bli väldigt tokigt.

Jag vill gå tillbaka till skolplattformen och fråga dig något. Det allra mest vämjeliga jag läste i boken var hur förvaltningen har hanterat dem som försökt hjälpa till i det här fallet, både de som har hittat säkerhetsbrister och de föräldrar som har gjort Öppna skolplattformen, som är en öppen app. Jag var en av dem som laddade ned appen och använde den. Detta motverkades i det längsta med ytterligare en massa skattemiljoner. Till slut polisanmälde man till och med föräldrarna, fast en extern utredning hade gjorts som visade att det inte fanns något att polisanmäla. Ändå polisanmälde man dem. Det är mycket genant för oss alla.

Jag undrar: Kan du som finansborgarråd tänka dig att initiera en process för att dessa personer ska få en ursäkt från staden?

Anförande nr 45

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Ordförande, fullmäktige! Oj, säger jag, det vet jag inte. Det klarar jag inte av att svara på så här direkt från talarstolen. Jag är inte insatt i processen.

Nu när vi byter program är en konsekvens att den öppna skolplattformen inte kommer att fungera längre. Det är en ganska logisk konsekvens eftersom vi byter plattform.

Jag kan tyvärr inte ge svar, men jag kan i alla fall säkerställa att vi lär oss av våra misstag. Det är dock inte samma sak som att jag kan garantera att något sådant aldrig kommer att hända igen. Staden är stor, och mycket kan hända. Målsättningen är i alla fall att vi aldrig ska hamna i den situationen igen.

Fråga nr 5. Situationen för stadens gode män

Anförande nr 46

N i k e Ö r b r i n k (KD): Ordförande, fullmäktige! Vi konstaterade tidigare här att det är kul att få diskutera överförmyndarverksamheten i staden, om än under tråkiga omständigheter.

Att vara god man är absolut inget enkelt förtroende. Det är en av de mest människonära och intima roller man kan ha gentemot en annan person. I somras uppmärksammades det att gode män inte har fått sina arvoden utbetalda. Faktum är att Stockholms stad ligger flera månader efter med att betala ut arvoden till flera av våra gode män,

Bilaga 2

Yttranden 2024-09-02

samtidigt som vi annonserar och vill att fler ska söka till att bli gode män. En person vittnade till exempel om att han har fått veta att han inte kommer att få sitt arvode utbetalt förrän i december.

Det här, vill jag påstå, får staden att framstå i ganska negativ dager. Framför allt kan det få negativa konsekvenser för den enskilde gode mannen. Min fråga till socialborgarrådet är därför helt enkelt: Hur kan detta ske, och vad säger du till våra gode män som nu väntar på sitt arvode?

Anförande nr 47

Borgarrådet O j a n n e (S): Fru ordförande! Jag tackar för frågan. Det är som sagt roligt att få prata om överförmyndarfrågor. Det är första gången, tror jag, i den här talarstolen, men det är bra att vi är två som brinner för detta.

Om jag hade de gode männen framför mig, vilket jag har ibland, skulle jag börja med att påpeka vilket otroligt viktigt arbete de gör. Vi har för få gode män i Stockholm, och vi måste göra allt för att behålla de vi har samtidigt som vi rekryterar nya.

Det finns inga ursäkter till att det har blivit förseningar i utbetalningarna av arvoden, men det finns många förklaringar. Det är en sorts mix av en perfekt storm. Det har skett en omorganisation samtidigt som det har varit en flytt och implementering av ett nytt it-system. Det talades om it-system här uppe i talarstolen alldeles nyss. Detta har lett till att till att vi har hamnat i en situation där vi har halkat efter i utbetalningarna.

Det ska sägas att Stockholm under många år har legat efter. Det är inte något nytt den här mandatperioden, utan så har det varit under flera mandatperioder. Det har släpat efter lite extra mycket under 2024, vilket är mycket olyckligt. Jag följer denna fråga noga. Den senaste siffran jag fick, som bara är någon dag gammal, är att ungefär 1 400 personer fortfarande väntar på sitt arvode av de drygt 7 000 gode män vi har. Vi har börjat beta av, och alla kommer att få sina pengar i år. Det ska inte vara något problem med den saken.

Jag vet inte om det var ett svar på din fråga, Nike, men det är där vi är just nu. Det finns inga ursäkter men många förklaringar till att det har blivit så här.

Anförande nr 48

N i k e Ö r b r i n k (KD): Det gläder mig att höra att ni jobbar med det, Alexander, men jag tänker ändå på den där artikeln där man intervjuade Sven, som har varit god man i 20 år. Han sa så här: Vi lägger ett stort engagemang på vårt uppdrag. Nu behandlas vi som mindre värda. Det känns fruktansvärt att staden har sådana här brister i förvaltningen.

Bilaga 2

Yttranden 2024-09-02

Precis som socialborgarrådet nämnde är vi i ett läge där vi behöver få fler personer att vilja bli gode män. Det är ett av de viktigaste förtroenden man kan ha gentemot en annan människa. Just därför blir jag orolig över vad detta sänder för signaler. På samma gång som vi är ute och annonserar om att vi vill att människor ska söka sig till det här nås vi av uppgiften att tusentals personer inte får sitt arvode.

Hur jobbar ni, och hur vill ni jobba framåt med att få fler människor att få en bättre bild av staden och för att människor ska vilja söka sig till detta?

Anförande nr 49

Borgarrådet O j a n n e (S): Det finns flera sätt. Vi har de annonskampanjer som du nämnde, Nike, och som vi jobbar med och också de nya lokaler som vi har flyttat till, som har gett betydligt större möjlighet att ha möten och hålla utbildningar. Vi har satt rekord i antalet hållna utbildningar både för nya som vill bli gode män och för sådana som redan är det. Det fortsätter vi att jobba med.

It-systemen, som kanske inte har spelat med oss med de barnsjukdomar som fanns när de implementerades, kommer framöver att underlätta vårt arbete, där vi kommer att kunna jobba mer med digital post och e-tjänster som kommer att göra att ärenden hanteras snabbare.

Jag vet inte om ni har besökt överförmyndarförvaltningen någon gång, men det är den enda förvaltning som fram till nyligen jobbade med pappersmappar och arkivskåp. Det var som en tidsresa till tidigt 80-tal. Det har varit en helt annan sorts förvaltning än vad vi är vana vid.

Anförande nr 50

N i k e Ö r b r i n k (KD): Det låter alldeles rimligt och på tiden att det digitaliseras. Det är bara tråkigt att de personer som berörs av detta i stunden faller mellan stolarna.

Jag ska avsluta med att ställa några korta frågor, Alexander. Har du träffat ett antal av våra gode män och pratat om den här situationen? När kan de räkna med att få sin ersättning? När kommer systemet att vara på plats? När kan de räkna med att få ersättning för det arbete som de har gjort?

Anförande nr 51

Borgarrådet O j a n n e (S): Nej, jag har inte träffat några gode män efter att det hela uppdagades under sommaren. Däremot har jag haft möten med godemansföreningen tidigare och diskuterat förseningarna och att det har tagit lång tid.

Betalningarna kommer före årsskiftet. Det är den signal vi får från förvaltningen, och det kan till och med vara så att vi ligger lite före i planeringen. Av de 7 000 gode män

Bilaga 2

Yttranden 2024-09-02

som vi har i Stockholm är det ungefär 1 400 som fortfarande väntar på sina utbetalningar.

Vi brinner båda två för denna fråga, Nike, så jag hoppas att vi gemensamt kan sätta press. Vi skulle behöva en helt ny överförmyndarlag. Det har gjorts en utredning som har presenterats och där det inte finns några skiljaktigheter mellan höger och vänster. Här måste regeringen lägga fram en proposition.

Vi har nu en lagstiftning där Stockholm ansvarar för alla utlandssvenskar. Vi har ansvar för alla ensamkommande flyktingbarn även om de avviker till annan plats i Sverige. Det är en väldigt gammal lagstiftning – över 100 år gammal – och samhället såg annorlunda ut då.

Fråga nr 6. Socialtjänstens finansiering

Anförande nr 52

Borgarrådet H e d i n (M): Ordförande, fullmäktige, ledamöter! Det är ingen hemlighet att Stockholm betalar otroligt stora belopp till skatteutjämningsystemet, och nu finns det ett förslag som skulle innebära att Stockholm får betala ännu mer. Det är vår linje att Stockholm inte ska betala en krona extra i utjämning.

Jag blev väldigt förvånad när jag under sommaren i Svenska Dagbladet läste en intervju med socialborgarrådet, som föreslog att man skulle göra socialtjänsten till en budgetregulator och ta pengar därifrån. Givet de stora utmaningar vi har med skjutningar, sprängningar och öppna drogsener ser jag det som en av de sista posterna som man ska skära i. Varför är socialtjänsten den första verksamhet som Socialdemokraterna ska skära i om förslaget blir verklighet?

Anförande nr 53

Borgarrådet O j a n n e (S): Fru ordförande! Jag ifrågasätter om du verkligen har läst artikeln, Andréa Hedin, för det är ju inte alls vad jag säger. Jag undrar också om du har läst den utredning som presenteras.

Det jag påpekar är att enligt de beräkningar som finns i den utredning som din regering avser att lägga fram får vi i Stockholm för mycket pengar till socialtjänsten och att det är därifrån att man ska plocka 996 miljoner. Det är inte vi som föreslår att det är därifrån pengarna ska tas, utan det är de uträkningar som görs i kommittén. Det är en kommitté där Gabriel från Sverigedemokraterna har suttit, så ställ honom till svárs! I övrigt har kommittén helt saknat representation från Stockholm, som har fått otroligt lite inflytande. Det hela skulle leda till totalt 1 ½ miljard mer utöver det vi redan betalar.

Bilaga 2

Yttranden 2024-09-02

Vi ska ha ett effektivt och bra utjämningsystem, men utifrån hur det förslag som kommer till riksdagens bord så småningom är upplagt är jag mycket orolig för vad det skulle innebära för socialtjänstens finansiering. Vi ska komma ihåg att detta sker samtidigt som regeringen går fram med att man ska ha en ny socialtjänstlag. Man går ut med ett statsbidrag på 8 miljarder över fem år, men det ger ju ingenting i förhållande till vad man faktiskt tar.

Om den nya socialtjänstlagen skulle bli verklighet kommer vi, med de medel som regeringen avser att betala ut, att få ungefär 160 miljoner om året, men vi kommer också att förlora 1 ½ miljard. Det är dålig matematik, så du får jättegärna läxa upp din finansminister på den punkten.

Anförande nr 54

Borgarrådet H e d i n (M): Jag har intervjun framför mig, Alexander Ojanne, och det står ordagrant att ”ungefär en miljard kommer att behöva tas från socialtjänsten”. Kan du här och nu avföra att man inte skulle ta pengar från socialtjänsten? Vad ska man i så fall i stället ta pengar från i budgeten?

Om detta blir verklighet kommer Stockholm att behöva hitta mer pengar. Givet den intervju du gjorde, där du säger att de ska tas från socialtjänsten, undrar jag: Var ska vi hitta de pengarna i stället?

Anförande nr 55

Borgarrådet O j a n n e (S): Återigen: Vi måste kolla på vad det är för en utredning vi kommenterar. Det är utredningen som säger att 996 miljoner ska tas från socialtjänsten och sedan en halv miljard från något annat. Det är ju utredningens siffror jag refererar till. Jag anser att det är helt orimligt. Stockholm har ju inte för mycket förebyggande arbete. Stockholm har ju inte en för stark socialtjänst. Det är en utredning som är helt verklighetsfrånvärd.

Vad jag också säger i intervjun är att det motsvarar en skatthöjning på 50–60 öre. Här någonstans behöver man föra en diskussion. Att läsa intervjun som att jag föreslår att socialtjänsten ska få 1 miljard mindre är som när fan läser Bibeln. Det är inte sanning.

Anförande nr 56

Borgarrådet H e d i n (M): Ordförande! Jag läste bara innantill vad du sa, Alexander, och hur jag uppfattade det.

Du svarar inte riktigt på min fråga om vad de andra alternativen är. Det låter som att det kan vara en öppning för en skatthöjning. Vi fick också en rapport i socialnämnden senast som visar på otroligt allvarliga brister när det kommer till förhandsbedömningar av barn 0–12 år, där 20 procent av förhandsbedömningarna inte gick vidare till

Bilaga 2

Yttranden 2024-09-02

utredning fast de borde ha gjort det. Där, tänker jag, blir analysen snarare att vi behöver ha bättre rutiner men också mer pengar.

Vad kan vi förvänta oss under kommande år för att den akuta situation vi har i våra stadsdelar ska lösas?

Anförande nr 57

Borgarrådet O j a n n e (S): Jag ska inte föregripa den budgetdebatt vi kommer att ha här i slutet av november. Vi kan komma tillbaka till exakt hur finansieringen ser ut för 2025.

Det finns en annan lösning för utjämningsystemet än att ta pengar från socialtjänsten. Det är klart att det bästa vore att man omarbetar det förslag som ligger på bordet och att det fanns en större statlig finansiering av utjämnningen i stället för att man ska utarma Stockholm, ta våra resurser och kraftigt försämra våra förutsättningar att bedriva en bra välfärd.

Alla bollar ligger på bordet. En skatteköjning ligger också där. Om regeringen sätter oss i en så otroligt svår sits får vi diskutera hur vi ska klara av finansieringen framöver. När det kommer till socialtjänsten och dess finansiering är jag orolig över att regeringen valde att ge en platt utdelning i år. I stället för de 18,6 miljoner som vi borde ha fått fick vi 650 000. Det är inte rimligt.

Fråga nr 7. Varför har lönerna för sommarjobbare inte höjts på minst elva år?

Anförande nr 58

S e r g e j S a l n i k o v (SD): Det är jättekul att vara tillbaka efter sommaruppehållet. Jag hoppas att alla är lika laddade som jag inför terminen.

För någon vecka sedan fick en del ungdomar i Stockholms stad sin första lön någonsin för sommarjobb som de bland annat har fått via staden. Vissa har fått skrapa asfalt eller klippa gräs medan andra har fått måla bänkar. För tre veckors arbete fick de som lägst 7 500 kronor brutto, det vill säga 90 kronor i timmen. Det är ett ganska lågt belopp för en månads liv med tanke på dagens priser. Det är samma oförändrade lön som man har haft i åtminstone elva år.

Min fråga till borgarrådet är därför: Varför har inte lönen för sommarjobbare höjts på minst elva år?

Bilaga 2

Yttranden 2024-09-02

Anförande nr 59

Borgarrådet B j u g g r e n (S): Jag kan glädja Sergej Salnikov med att det inte stämmer och att vi har justerat upp lönerna för våra sommarjobbare. Detta görs inte varje år, men det har gjorts nästan varje år som vi har haft ett rödgrönt styre i denna stad.

Precis som andra löner i staden är sommarjobbarnas löner kollektivavtalsförhandlade. Under de perioder då man satsar mer på sommarjobb är det också lättare för de fackliga företrädarna att förhandla upp lönerna. Nu har man till och med tecknat ett tvåårigt avtal för våra feriearbetare. Trots att vi i år har haft rekordmånga sommarjobbare – 9 600 ungdomar har denna sommar fått feriejobb i Stockholms stad, vilket är fler än någonsin förut – har lönerna kunnat justeras upp.

Anförande nr 60

S e r g e j S a l n i k o v (SD): Nu vet jag inte om vi pratar om samma sak. Jag pratar om ungdomar som har fått sommarjobb via Stockholms stad. Jag kollade senast i går på en lönespec, och där var det 7 500 kronor för en 16-åring. Nu vet jag inte om jag ska tro på dig, Emilia, eller på lönespecen, men om jag ska vara ärlig tror jag faktiskt mer på lönespecen.

Jag kan berätta en historia. För ungefär elva år sedan fick jag exakt samma jobb av Stockholms stad. Jag fick jobba inom äldreomsorgen i Årsta. Jag var där i tre veckor och fick sitta på en soffa och inte göra så mycket tyvärr. För denna väsentliga insats fick jag 7 500 kronor brutto, det vill säga 90 kronor i timmen. Nu år 2024, efter krisen, inflationen och hela den biten, ligger timlönen fortfarande på 90 kronor enligt den lönespec som jag kollade på i går.

Anser du att det är rimligt att ha samma lönenivåer utan någon höjning i över ett decennium?

Anförande nr 61

Borgarrådet B j u g g r e n (S): Lönerna för våra feriejobbare skiljer sig åt beroende på hur gamla de är. Det finns som sagt kollektivavtal, och lönerna har avtalats upp, inte varje år, som sagt, men de senaste åren.

Jag vet inte exakt vilken jämförelse du gör, Sergej, eller om du var exakt lika gammal som den person som du har jämfört din lön med eller om du jobbade exakt lika många dagar, men du kan känna dig trygg med att lönerna har justerats upp. Sedan kan man absolut diskutera exakt hur mycket, men jag tror att vi kan vara överens om att Sverigedemokraternas budgetalternativ, som skulle innebära en kraftig nedskärning av antalet feriejobb i vår stad, inte skulle ge samma utrymme för höjda feriejobbslöner som vi har möjliggjort med vår budget.

Bilaga 2

Yttranden 2024-09-02

Anförande nr 62

S e r g e j S a l n i k o v (SD): Det har du helt rätt i, Emilia. Dessa jobb skapar inte jättemycket mervärde.

Som lägst får man 90 kronor i timmen. Sedan får man 95 och sedan 100 kronor i timmen om man är 18 år gammal. En 16-åring får 90 kronor, som är precis vad jag fick för elva år sedan, och för 15 år sedan var det kanske exakt likadant. Men du som är borgarråd tjänar däremot cirka 130 000 kronor i månaden, och ditt arvode är direkt kopplat till statsrådsarvodet, som ses över och höjs årligen av riksdagen.

Stockholms stads löner för ungdomar är inte kopplade till någonting och har inte höjts på åtminstone elva år, trots priserna och inflationen. Kommer lönerna för sommarjobbare i Stockholms stad att höjas i samma adekvata takt som ditt arvode?

Anförande nr 63

Borgarrådet B j u g g r e n (S): Det stämmer som sagt inte, utan lönerna har höjts. Du tog 18- åringarna som exempel. Där är lönen i dag 110 kronor i timmen. Precis som alla andra löner i staden kollektivavtalas de feriearbetande ungdomarnas löner, men utrymmet på feriearbetena avgör såklart också förhandlingsmänen.

Det är väldigt tydligt att vi med vårt budgetalternativ har haft rekordmånga sommarjobbare i denna stad som har kunnat få något höjda löner. Detta står i stor kontrast till den enorma nedskärning och besparing som Sverigedemokraterna vill göra på våra feriejobb i staden. Det skulle inte ge utrymme för att höja lönerna, och det skulle ge betydligt färre ungdomar sommarjobb.

Jag hoppas att vi får fortsätta att styra den här staden så att den positiva utvecklingen för våra feriearbetande ungdomar kan fortsätta.

Fråga nr 8. Hur ska förskoleborgarrådet rädda förskolan Egalia?

Anförande nr 64

Borgarrådet J ö n s s o n (L): Ordförande! I samband med Pride anordnade RFSL en kommunalpolitisk debatt, där Vänsterpartiet företräddes av gruppledaren Clara Lindblom. Hon sa bland annat att man borde ha gjort mer för att förskolan skulle vara kvar, bland annat vad gäller marknadsföring och liknande.

Jag antar att denne ”man” måste vara du, Alexandra, eftersom det är du som är förskoleborgarråd. Min fråga är därför: Vad hade du som förskoleborgarråd kunnat göra för att förskolan Egalia skulle finnas kvar?

Bilaga 2

Yttranden 2024-09-02

Anförande nr 65

Borgarrådet M a t t s s o n (V): Ordförande! Tack för frågan, Jan Jönsson! Jag ska svara på den så gott jag kan. I grunden gäller det ett problem som vi ser i hela Stockholms stad, nämligen det vikande barnantalet. Där försöker våra förskolor i kommunal regi nu göra allt de kan för att omstrukturera så att vi kan bevara så mycket pengar som möjligt till pedagoger i stället för att lägga dem på olika lokaler.

Om det var för få barn som sökte till Egalia har Södermalms stadsdelsnämnd fattat beslut om att göra sig av med den lokal där förskolan låg. I stället har barnen fått erbjudande om att flytta till Timmermansgården, som också håller på att bli hbtq-certifierade, under hösten. Personalen har tillsammans med barnen blivit erbjudna att flytta till en annan förskola. Det stämmer att lokalen inte är kvar, men i grund och botten är många av pedagogerna och barnen kvar, enligt vad jag har hört, så att verksamheten kan fortsätta.

Det är svårt för mig att rå på det vikande barnantalet i hela staden. Det är absolut ett stort problem. Det är därför alla vi som är inblandade måste ta ansvar i det här läget.

Anförande nr 66

Borgarrådet J ö n s s o n (L): När denna fråga diskuterades under debatten var det tydligt att Vänsterpartiet ansåg att man borde ha gjort mer. Jag har försökt hitta vem som är ansvarig för det som borde ha gjorts mer, och jag har landat i att det måste vara förskoleborgarrådet. Det hörs på själva titeln.

Min fråga är: Vad kan man göra nu? Det är inte så många förskolor som är hbtq-certifierade. Finns det något man kan göra där, till exempel, eller kan vi rent av förvänta oss att Egalia återuppstår? Det var väldigt tydliga besked från just Vänsterpartiet i denna fråga, och då landar det i ditt knä, Alexandra.

Anförande nr 67

Borgarrådet M a t t s s o n (V): Ordförande! Jag håller med om att det behövs fler förskolor som är hbtq-certifierade. Jag vet att detta pågår på förskolor runt om i olika stadsdelar. Det är ett sätt – att vi sprider detta, så att det inte bara hålls på en förskola. Enligt läroplanen ska faktiskt alla förskolor arbeta med den här typen av frågor, så utgångspunkten måste vara att jobba med ökad kvalitet och verksamhetsutveckling brett över hela staden. Det är bland annat vad den nya förvaltningen jobbar med, och det gäller dessa frågor precis som andra.

Sedan har vi ett uppdrag i årets budget som handlar om hur vi kan säkra profilverksamheter inom förskolan. Det här kan vara en profil. Där håller man på att kolla på finansiering och annat. Det har inte funnits någon stadsövergripande styrning kring detta, trots att efterfrågan finns ute i stadsdelarna, som kanske inte kan klara detta ensamma. Vi får återkomma när uppdraget är klart och i budget längre fram.

Bilaga 2

Yttranden 2024-09-02

Anförande nr 68

Borgarrådet Jönsson (L): Tack så mycket för svaren! Jag har tidigare ställt frågor bland annat om att det inte finns så synliga Pridesymboler och annat i ytterstaden, på fritidsgårdar och sådant. Nu när vi diskuterar detta område tänkte jag därför passa på att fråga hur det går med detta arbete. Kan vi förvänta oss att symbolerna nu finns överallt? Det handlar om att alla ska känna sig välkomna. Vilket utvecklingsarbete i övrigt bedrivs med personal och verksamheter och även med barn och ungdomar för att alla ska känna sig välkomna i våra förskolor och fritidsverksamheter?

Anförande nr 69

Borgarrådet Mattsson (V): Där har vi samma uppfattning. Det är självklart att alla – såväl vårdnadshavare som ungdomar – ska känna sig välkomna i stadens fritidsverksamheter, både i parklekar, på fritidsgårdar och i förskolan. Det är självklart. Detta är något som vi jobbar intensivt med, och där gör stadsdelarna olika typer av arbeten.

Sedan har vi, som jag var inne på redan förra gången, tagit ett annat grepp som handlar om implementeringen av strategin i fritidsgårdarna, som det egentligen var ni som beslutade om, Jan. Där sker mycket. Det är introduktionsutbildningar, kompetensutvecklingsinsatser för befintlig personal och så vidare där man bland annat lyfter upp dessa frågor.

Sedan tror jag att man behöver bli bättre i stadsdelarna och jobba ihop sig. Även där handlar det om profilverksamheter och hbtq-verksamhet som man ska säkra finns tillgängliga över hela staden. Det är en fråga som vi jobbar aktivt med.

Bilaga 2

Yttranden 2024-09-02

§ 13 Valärenden i kommunfullmäktige 2024

Anförande nr 70

A n d e r s Ö s t e r b e r g (S): Herr ordförande! Jag föreslår att Anette Scheibe Lorentzi, David Jonsson, Staffan Ingvarsson, Magdalena Bosson och Mikael Gustafsson, samtliga opolitiska tjänstemän, ska utses till ledamöter i styrelsen för stiftelsen Stockholm Water Foundation (SWF).

Bilaga 2

Yttranden 2024-09-02

§ 14 Tunnelbana Älvsjö – Fridhemsplan

Anförande nr 71

Borgarrådet W e d i n (M): Ordförande! Härligt med ny termin i den här salen, och härligt att börja med ett så här viktigt beslutsärende! Det är efter lång kamp som jag och Moderaterna med glädje kan konstatera att det när det gäller denna nya tunnelbanelinje nu inte råder något tvivel om att vi har uppnått en vinst för Kungsholmsborna och den lokala kulturhistoriska miljön. Det är viktigt att slå vakt om grönområden i Stockholm, och därför var det viktigt att det var vid Lindhagensplan som arbetstunneln skulle upp i anslutning till tunnelbaneutbyggnaden. Tack så mycket, ska man alltså säga till dem som nu har hörsammat framför allt de starka lokala synpunkter som kommit när det gäller detta.

Mycket arbete återstår. Moderaterna kommer att fortsätta bevaka denna viktiga fråga. Givetvis är det upp till bevis, och det är ändå lite med oro man kollar på om det här ska hålla eftersom man har sett att det under den här mandatperioden har varit ganska stora problem i samarbetet mellan Stadshuset och regionhuset kring andra viktiga projekt. Nu är det upp till bevis!

När det gäller Älvsjö och anslutningen till Älvsjö idrottsplats kan vi också från moderat håll konstatera att det är bra att man minskat arbetsområdet. Vi är dock fortsatt lite oroliga eftersom verksamhetsytorna i anslutning till idrottsplatsen fortsatt föreslås tas i anspråk. Låt oss göra det vi kan för att verkligen hörsamma den oro som finns lokalt när det gäller den påverkan detta skulle kunna få för idrotts- och föreningslivet. Vi får hoppas att etableringsytorna analyseras och används på ett så bra sätt som möjligt så att genomförandet även där minimerar påverkan på lokalsamhället.

Anförande nr 72

A n d e r s Ö s t e r b e r g (S): Herr ordförande! Dennis Wedin går upp och säger tack, och jag vill inte vara sämre utan säger: Varsågod, Dennis Wedin! Det här gick ju bra, trots alla utspel i medier och alltihop. Så ett stort varsågod!

Det här ärendet handlar om att binda samman vår stad – att möjliggöra för dem som bor här och dem som ännu inte bor här att på ett bra sätt kunna resa klimatsmart och tidseffektivt genom Stockholm. Stockholm har under de senaste decennierna, under både borgerliga och rödgröna majoriteter, satsat otroligt mycket i nya bostadsområden och ny infrastruktur. Flera aktörer är också inblandade i detta, så samspelet är så klart viktigt. Det är också en framgångsfaktor att vi har en gemensam målbild när vi genomför sådana här projekt.

Tunnelbanan mellan Fridhemsplan och Älvsjö är ett bra exempel på vad som kan åstadkommas när målbilden är tydlig. En helt ny linje under Saltsjö-Mälarsnittet skapar redundans i tunnelbanan men möjliggör också stadsutveckling och helt nya

Bilaga 2

Yttranden 2024-09-02

bostadsområden. Fridhemsplan kommer att utvecklas till en viktig omstigningspunkt, och nya resmönster kommer att möjliggöras när den nya tunnelbanelinjen möter till exempel tvärbanan eller pendeltåget. Detta kommer att bli mycket bra för Stockholm.

Projektet ska driva tunnel på nytt sätt, och stationerna får en utformning med hissar. Vagnarna ska vara förarlösa. En järnvägsplan ska tas fram, och byggstart är planerad till 2025 med nio års byggtid.

Att bygga ny infrastruktur i en tät stad innebär att svåra avvägningar mellan olika intressen måste göras. En sådan har gällt arbetstunneln vid Lindhagensplan. Processen för det arbetet visar hur väl samarbete med regionen kan fungera när målbilden är tydlig för alla som arbetar med projektet. Staden och regionen arbetar för fullt för att hitta bra lösningar genom hela projektet, med samma inställning.

Samtidigt ska man såklart också ha klart för sig att projekt som dessa stöter på överraskningar och problem som kommer att vara utmanande. Men det gemensamma målet är tydligt. Vi bygger en helt fristående, ny tunnelbanelinje i centrala Stockholm, som binder samman staden och säkrar en helt ny förbindelse under vattnet och därmed ett mer robust system för tunnelbanan, vilket kommer att gynna alla stockholmare. Det här kommer att bli bra för Stockholm när det är klart. Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 73

M a r i a M u s t o n e n (V): Ordförande och fullmäktige! Detta genomförandeavtal är en milstolpe i projektet gällande tunnelbana mellan Älvsjö och Fridhemsplan. Det är en viktig satsning som möjliggör stadsutveckling bland annat på Årstafältet och i Östberga och Älvsjö, utvecklar bytespunkten mellan trafiklagen och avlastar tunnelbanans befintliga linjer.

När man bygger, även under jorden, i en stadsmiljö är det väldigt komplext. Vissa funktioner måste flytta på sig så att allt som behövs för tunnelbanan ska få plats. Det har funnits oro kring bland annat arbetstunnlarnas placering. Rålis och idrottsytorna i Älvsjö har diskuterats under processen, men dessa frågor har lösts på ett bra sätt.

En orsak till oron är den bristande transparensen, som är inbyggd i de förhandlade objekten. Förhandlingarna sker på tjänstemannanivå, och det är svårt för oss förtroendevalda och för allmänheten att hålla koll på vad som händer. Detta har även stadsrevisorerna uppmärksammat, och det får vi alla ta med oss nästa gång vi ingår liknande flerpartsöverenskommelser.

Samtidigt vet vi att Stockholms stad har en kompetent tjänstemannakår som bevakar stadens intressen i förhandlingarna, så vi kan vara glada för att det här avtalet godkänns i dag. Därmed yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag.

Bilaga 2

Yttranden 2024-09-02

Anförande nr 74

S v a n t e L i n u s s o n (C): Ordförande och fullmäktige! Det är en jätte viktig milstolpe att vi behandlar detta ärende om att bygga ny tunnelbana i Stockholm. Tunnelbana är viktigt; det är så man bygger stad med nya bostäder och nya kontor, där folk från början kan resa effektivt och klimatsmart till och från sina arbeten. Uppåt 50 000 nya bostäder planeras längs den här linjen. Det får väldigt gärna bli ännu fler, tycker vi. Bygg högre, har vi föreslagit. Men vi är ändå nöjda med att den här tunnelbanan nu byggs, för det är ett viktigt första steg.

Som andra talare har nämnt har vi i Centerpartiet slagits mycket för att skydda Rålambshovsparken från intrång från arbetstunnlarna, och vi är väldigt glada för att detta nu verkar gå vägen. Vi kommer att fortsätta att bevaka att det faktiskt blir så här bra och att vi skyddar den här miljön på Kungsholmen.

Vi är väldigt nöjda. Vi kommer att fortsätta att se det här projektet an och bevaka detta, för jag tror inte att vi kan slappna av helt än. Bifall kommunstyrelsen!

Anförande nr 75

M a r t i n H a n s s o n (MP): Ordförande! Liksom föregående talare vill jag framhålla vikten av detta angelägna projekt. Det är det av Sverigeförhandlingens projekt som än så länge har kommit längst och känns mest i hamn. Med detta sagt är det fortfarande inte helt i hamn. Det råder som jag uppfattar det också en stor samsyn kring detta projekt, vilket är både angeläget och viktigt.

Utöver det som har nämnts tidigare tror jag att det här projektet också har stor betydelse för att avlasta city. Det här ger ju nu möjlighet att åka betydligt enklare i västra Stockholm – snabbare mellan västerort och söderort.

Samrådet pågår nu, som sagt, och allt är ännu inte helt skrivet i sten. Vi får se vad som kommer in under samrådsprocessen. Bland annat handlar det mycket om etableringsområdena, som vi tidigare har varit inne på. Rålis, Rålambshovsparken, har landat väl i det förslag som nu ligger inför samrådsprocessen. Som vi tidigare har sagt i Stockholm var detta en ren formalitet, och det är bra att det nu också kan bekräftas. När det gäller Älvsjö och Älvsjö IP har det också rättats till. Det är betydligt bättre nu i och med att etableringsområdet har kunnat minska. En del återstår dock att se när det gäller etableringsområdet vid Trekantsparken vid Liljeholmen. En förhoppning är att man kanske kan se över omfånget lite där – ett litet medskick inför framtiden.

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 76

J o n a s N a d d e b o (C): Tack så mycket, Martin! Jag tänkte begära replik på dig eftersom ditt parti har haft god insyn i de här frågorna.

Bilaga 2

Yttranden 2024-09-02

Jag är inte lika övertygad som Vänsterpartiet var när det gäller Älvsjö IP. Det har rättats till, säger du, Martin. Men jag är fortfarande orolig över att våra barn och unga kommer att ta ganska mycket stryk i alla fall. Jag vågar inte säga ”tummen upp” eller ”gud vad bra det här blir” förrän jag verkligen ser planerna på riktigt. Jag vet att våra politiker i regionen har försökt driva på i frågan. Vi har också hört hur komplext det är när man bedriver de här förhandlingarna; allt kommer inte upp på politikernas bord.

Så jag är fortfarande orolig för Älvsjö IP, men jag är också glad för att ni har försökt trycka på i de här frågorna, som jag och Centerpartiet har varit uppe i. Men du kan väl berätta om du känner dig nöjd med lösningen för Älvsjö IP eller om det finns mer att göra där – det tror jag.

Anförande nr 77

M a r t i n H a n s s o n (MP): Tack så mycket för medskicket, Jonas! Jag skulle säga att frågan kring Älvsjö IP och etableringsområdet där ändå har behandlats på rätt sätt. Man flaggade tidigt för att det kunde bli ett problem, så detta var något som vi, på samma sätt som med Rålambshovsparken, kunde titta på redan för nästan ett år sedan: Hur går vi vidare med detta, också i djup dialog med föreningarna?

Nja, jag skulle säga, som jag också sa, att detta är ett steg i rätt riktning. Det är en påtaglig förbättring som innebär att man inte äventyrar säkerheten för dem som använder Älvsjö IP på samma sätt som kanske var fallet initialt och en lösning som framför allt minskar området så att man inte kommer att behöva ta alltför mycket i anspråk. Men med det sagt kan detta såklart fortfarande behöva hållas i. Det finns nog ytterligare lite mer att vässa på och göra här, och det får vi ta efter samrådet.

Bilaga 2

Yttranden 2024-09-02

§ 15 Projekt Uppförande av Bäverdalens idrottshall i Rågsved, del av fastigheten Älvsjö 1:1, inom Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämndsområde

Anförande nr 78

H a s s a n J a m a (V): Ordförande och ledamöter! Kul att se er igen – nu kör vi!

Detta är ett glädjeämne. Bäverdalens idrottshall är ett väldigt bra tillskott. Det är väl känt i den här salen och i Stockholm att vi har brist på idrottsanläggningar. Därför satsar staden nu extra på idrotten och ser till att byggtakten när det gäller nya anläggningar hålls på en hög nivå. Bäverdalens idrottshall i Rågsved innebär också ökade möjligheter till idrott och rörelse i fokusområdet Rågsved i Enskede-Årsta-Vantör.

Hallen är ett viktigt tillskott för såväl föreningsliv som enskilda. Något som också är väldigt positivt med detta är att hallen kommer att anpassas för basket och roller derby, två idrotter som är populära inte minst bland flickor och kvinnor. Och något som är väldigt glädjande är att Stockholm ska få sin första idrottshall som är anpassad för utövande av roller derby, något som vi har arbetat länge för i den här staden. I anläggningen ska det utöver detta finnas motionsrum, kansli, kafeteria och förråd. Inom idrottshallen och på dess omgivande ytor planeras också ett tydligt fokus på socialt värdeskapande för att bidra till ett tryggare och mer levande Rågsved.

Vi i den rödgröna majoriteten är alltså väldigt glada över att detta projekt nu kommer att genomföras så att Bäverdalens idrottshall kan invigas i slutet av 2026. Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 79

J o n a s N a d d e b o (C): Ordförande, fullmäktige och åhörare! Ja, bristen på idrottshallar i Stockholm är akut. Därför är det alltid extra roligt när nya idrottshallar anläggs. Bäverdalens idrottshall i Rågsved är faktiskt ett direkt resultat av den grönbå majoritetens budgetuppdrag att hitta fyra nya platser i Stockholm att anlägga enkla idrottshallar på. Där har bland annat Bjursätragatan i Rågsved pekats ut.

Det vi dock tycker är riktigt dåligt och ganska förvånansvärt är att majoriteten har struntat i funktionshindersrådets synpunkter och önskemål om att säkerställa att det finns tillräckligt med utrymningsplatser i idrottshallen. I underlaget hävdar man att funktionshindersperspektivet är mött medan funktionshindersrådet menar att det inte är det. Funktionshindersrådet vill att det ska finnas utrymningsplatser för tio personer, vilket är vad som krävs för att man ska kunna spela den här fantastiska rullstolsbasketen som vi hörde om här alldeles nyss. Detta har man inte tagit höjd för, vilket gör att de funktionshindrade inte kommer att kunna använda hallen. Det här sa funktionshindersrådet till om redan 2023. Det är alltså inget nytt, utan detta hade majoriteten faktiskt kunnat ta i beaktande om man hade velat.

Bilaga 2

Yttranden 2024-09-02

När vi bygger nya hallar och har förutsättningar att göra dem anpassade för alla har jag väldigt svårt att se varför man väljer att exkludera vissa människor. Det räcker inte med att peka på någon annan hall på något annat ställe i staden. Vi behöver fler tillgängliga idrottshallar för den här prioriterade gruppen. Bifall till Centerpartiets och Liberalernas reservation i kommunstyrelsen!

Anförande nr 80

Borgarrådet L i n d b l o m (V): Jag kommer att återkomma till detta i mitt anförande.

Först vill jag bara rätta dig. Det här är inte riktigt den enkla hall som ni pratade om, utan det blir en annan typ av hall. Men om ni hade velat säkerställa att både rullstolsbasket och elitbasket skulle få plats borde ni ha pekat ut en annan plats. Det som är problemet nu är nämligen att du inte kan både uppfylla kraven gällande spelarmått för elitbasket och få plats med de nödutgångar och utrymningsvägar som krävs för just rullstolsbasket. I sak håller jag helt med dig, men utifrån det perspektivet var detta fel plats att välja. Jag återkommer till en lösning och den väldigt goda dialog jag haft med funktionshindersrådet i den här frågan.

Anförande nr 81

J o n a s N a d d e b o (C): Ordförande och Clara! Då har ni valt elitbasketen framför funktionshindersbasketens möjligheter att ta del av detta. Jag förstår egentligen inte riktigt varför ni inte under den här tiden har kunnat hitta de lösningar som man har pekat på behövs. Du får gärna återkomma i ditt anförande sedan, men jag hängde inte riktigt med i vad du menade.

Anförande nr 82

H a n n a W i s t r a n d (L): Jag tänker inte bli långrandig; Jonas har redan dragit mycket av vår gemensamma reservation. Det är väl bara att poängtera att gruppen funktionshindrade barn i dag slussas tvärs över hela länet för att kunna utöva sin idrott, och det blir inte hållbart. Det finns ingen möjlighet att utöva en idrott på regelbunden basis på det sättet. Man kan i dag när det gäller funktionshindrade barn se att tillfälliga insatser fungerar bra men regelbundet idrottande fungerar extremt dåligt, och detta är en av orsakerna: att man hela tiden skjuter problemet någon annanstans. Det är inte acceptabelt.

Anförande nr 83

M a r i a - E l s a S a l v o (S): Ordförande! Att det finns för få idrottshallar är en stor utmaning för idrotten i Stockholm, och det är därför jag är så glad och stolt över att vi i dag kan fatta ett genomförandebeslut om en ny idrottshall i Rågsved. Nya Bäverdalen idrottshall förväntas stå klar hösten 2026 och kommer att innebära större möjligheter till idrott och rörelse i ett av stadens fokusområden.

Bilaga 2

Yttranden 2024-09-02

Idrottsanläggningen innehåller en hall som är tillräckligt stor för att inrymma två basketplaner och en bana för roller derby. Det är två idrotter som är mycket populära, inte minst bland tjejer. Anläggningen innefattar även två motionsrum som kommer att kunna användas till bland annat kampsport och dans. Även läktare, föreningskafé, kansliutrymme och förråd kommer att inrymmas i byggnaden. Allt detta är funktioner som efterfrågats av föreningslivet för att man på bästa sätt ska kunna bedriva sin verksamhet.

Under projektets gång har det hållits dialog mellan idrottsförvaltningen och Stockholm Roller Derby och Fryshuset Basket. Som ett resultat av denna dialog planeras också uppehållsytor i anläggningen, där syskon och föräldrar kan ägna sig åt bland annat läsläsning medan träningen pågår. Utanför byggnaden kommer det också att skapas en miljö som uppmanar till rörelse.

I det stora hela stärker vi alltså med Bäverdalens idrottshall jämställdheten i Stockholm. Vi skapar mer plats för idrott i söderort, och vi bidrar till ett tryggare och mer levande Rågsved. Därför yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 84

L o v i s a H e d i n (KD): Herr ordförande! Jag skulle vilja börja med ett citat av min partikollega David Lega, flerfaldig världsmästare i simning för paraidrottare: "Att vara handikappad, det är ungefär som att inte kunna flyga. Och kan vi människor inte flyga, till exempel upp till vår bostad på femte våningen, då bygger vi trappor och hissar för att ta oss dit." David lät sig inte hindras från att göra det han inte kunde utan hittade i stället lösningar för att förverkliga sina drömmar. Lösningen kallas ofta tillgänglighetsanpassning.

Vi är positivt inställda till att man uppför en ny idrottshall med fokus på basket. Det är dock anmärkningsvärt att man inte anpassar den tillräckligt för att möjliggöra även rullstolsbasketverksamhet, som i dag bara finns i västerort. När staden nu uppför en ny idrottshall för just basket i söderort är det inte mer än rätt att även denna grupp kan ingå.

Ska fler barn och unga kunna idrotta måste det bli enklare att ta sig till det första träningspasset, ett träningspass som öppnar en helt ny värld av vänskap, gemenskap och självförverkligande, kanske till och med världsmästerskap. Jag yrkar därför bifall till vår gemensamma reservation med Liberalerna i kommunstyrelsen.

Anförande nr 85

M a r i a - E l s a S a l v o (S): Ordförande! Tack, Lovisa, för ett fint anförande! Jag håller helt med om att i Stockholm ska alla kunna utöva idrott och motionera. Det ska inte vara någon skillnad om man är kille eller tjej – man ska ha samma möjligheter. Det ska inte spela någon roll om man är funktionshindrad eller inte – man ska ha goda

Bilaga 2

Yttranden 2024-09-02

möjligheter att röra på sig, motionera och idrotta. Detta betyder att vi behöver skapa tillgänglighet i våra idrottsanläggningar och på våra idrottsytor. Våra utegym runt om i staden behöver också finnas tillgängliga. Jag håller helt med om detta.

När det gäller just den här idrottshallen har utmaningen varit att det är två våningsplan. Då måste man, precis som Clara var inne på, skapa säkra platser för evakuering, om man skulle behöva utrymma. Här har det tyvärr inte varit möjligt att skapa tio sådana säkra platser, utan man har skapat fyra. Det är ändå möjligt att träna i hallen, men tyvärr finns bara utrymme för fyra platser. Det måste finnas fler tillgängliga idrottshallar, men just här i Bäverdalen blev det inte mer än fyra platser.

Anförande nr 86

L o v i s a H e d i n (KD): Jag är glad att ni ändå ser behovet av rullstolsbasketverksamhet, men jag tycker att det är väldigt beklämmande att man ändå inte tillgodoser behoven hos den här gruppen, som har *en* plats i västerort att ta sig till. För mig är det inte tillräckligt att man var man än bor i Stockholm är hänvisad till just en plats. Det blir inte ett Stockholm för alla. För mig är det inte rättvist och inte tillräckligt bra.

Anförande nr 87

Borgarrådet L i n d b l o m (V): Jag håller helt och hållet med. Jag har för fastighetsnämndens räkning en väldigt tät och god dialog med funktionshindersrådet. Vi har diskuterat denna fråga, och en sak som vi är oerhört överens om är att funktionshindersperspektivet måste in från början och tidigt i all stadsplanering. Det som händer när man pekar ut en plats som till ytan är begränsad är nämligen att man inte kan få plats med både en fullstor idrottsyta och tillräckliga ytor utomhus och inomhus för evakuering av personer som sitter i rullstol eller har någon annan typ av funktionsnedsättning. Det kräver helt andra ytor.

Den plats som blev anvisad för Bäverdalen är för tajt; du kan inte fixa den säkra utrymning som krävs. Om man hade tagit detta i beaktande hade man utökat platsen eller valt en annan plats för att på så sätt kunna få till både fullstora hallar och en tillräcklig utrymning. Platsen är alltså ur det perspektivet illa vald. Den borde ha varit större, och det finns helt enkelt inte större yta på den här platsen. Jag håller alltså helt med i sak, men det ni lyfter nu borde ni haft med er när ni pekade ut platsen; den är i sig problematisk.

När det gäller det som sades om att vi har valt elit- framför funktionshinders- och rullstolsbasket tycker jag att man ska passa sig för den typen av uttalanden. Spelarmått är relevanta för alla knattecuper, tävlingar och så vidare, och det är fastställt vad som krävs. Det finns spelarmått även för den som ska spela Sanktan, Sankt Erikscupen, i fotboll. Det är spelarmått som gäller. Det handlar absolut inte om att ställa elit- mot parasport.

Bilaga 2

Yttranden 2024-09-02

Det vi har diskuterat med funktionshindersrådet är att vi behöver göra en ordentlig kartläggning av var någonstans i staden man kan utöva olika typer av parasporter. Det handlar om rullstolsbasket, men det finns också en mängd andra idrotter. Det vi behöver säkerställa är att vi har koll på behovsanalysen – var finns de här olika möjligheterna? – och sedan se till att detta kommer in i planeringen redan från början. För återigen: Det är näst intill omöjligt att leva upp till tillgänglighetskravet om den plats som anvisas är alldeles för tajt. Här har vi väldigt god dialog med funktionshindersrådet. Vi har regelbundna avstämningar, och vi ska titta på just den här kartläggningen så att man nästa gång helt enkelt kan göra rätt från början.

Anförande nr 88

L e i f S ö d e r s t r ö m (SD): Sverigedemokraterna yrkar bifall till Liberalernas och Centerpartiets reservation i kommunstyrelsen.

Att fullt ut tillgänglighetsanpassa idrottsanläggningar vid nybyggnation och renovering ska vara norm. Speciella skäl bör krävas för att frångå detta. Men det är väldigt positivt att idrottsutbudet i Stockholm breddas och att kvinnodominerad sport nu får möjlighet att ta plats i Rågsved och Hagsätraområdet.

I samband med att byggplanerna för Bäverdalens idrottshall presenterades arrangerade Demokratibyggget den 11 januari i år en aktivitet i Hagsätraskolan, där politiker från staden fick möjlighet att lyssna till hur skolans sjunde- och niondeklassare såg på tillståndet i sin stadsdel. Det var sorgligt att inse hur den tilltagande kriminaliteten i stadsdelen berövar dessa ungdomar den tid i livet då bekymmerslöshet ska prägla tillvaron.

Här är några exempel på vad de svarade på frågan om hur de skulle vilja att situationen såg ut: Inga skjutningar, sprängningar, mord eller kriminalitet – det gör oss rädda. Politiker behöver införa hårdare straff. För att vi i Hagsätra ska känna oss tryggare önskar vi fler poliser och vakter i centrum. Vi vill ha vakter i skolan. Vi borde ha fler ordningsvakter ute på kvällarna så man ska känna sig trygg att gå ut på kvällarna. Fler spårningshundar som kan känna lukten av droger. Vi borde ha övervakningskameror på till exempel centrum. Åter: längre fängelsestraff. Detta var bara några exempel.

Tjejerna önskade också att det skulle finnas vakter på de nya idrottsanläggningarna, vilket måste tas på allvar för att de ska kunna känna sig trygga både på anläggningen och på vägen dit och hem. Jag hoppas verkligen att vänstermajoriteten tar detta på allvar.

Bilaga 2

Yttranden 2024-09-02

§ 16 Teknisk upprustning och verksamhetsutveckling av Stadsbiblioteket, del av fastigheten Spelbomskan 16

Anförande nr 89

Borgarrådet B o u c h e r (V): Ordförande och fullmäktige! Det fanns en tid, som jag kommer ihåg – så länge sedan var det inte – då det fanns en vision om en utveckling av Stadsbiblioteket som även skulle inkludera basarerna. Det var ändå en nedskalning av alla de arkitekttävlingsförslag som hade föregått denna fantastiska idé. Men 2017 fanns i alla fall ett inriktningsbeslut som både innefattade basarerna och också ett verksamhetsutvecklingsbeslut utan basarer. Det kändes ändå bra. Jag minns debatten, som var ganska intensiv – man anade att basarerna kanske av ekonomiska skäl skulle utgå. Men det skulle ändå bli en påtaglig verksamhetsutveckling.

Av detta bidde i alla fall en tumme efter mandatskiftet 2018. Jag hade verkligen föredragit att denna verksamhetsutveckling inte hade skjutits upp till en framtid som är nu, med större ekonomiska utmaningar än de som fanns då. Men man ska titta framåt och inte vara bitter, så jag är i dag ändå glad över att faktiskt även oppositionen i grunden verkar vara för att vi nu äntligen får den här verksamhetsutvecklingen att hända och att reservationerna mest handlar om att garantera till exempel barnverksamheten, självklart, samt att hålla koll på ekonomin, självklart.

Så Helsingfors, Oslo, Wien och Amsterdam – here we come! De har visserligen fina, nybyggda stadsbibliotek, men vi har ett byggnadsminnesmärkt stadsbibliotek med stora kulturhistoriska värden och besök från hela världen, som älskas av stockholmarna. Med stor respekt för dessa värden tas nu också höjd för vårt moderna och barnrika samhälle.

Slutligen vill jag säga till alla som oroar sig för vart barnverksamheterna ska ta vägen att vi, i och med att vi fattar det här beslutet, också kan gå vidare och flytta in barnverksamheterna i ett av annexen som ligger bakom eller bredvid, beroende på var man är någonstans, biblioteket på Odengatan.

Tack för ordet, säger därmed ett mycket stolt kulturborgarråd!

Anförande nr 90

J o n a s N a d d e b o (C): Ordförande, fullmäktige och åhörare! Ja, Stadsbiblioteket är faktiskt en av Sveriges mest besökta kulturinstitutioner, med 12 miljoner årliga besökare. Att staden nu ska fortsätta rusta upp Stadsbiblioteket är väldigt positivt. Detta är ett projekt som påbörjades redan under förra mandatperioden, som Torun så tydligt har beskrivit.

Stadsbiblioteket erbjuder verkligen något för alla, både äldre och yngre invånare i vår stad, och detta är något som behöver vårdas och värnas. Barns tillgång till barn- och

Bilaga 2

Yttranden 2024-09-02

ungdomsverksamhet på biblioteken är avgörande för att de ska kunna utveckla sitt språk, sin fantasi och sin kreativitet.

De föreslagna ökningarna av barnavdelningen i och med upprustningen är något otroligt positivt, men detta är faktiskt möjligt enbart tack vare beslut som vi tog under förra mandatperioden. Det är den centrala mediehanteringen som gör att man nu kan flytta ut verksamhet som under alla dessa år har funnits i Asplundshuset och lägga den i Frihamnen. Då kan man frigöra möjligheten att skapa barn- och ungdomsverksamheten.

Men när vi drev igenom den centrala mediehanteringen på biblioteken var det röda gänget väldigt kritiska till det. Man ville ha så många böcker som möjligt på biblioteken. Det handlade inte om att de böcker som fanns på biblioteket skulle läsas och lånas, utan det viktigaste från er sida var hela tiden att det skulle vara sprängfyllt av böcker i alla hyllor – inte att man skulle jobba dynamiskt med det här. Hade ni fått styra hade ni inte haft möjlighet att bygga barn- och ungdomsverksamheten i Asplundshuset – det vill jag vara jättetydlig med. Men nu finns den möjligheten tack vare kloka beslut av oss, och då är det jättekul att man bygger in detta så att man får det långsiktigt.

Nu säger kulturborgarrådet att man har en lösning för barn- och ungdomsverksamheten – men som vi har pratat om detta i kulturnämnden! Det har inte funnits någon lösning, och man har inte kunnat presentera någonting. Nu när vi ska fatta beslutet kommer helt plötsligt informationen att detta nu kommer att vara löst i Asplundsbiblioteket, och det är det vi har varit oroliga över hela tiden. Jag är jätteglad att vi äntligen kan få den här informationen, men biblioteket är redan stängt. Barn- och ungdomsverksamheten har fattats under en tid. Jag är glad att vi nu har en ersättningslokal färdig, men detta hade vi gärna velat veta något tidigare än just när vi ska fatta själva beslutet. Jag kommer därför ändå att yrka på vår reservation i kommunstyrelsen tillsammans med Liberalerna. Vi har varit oroliga för att detta inte skulle vara löst, och, som sagt, biblioteket är redan stängt.

Anförande nr 91

Borgarrådet B o u c h e r (V): Jag tänkte bara säga att jag håller med. Det tog lite tid, helt enkelt, men vi har vetat om det ett slag. Det är lite konstigt att ni inte riktigt har det. Informationen har kanske inte levererats lika snabbt, men jag har känt till det här med annexet ett slag. Men besluten måste följa en viss tågordning, helt enkelt. I och med att detta är ett genomförandebeslut kan vi rulla vidare. Stockholm är ju ofta lite långsamt.

När det gäller det här med ett flytande bibliotek och den historieberivningen känner jag inte igen mig i det. Jag tycker att det är jättebra. Bibliotekshotellet var en jättebra idé. Jag bara kände att jag ville förmedla detta.

Bilaga 2

Yttranden 2024-09-02

Anförande nr 92

J o n a s N a d d e b o (C): Ordförande och Torun Boucher! Att sitta i opposition i Stockholm är ofta som att befinna sig i ett totalt mörker. Den här informationen hade åtminstone inte kommit mig till del. Vi har skrivit lappar och skrivelser i kulturnämnden, så på något sätt hade den kunnat komma oss till del.

När det gäller den centrala mediehanteringen ska jag givetvis ta fram alla de reservationer ni lade fram i den här frågan. Det var en evig diskussion mellan förvaltningen och oppositionen då kring hur det ska bli om det inte är maxfullt med böcker upp till taket. Hur ska man då kunna tillgängliggöra litteraturen? Detta sågs som en brandskattning, men vi från vår sida såg hela tiden en möjlighet att ha ett smidigare bibliotekssystem så att vi inte bara fokuserar på antalet böcker utan också på att få böckerna utlånade.

Anförande nr 93

I s a b e l S m e d b e r g - P a l m q v i s t (L): Fru ordförande och fullmäktige! I dag står vi inför ett efterlängtat beslut om att förvandla vårt omtyckta stadsbibliotek till en modern och levande mötesplats för alla stockholmare. Under förra mandatperioden såg den grönbå majoriteten till att en nödvändig renovering av Stadsbiblioteket äntligen kom igång, vilket den nuvarande majoriteten nu fullföljer. Det tycker jag är bra. Ett hus som snart är hundra år och som förhoppningsvis ska stå kvar i hundra år till behöver en bred politisk enhet. Där tror jag att vi är helt överens.

Att investera i kulturhistoriska byggnader för en modern användning är kostsamt – det vet alla. Men att skapa platser som främjar bildning, debatt och kulturella upplevelser är ovärderligt i vårt samhälle. I städer som Torun nämnde – Helsingfors, Oslo, Wien och Amsterdam – har nya stadsbibliotek nyligen byggts, och de har verkligen blivit centrala platser för gemenskap och samhällsutveckling.

I Stockholm står nu Asplundsbiblioteket, ett av stadens mest framstående arkitektoniska mästerverk, äntligen på tur. Vi har tidigare sett ineffektiviteten i små renoveringar som leder till större upprustningar och ekonomiska påfrestningar. Men med detta sagt är det viktigt att renoveringen nu följer tidsplanen och hinner bli klar så att biblioteket kan öppna före 100-årsjubileet.

Nu tar staden ett avgörande steg mot en omfattande renovering med målet att skapa ett stadsbibliotek av hög arkitektonisk standard, en anpassad, modern verksamhet samt samhällsutveckling. Det är precis som framgår av ärendet viktigt att fastighetsnämnden och kulturnämnden samarbetar nära för att kunna fatta välavvägda beslut för att undvika avvikelser i tidsplaner och kostnader.

Sist men inte minst: Tidigt påpekade vi liberaler att barnverksamheten är så pass viktig att det bör tas fram ett förslag på ersättningslokaler. Annars blir en hel generation barn utan tillgång till stadsbibliotek under tiden för renoveringen. Mobil och uppsökande

Bilaga 2

Yttranden 2024-09-02

verksamhet i all ära – den kan inte ersätta ett riktigt bibliotek med utrymme och kapacitet för barnen. Förvaltningen har faktiskt hela tiden delat denna uppfattning. Så sent som i dag har jag fått besked om att en ersättningslokal intill det nuvarande biblioteket är på gång och i bästa fall faktiskt kan öppna redan i oktober månad. Det är i så fall riktigt goda nyheter.

Bifall till Liberalernas reservation i kommunstyrelsen!

Anförande nr 94

M a r t i n H a n s s o n (MP): Ordförande! Det nämndes tidigare att detta projekt har pågått sedan 2017, men det är inte riktigt sant. Det har egentligen pågått ända sedan arkitekttävlingen runt 2006–2007. Så det här är en riktig långkörare, och det har varit många turer fram och tillbaka. Jag drar därför en stor suck av lättnad över att detta äntligen är, tror jag, det sista beslut som tas i denna fråga, även om det kanske är naivt att tro det.

Detta har varit väldigt långdraget. Upprustningen och utvecklingen är som ni känner till indelad i tre olika delprojekt. Den här delen fokuserar dels på den tekniska upprustningen, som är väldigt viktig, dels och framför allt på verksamhetsanpassningen och verksamhetsutvecklingen, och då prioriteras framför allt barn och unga.

Även om den här planeringen har pågått alltför länge har ärendet, tycker vi, nu till slut landat väldigt väl, i en bra avvägning – en god balans, helt enkelt, mellan olika ambitionsnivåer. Det har handlat om alltifrån att bygga helt nya hus till att inkludera basarerna till kanske lite väl sparsmakade renoveringar till något som nu ändå faktiskt landar väl i ambitionsnivå. De tidigare lite för storslagna planerna har tyvärr hämmat framdriften i det här projektet. Den här renoveringen och upprustningen borde såklart ha kommit till stånd redan för tio år sedan. Men det har landat väl nu.

Även frågan om den publika ersättningsverksamheten för barn och unga har vi kunnat ge besked om nu. Utrymningslokalerna kommer att finnas i Spelbomskan 17, Odengatan 59, i annexen. Jag hoppas fortfarande någonstans att Alliansen i och med detta besked kanske kan ansluta sig till majoritetens förslag till beslut.

Slutligen skulle jag också vilja säga någonting om den miljöplan som har tagits fram och det vi arbetar med utifrån den. Det kommer i och med det här också att göras en rätt stor asbestsanering. Man kommer också att vidta olika radonåtgärder vid byggnadsarbetena. Projektet har stort fokus på återbruk och underhåll. Exempelvis kommer Asplunds originalmöbler att fortsätta användas. Tanken är också att inredningen, såsom bokhyllor, möbler, armaturer, kabelstegar och undertak, ska återbrukas på ett väldigt varsamt, försiktigt och bra sätt, som är bra både för miljön och för kulturmiljön. Installationerna ses också över för ytterligare energibesparingar, och man kommer dessutom att tilläggsisolera taket på plan 6.

Bilaga 2

Yttranden 2024-09-02

Med detta sagt vill jag yrka bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 95

H e n r i k V i r r o (M): Ordförande och fullmäktige! Jag tror att vi alla här i salen egentligen är rörande överens om värdet av Stadsbiblioteket som kulturinstitution i Stockholm. Under förra mandatperioden såg den grönbå majoriteten till att en nödvändig renovering av Stadsbiblioteket äntligen kom igång. Det var inte en dag för tidigt med tanke på att inga större investeringar hade gjorts i Stadsbiblioteket sedan 1980-talet.

Stadsbiblioteket är med sina 12 miljoner årliga besök Sveriges mest besökta kulturinstitution. Förutom utlåningen av böcker lockar bibliotekets programverksamhet många besökare. Sagostunder, rim och ramsor, besök från förskolor, läxhjälp, språkkaféer och advokatjouren är populära verksamheter.

Renoveringen är i full gång, och biblioteket stängde den 20 juni och håller stängt till slutet av 2027. Under hösten öppnar en ersättningslokal på Odengatan 59. Arbetena måste givetvis skötas på ett fullgott sätt, och samtidigt är det inte oviktigt att renoveringen blir klar inom utsatt tid. Året därefter, alltså 2028, firar nämligen Stadsbiblioteket 100 år, och det firas av naturliga skäl i själva Stadsbiblioteket. Detta gör förvisso att tiden är knapp för att planera hur man ämnar göra med verksamheten och böckerna så att stockholmarna kan fortsätta ta del av den litterära konsten. Det är angeläget att barn- och ungdomsverksamheten samt tillgången till litteratur säkras.

Nu har vi fått lite ny information om att det finns en ersättningslokal för Stadsbibliotekets barnverksamhet under tiden som Stadsbiblioteket rustas upp, vilket vi såklart välkomnar. Men vi vet ju inte riktigt om evakueringsverksamheten ingår i projektets kalkyl eller inte, så vi har helt enkelt inte någon koll på vare sig tillkommande kostnader eller innehåll. Det tycker vi är beklagligt.

Givet den rödgröna majoritetens otaliga beslut om fördyring i investeringsprojekt menar vi avslutningsvis att de berörda nämnderna ska delges löpande lägesredovisningar fram till dess att genomförandet i sin helhet är klart. Det är enda sättet att få en bred politisk insyn och underlag för att hålla en god styrning i projektet.

Med detta yrkar jag bifall till Moderaternas reservation i kommunstyrelsen.

Anförande nr 96

L o v i s a H e d i n (KD): Ordförande! Nyligen fyllde vårt kära stadshus 100 år, och det är inte långt kvar innan även Stadsbiblioteket fyller 100 år. Trots att många förknippar Stockholm med vårt fina stadshus och dess tre kronor är det i själva verket Stadsbiblioteket som är vår mest besökta kulturinstitution – faktiskt den mest besökta i hela Sverige.

Bilaga 2

Yttranden 2024-09-02

Som vi vet pågår nu tre parallella renoveringsprojekt i Stadsbiblioteket. Alla har lite olika inriktningar, men målsättningen är att alla ska bli klara till 100-årsjubileet 2028. Detta innebär att alla verksamheter kommer att behöva evakueras från fastigheten under flera år.

Vi har i flera omgångar understrukit vikten av att barn- och ungdomsverksamheten måste prioriteras när vi evakuerar från biblioteket. Vi måste se till att ersättningslokaler säkerställs så att verksamheten kan fortgå under hela renoveringen. Vi noterar att kontoret har avtal om bibliotekets generella evakuering och välkomnar om det nu finns ersättningslokaler även för barn- och ungdomsverksamheten.

Men som Moderaterna var inne på har vi för lite information för att kunna ta ställning till hur de förhåller sig till de planer som har gjorts, budgeten och så vidare. Vi yrkar därför fortsatt på att vi ska få mer information om den öronmärkta lokal som ska iordningställas för barn- och ungdomsverksamheten. Jag yrkar därför bifall till vår gemensamma reservation med Moderaterna i kommunstyrelsen.

Anförande nr 97

A l m a C a r l s s o n (S): Ordförande! Jag ser väldigt mycket fram emot att den här nya verksamheten ska komma på plats. Som många andra i salen har sagt tror jag att den nya satsningen på barn- och ungdomsavdelningarna kommer att bli fantastiskt festlig. I en tid då många andra besöksdestinationer och allmänna platser att befinna sig på i staden blir allt dyrare för barn och ungdomar tror jag att det är väldigt viktigt att vi satsar på de platser i staden där man kan vara utan att det kostar någonting.

Detta är en process som kommer att ta tid – förhoppningsvis inte längre än beräknat – men när det väl är klart tror jag att det kommer att vara väl värt den tiden. Som någon som inte var med i den här församlingen eller kulturnämnden vare sig 2006 eller 2017 är jag mest bara glad att vi alla är så engagerade och taggade inför upprustningen av vårt stadsbibliotek. Jag vill också passa på att understryka att ersättningslokalen alltså finns i annexet i samma fastighet och därför ingår i projektbudgeten.

Jag vill yrka bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 98

K r i s t i n a L u t z (M): Hej, Alma! Hoppas du också haft en fin sommar! Vi två sitter ju i kulturnämnden ihop. Jag har suttit där sedan 2014. Man har ju fått en viss erfarenhet av större projekt under alla de här åren man har suttit – det är Liljevalchs med mera. Jag känner mig någorlunda trygg med att vi eventuellt den här gången håller både tid och ramar ekonomiskt.

Du och jag är ansvariga politiker – vi är alla ansvariga, men fastighetsnämnden och kulturnämnden är ju de främsta. Det jag vill säkerställa är att vi får information och

Bilaga 2

Yttranden 2024-09-02

dragningar. Vi kräver också i vår reservation att vi får det kontinuerligt under den här processen så att inget faller mellan stolarna och vi kan ta vårt ansvar som politiker.

Anförande nr 99

A l m a C a r l s s o n (S): Självklart! Jag tror att du och jag har fått information om de här sakerna ungefär samtidigt, så jag tror att det är lättare att rikta frågorna direkt till Torun i stället för till mig. Men jag håller med, och jag är glad att vi har en väldigt framåtriktad anda i kulturnämnden i de här frågorna och gläder mig åt att det finns en så stark vilja att ro de här projekten i hamn inom utsatt tid.

Anförande nr 100

Borgarrådet L i n d b l o m (V): Jag tycker att det är helt fantastiskt att vi har en opposition som kräver av majoriteten att få så mycket information. Jag tycker i sak att det är helt rätt. Jag önskar att ni håller i den tanken när det eventuellt blir majoritetsskifte. Jag känner lite att vi – i fastighetsnämnden, där jag sitter, och i en massa andra sammanhang – inte gör något annat än informerar, men det är aldrig gott nog. Det är bra att ni ligger på, men som sagt: Håll i den tanken! Så mycket information till mig när jag har varit i opposition har det nämligen inte varit.

Med detta sagt har jag i den här talarstolen hur många gånger som helst sagt att det självklart är vårt mål att ha en fysisk ersättningslokal. Vi har jobbat stenhårt på det. Jag har fått beröm från flera av er: Det är bra att du ändå är tydlig i den frågan och så vidare. Målet har hela tiden varit en fysisk lokal i närområdet. Det har sagts här och i diverse nämnder.

Kompisarna i fastighetsnämnden kan ta det lugnt; detta ryms inte i projektbudgeten. Det ärende ni har framför er handlar om elinstallationer, dagvatten och värmeåtervinning, alltså fysisk reparation. Tillkommande merkostnader för kulturförvaltningen, som äger frågan om ersättningslokaler, får man sedan hantera utanför projektbudget, såklart.

Detta har varit inställningen hela tiden. Självklart ska vi fortsätta informera er. Och fastighetsnämnden – tagga ned! Ni får jättemycket information. Jag ska fortsätta ge er information, och ingenting mörkas.

Bilaga 2

Yttranden 2024-09-02

§ 17 Reviderat genomförandebeslut gällande AB Stockholmshems nyproduktion av 96 bostäder inom fastigheten Örtuglandet 1 i Åkeslund, Bromma

Anförande nr 101

Borgarrådet L i n d b l o m (V): Ordförande! Det här är alltså 96 hyresrätter som tillförs på en hårdgjord yta. Vi får en gårdsupprustning och mer grönska, lekplats och otroligt mycket fina parkeringar för cykel. Men det som framför allt är bra här är att vi tillför allmännyttiga hyresrätter ett stadsdelsnämndsområde inom Bromma, där 60 procent är ägt boende. Det här är viktigt. Det är så oerhört många som är i akut behov av bostad – vi pratar studenter, vi pratar ensamstående mammor, separerande mammor, personer som vill söka sig till Stockholm för att finna lyckan på nya arbetsplats, väldigt många människor som längtar efter en bostad – vilket gör det till vår plikt som kommunpolitiker att göra allt vi kan för att se till att de kan fullfölja den drömmen. Och om man menar allvar med att bryta boendesegregationen i den här staden handlar det också om att vi måste tillföra underrepresenterade boendeformer även där det är ägt boende. För att tala klarspråk: Vi måste i områden som Bromma bygga hyresrätter som även vanligt folk har råd och möjlighet att bo i, annars kommer vi aldrig att få en blandad stad.

Jag tycker givetvis att den indexuppräknings som har skett under åren från 2017 till nu är olycklig. Slutkostnaderna har hamnat på 490 miljoner kronor. Jag vill understryka att den större delen av den så kallade fördyringen är just indexuppräknings. Varför det inte räknades med i kalkylerna 2017 har jag ingen aning om. Man hade kunnat korrigera det även 2019–2020. Det gjorde man inte heller, och det här är någonting som vi har sett till att ändra på. Givetvis måste vi i genomförandebesluten räkna på slutkostnaden, för priserna kommer inte att vara konstanta i 10, 15 eller 20 års tid. Priser går upp, det vet vi alla, och därför är det viktigt att genomförandebeslut är korrekta. Så tänkte man inte 2017, så tänkte man inte 2019 och så tänkte man inte 2020, men med nya investeringsbeslut jobbar vi så.

Jag tycker dock att en sak i det här sammanhanget är lite kul. För er som vill jämföra Moderaterna i opposition och Moderaterna i majoritet kan man läsa lappen till det förslag till beslut som ligger nu. Det är oerhört alarmistiska bröstittoner: Vi ska avbryta, vi ska sälja, vi ska... aaah, kris och panik! Då finns det lite saker som man ska ha med sig. Det första är att det här byggstartades i april 2022 och har redan förbrukat 180 miljoner kronor så att plötsligt och totalt börja vända upp och ned på projektet kanske inte vore superbegåvat. Jag tycker också att ni ska titta på det reviderade genomförandebeslut, eller informationsärende som det också kallades, som var i styrelsen i juni 2022 när Moderaterna själva hade det högsta politiska ansvaret för bostadsbolagen. Redan då, i juni 2022, konstaterar man nämligen att det här projektet var uppe i 400 miljoner kronor, en fördyring med 18 procent.

Bilaga 2

Yttranden 2024-09-02

Jag letar därför efter de alarmistiska tonerna både i tjänsteutlåtandet och i protokollsutdraget. Kom det något särskilt uttalande från den moderatledda majoriteten då? Var det någon som sa: Sälj! Stycka av! Gör det här! Nej, det var ju inte ett pip, va. Det man konstaterar i tjänsteutlåtandet är att det har blivit 18 procent högre på grund av högre priser. Det var det som stod, och det stod heller ingenting mer i protokollsutdraget.

Den som är lite konspiratorisk kan tänka sig att man kanske hade ett visst överseende med indexuppräknningar när man satt i majoritet och att man har mindre överseende med det nu. Man kan också konstatera att en ökning på 17–18 procent borde ha genererat ett reviderat genomförandebeslut upp till fullmäktige redan 2022, eftersom det är ett överskridande av våra budgetregler. Ni konstaterade i juni 2022 att det här var 18 procent dyrare, och vi har en gräns på 15 procent. Var var det reviderade genomförandebeslutet? Så tänker man lite på Slussen och SVOA och tänker att det här med reviderade genomförande beslut i valrörelse, det verkar inte vara Moderaternas grej.

Sedan dess har vi som sagt gjort väldigt mycket. Vi ser till att ha bättre genomförandebeslut med bättre kalkyler där man räknar in indexuppräknningar. Vi har skärpt investeringsstyrningen. Man kan inte längre surfa runt på 18 procent och tro att man kommer undan bara genom att rapportera det till bolaget – givetvis ska överskridande av budget med 15 procent upp till reviderat genomförandebeslut i fullmäktige.

Mycket har alltså hänt när det kommer med till investeringsstyrning, transparens och rapportering. Man kan inte bara titta på lönsamhet som man gjorde i juni 2022 när Moderaterna hade ansvaret, utan man måste också titta på slutkostnaden. Vi har enormt stora investeringsvolymerna, vi har stor skuldbörda och vi måste ta ansvar. Det gör den här majoriteten, och jag önskar, återigen, att Moderaterna håller i denna tanke nästa gång ni styr!

Anförande nr 102

M a r i a - E l s a S a l v o (S): Ordförande! Stockholm behöver fler bostäder och fler allmännyttiga hyresrätter. Genom projektet Örtuglandet 1 bidrar ett av våra kommunala bostadsbolag, Stockholmshem, till stadens bostadsmål genom att tillföra 96 lägenheter i form av sex punkthus. Inga grönområden tas i anspråk, under kvarteretsmark byggs ett garage med 94 parkeringsplatser och i syfte att underlätta klimatsmart resande skapas också 240 parkeringsplatser för cykel. Framåt finns även planer på cykel- och bilpool.

Viktigt är också att det här projektet skapar en större mix av boendeformer i Bromma, som i dag domineras av villor och bostadsrätter. Att projektutgiften stigit är förstås olyckligt, men nu är projektet i full gång och att pausa eller avbryta det nu vore helt

Bilaga 2

Yttranden 2024-09-02

enkelt inte ansvarigt. Framåt är det fortsatt viktigt att bolaget fortsätter att prioritera en hög kostnadskontroll. Bostadsbristen tar ingen paus för att byggkostnaderna stigit.

Med Örtuglandet 1 får Stockholm nya allmännyttiga hyresrätter i Bromma som kan fyllas med nya glada hyresgäster, kanske stockholmare, i alla åldrar. Därför yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 103

T o m H e d r u p (M): Ordförande, ledamöter, stockholmare! Det här projektet i Bromma är det tredje raka Stockholmsshemsprojektet som kraftigt överstiger budget. De totala fördyrningarna hos Stockholmshem är nu otroliga 1,2 miljarder kronor. Det här är inte hållbart, och majoriteten måste ta sitt ansvar för att skydda Stockholmshem från ekonomiska problem.

Under budgetdebatten i november 2023 var vi många i oppositionen som var oroad över olönsamma projekt och uppmanade majoriteten att vara mycket försiktig med nybyggnationer, eftersom vi såg att kostnaderna skenade i byggbranschen. Borgarrådet Lindblom klev då upp i talarstolen, och jag tror inte att jag är ensam om att uppleva att hon då gav oss ett löfte om att inte gå fram med olönsamma projekt. För att se om jag missförstått borgarrådet gick jag tillbaka till inspelningen av budgetdebatten. Det borgarrådet sa var följande: Det är svårt att gå fram med projekt som man redan från början vet inte går ihop. Det vi gör nu är att vända på varje sten. Kan man dra ned på parkeringsplatser? Kan man höja upp en våning? Kan stadsbyggnadskontoret hjälpa till? Vi kan inte gå fram med projekt som absolut inte går ihop. Det är liksom inte förenligt med lagstiftningen.

Var inte det här ett löfte till oss i salen och till stockholmarna? Exakt vad har ni gjort i det här projektet för att minska kostnaderna? Hur länge ska ni fortsätta baxa igenom olönsamma projekt? Ser ni inte att det här är en kapplöpning mot botten?

Det är inte majoritetens fel att byggmarknaden och inflationen har varit som den har varit. Det är däremot majoritetens fel att man inte har gjort det man lovat och vänt på varje sten. Kostnadskontroll är a och o under tuffa tider. De stora privata byggbolagen har haft samma problem som vi har haft, men de har agerat helt annorlunda. De har sålt sina olönsamma projekt och investerar nu köpesumman i lönsamma projekt. Varför gör inte vi så? Bostadsmarknaden är inte ett nollsummespel, och stockholmarna bryr sig inte om vem som äger hyresrätterna. 95 nya hyresrätter är 95 nya hyresrätter, även om de ägs av en pensionsfond.

Löftena i budgetdebatten var alltså inget värda. Vi moderater kommer dock alltid att värna bostadsbolagens ekonomi, en ekonomi som är också är otroligt viktig för Stockholms kreditbetyg. Därför röstar vi i dag för avslag och vill i stället sälja projektet till en seriös och långsiktig aktör. Pengarna som vi får in från försäljningen kommer att gå till att renovera och bygga nya lägenheter så fort marknaden vänder och priserna

Bilaga 2

Yttranden 2024-09-02

normaliseras. Det ger bättre ekonomi för bostadsbolagen och fler lägenheter på lång sikt. Det är också bättre för alla som står i bostadskön i dag.

Jag yrkar bifall till Moderaternas reservation i kommunstyrelsen.

Anförande nr 104

M a r i a - E l s a S a l v o (S): Ordförande! Clara Lindblom har redan varit inne på den nya investeringsstyrning som vi har implementerat i staden. När det gäller den ökade transparensen skulle jag vilja återge vad Jan Jönsson från Liberalerna sa på det senaste koncernstyrelsemötet: Så här mycket insyn och transparens har jag aldrig haft förut. Jag har aldrig känt mig så välinformerad förut – alltså inte ens när han satt i majoritet med ditt parti, Tom.

Du hävdar här att ni vill ta ansvar för stockholmarnas pengar, och då har jag en fråga till dig. Projektet är som sagt i full produktion. I beräknade utgifter har man lagt ned motsvarande 40 procent av totalkostnaden. På vilket sätt är det ansvarsfullt att stoppa det här projektet nu?

Anförande nr 105

T o m H e d r u p (M): Vi har sagt att man ska avyttra det. Så har de privata bolagen gjort under hela den här krisen, och det är inget märkligt. Det sker varje dag när saker och ting går fel. Ibland får man avyttra saker för att rädda lite av de pengar som man har investerat. Det är det vi säger, och det är det som står i vårt yrkande.

Anförande nr 106

S e r g e j S a l n i k o v (SD): Återigen får vi alltså en hemställan från ett av våra allmännyttiga bostadsaktiebolag om ett projekt som har blivit betydligt dyrare än vad man har planerat. Det är beklagligt, liksom det är beklagligt att vi gång på gång får projekt som har blivit betydligt dyrare.

Det som är ännu mer beklagligt är dock att Sverigedemokraterna saknar platser i bolagsstyrelser, trots att vi är det andra största oppositionspartiet. Vi kan inte vara med och bereda ärenden, vi kan inte ställa frågor till förvaltningen och vi kan definitivt inte ta ansvar för någonting som har blivit så pass dyrt.

Mot bakgrund av detta yrkar jag bifall till vår reservation i kommunstyrelsen.

Anförande nr 107

B j ö r n L j u n g (L): Ordförande, fullmäktige och åhörare! Jag tror att de flesta av er känner till att jag aldrig undandrar mig ansvar. Jag tar ansvar för det jag har gjort. I många fall, ja, det flesta, är det bra, i andra fall inte fullt tillräckligt bra. I det här fallet

Bilaga 2

Yttranden 2024-09-02

kan jag inte säga annat än att det här har varit bra ända tills jag fick information om att det inte var bra – bra att ni fattade att detta var någonting roligt!

Det är riktigt att projektet som sådant redan tidigare visade ett överdrag på 18 procent, men informationen vi fick var att det inte var någon fara på taket, utan det skulle vi klara av inom ramen för budgeten. Varför blev det då som det blev? Jo, förmodligen för att vi i dåvarande styrelsen faktiskt tog för höga risker, och det gjorde vi medvetet för att försöka hålla nere hyreskostnaden i slutkalkylen. Skälet till det är att det är så väldigt dyrt att bygga. Nyproduktionen blir så dyr, och inte heller i det här fallet kommer vem som helst att ha råd att hyra dessa nyproducerade bostäder. Det har ingen betydelse vilket bolag som bygger, om det är de allmännyttiga eller de privata – det är väldigt dyrt i nyproduktion. Det jag ändå kan glädja mig åt är att vi i alla fall inte behöver göra en nedskrivning av projektet, för det är verkligen illa när man gör det. Det har ni hört mig säga många, många gånger här i talarstolen.

Det finns också en annan aspekt på det här, och där blir jag lite fundersam. Det är alltid lätt att med facit i hand tala om att då och då fattades det och det beslutet. Jag kan returnera till bostadsborgarrådet att hon hade fullt informerade ledamöter i styrelsen, och vi var eniga i det här beslutet. Vi var eniga om arbetssättet att försöka göra vad vi kunde för att hyrorna inte skulle bli så höga som de oftast ändå blir. Av det skälet finns det inte så stor anledning att fundera på vad vi gjorde fel. Det *blev* fel, men syftet var verkligen inte att det skulle bli fel. Det är som sagt lätt när man har facit i hand.

I övrigt anser jag att man inte kan avbryta ett sådant här projekt, och den fjärde saken är att vi måste ifrågasätta p-talen. Det är inte rimligt att lägga ned miljoner i betonggarage.

Anförande nr 108

Borgarrådet L i n d b l o m (V): Jag måste bara säga att jag uppskattar föregående talares intellektuellt hederliga inlägg. De här frågorna är inte lätta.

Det jag konstaterade i mitt första inlägg var att det går inte att å ena sidan, som Moderaterna i den här debatten nu, hävda att hela fördyringen har skett under de här två åren och att vi inte har någon kontroll eller transparens, när vi å andra sidan vet att en enig styrelse i juni 2022 accepterade en fördyring på 18 procent och dåvarande stadsledning med Stadshus AB inte tillräckligt tydligt styrde på 15-procentsregeln. Hade man verkligen följt stadens investeringsriktlinjer redan då, i juni 2022, borde det här ha varit ett reviderat genomförandebeslut tidigare, för vi kan väl ändå vara överens om att 18 procent är mer än 15 procent.

Det jag säger är alltså att det som hände i juni 2022 och det som har hänt nu framför allt är indexuppräknningar. Det borde ha varit med redan i genomförandebeslutet där i början, alltså 2017. Min poäng är: Sitt still i båten och tänk lite på retoriken! Man har

Bilaga 2

Yttranden 2024-09-02

ändå själv accepterat en fördyring på 18 procent i juni 2022 utan att det har fått gå upp till fullmäktige – lite ödmjukhet, tänker jag, framför allt från Moderaternas sida.

Sedan vill jag återigen säga att det som har hänt nu är att vi har bytt vd både på Stockholms hem och på flera andra ställen. Dessa vd:ar har fått i uppdrag att se över investeringsstyrningen, investeringsvolymerna och så vidare, och ni vet alla hur det är när man börjar göra en storstädning: Man flyttar på badkaret, man flyttar spisen och kylskåpet. Är det mysigt och trevligt där bakom? Nej, det är det ju inte. När man storstädar kommer man att hitta smuts, och det är det som våra nya vd:ar gör.

Det vi nu lägger på bordet är fördyringar och konsekvensen av bristande investeringsstyrning som har fått pågå alldeles för länge. Men när vi kommer med det till er för att vara transparenta, då börjar ni veva om att vi inte har någon koll på investering och styrning. Jag tycker att detta börjar bli väldigt tröttsamt.

Jag vill också påminna Moderaterna om att det som sagt är väldigt liten risk för nedskrivning i det här projektet. Att jag säger att man inte ska gå fram med olönsamma genomförandebeslut är en sak. Jag vill påminna om att man gärna får läsa handlingarna, för det här byggstartades ju i april 2022. Tom får jättegärna titta på mig på olika tv-inspelningar om han inte har något bättre för sig. Men byggstarten för det här projektet var alltså april 2022, så på vilket sätt jag går fram med ett olönsamt projekt får man gärna utveckla.

Att sälja nu när marknadsvärdet är minus 165 vore att slänga pengar i sjön. Vi går ju back rakt av på resultatet i så fall! Det vore en tokdålig affär att sälja nu, om man nu ska sälja överhuvudtaget.

Till Sverigedemokraterna: Av med offerkoftan och jobba i valrörelsen, för just nu har stockholmarna helt enkelt inte förtroende för er! Det är inte mitt fel, utan det får ni jobba på själva.

(O r d f ö r a n d e n : En allmän uppmaning till samtliga ledamöter är att hyfsa tonen en liten aning.)

Anförande nr 109

B j ö r n L j u n g (L): Ordförande, fullmäktige, åhörare! För en gångs skull behöver jag inte ta åt mig!

Jag har egentligen inte någon replik, utan jag vill tala om att vi inte har någon reservation i ärendet som jag sa förut. Det vore ju håll i huvudet att ha det, för det vi har gjort är att fullfölja ett projekt. När det gäller skillnaden på 3 procentenheter var informationen att det här kommer vi att klara.

Bilaga 2

Yttranden 2024-09-02

Så till Clara: Det som var knepigt för oss alla var vad som egentligen skulle hända när kriget i Ukraina utbröt. Jag skyller fortfarande inte ifrån mig.

För övrigt anser jag, när jag drog över några sekunder tidigare, att vi måste ifrågasätta p-talen. Att tvingas ha betongbyggen under jorden för hundratals miljoner är orimligt. Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 110

Borgarrådet L i n d b l o m (V): Jag håller verkligen med dig, Björn, när det gäller underjordiska garage där man både ska ersätta tidigare och sedan bygga nya. Det är klart att det blir oerhört svårt att bygga några billiga hyresrätter då.

Jag vill bara säga till ordföranden och till församlingen att jag verkligen ber om ursäkt om det liksom har runnit över för mig här i kväll. Men vi har stadsdirektörer, vi har vd:ar och vi har så många tjänstemän som jobbar så hårt på att vända på varje investeringsprojekt. Vi har skärpt investeringsriktlinjerna, och ni vet hur vår stadsdirektör jobbar med Stadshus AB. Folk sliter verkligen för att få upp rätt siffror på bordet och se till att både majoritet och opposition får transparens och ordning. Men varje gång vi kommer fram med en kalkyl som man har räknat om 30 miljoner gånger för att kunna säga att vi har tagit höjd för allting får vi ändå bara skäll här i talarstolen, och till slut rinner det över. Jag ber om ursäkt för det, men jag också bara människa.

Anförande nr 111

T o m H e d r u p (M): Ordförande! Det jag sa var att det här är det tredje raka projektet, och sen citerade jag det borgarrådet sa i budgetdebatten, nämligen att ni skulle vända på varje sten och se till att inga olönsamma projekt kommer fram. Det var till och med emot lagstiftningen att gå fram med olönsamma projekt. Vad har ni gjort för att försöka vända på varje sten i de här tre projekten?

Sedan säger ni att vi vill stoppa det här projektet, men så står det inte i vårt yttrande. Vi säger att vi vill att man ska hitta en bra och långsiktig aktör, eller så förutsätter vi att bolaget återkommer till sin styrelse med ett förslag till fortsatt genomförande inom tidigare budgetram. Det är det jag vill ha sagt.

Anförande nr 112

Borgarrådet L i n d b l o m (V): Jag kanske slänger mig lite för mycket med branschlingo, men när man säger att man *går fram* med ett projekt menar man ju att fatta ett initialt genomförandebeslut – att besluta att gå fram med det, det vill säga gå från utredning till inriktning, nu kör vi!

När det gäller genomförandebeslut har vi allbolagen och en massa lagstiftning där man liksom ska få ihop det på sista raden. I det är direktavkastningskrav inräknade, man

Bilaga 2

Yttranden 2024-09-02

vill inte ha påverkan på resultatet. Men det här är ett reviderat genomförandebeslut, Tom, och varför är det så att vi går fram med reviderade genomförandebeslut?

Jo, dels har vi haft en helt absurd kostnadsutveckling, dels är det återigen så, Tom, att storstädning pågår. Storstädning pågår på exploateringskontoret, på SVOA och på Stockholms hem, och då är det så, återigen, att vi kommer att hitta projekt där man borde ha gått upp med ett genomförandebeslut tidigare – som här, där det var 18 procent fördyrat redan i juni 2022.

(O r d f ö r a n d e n : Min tidigare uppmaning om att hyfsa tonen kvarstår för framtiden; det är inte en kommentar till tidigare inlägg.)

Anförande nr 113

N i k e Ö r b r i n k (KD): Jag ska fatta mig väldigt kort och helt enkelt yrka bifall till den gemensamma reservationen från Moderaterna och Kristdemokraterna.

Anförande nr 114

G a b r i e l K r o o n (SD): Man blir ju både förbannad och road när man hör Clara Lindblom prata om transparens. Du nämner transparens i nästan varannan mening, Clara, men jag antar att det inte gäller alla, utan det är bara vissa som ska få ta del av denna transparens. Det gäller inte det näst största partiet som inte sitter i bolagsstyrelserna utan som är utelåst från det här. Att vi inte får ta del av sekretessunderlaget och inte får vara med på dragningarna spelar ingen roll – det är inte ert problem. Clara sköter transparensen och gör det korrekt!

Jag tycker att det är beklagligt, och det visar på det auktoritära arbetssätt som du för fram.

Anförande nr 115

T o m a s B e e r (MP): Jag har lyssnat på den här debatten, och det är ganska intressant. Vi är mycket för hyresrätter och alternativt boende, och det som kommunstyrelsen har pratat om här via Clara Lindblom är perfekt, så vi yrkar bifall.

Jag tycker att det är viktigt med transparens även i den här frågan. Kommunstyrelsen har kommit med ett bra förslag, och vi får se vad som händer. Jag tror faktiskt på det här projektet. Jag tycker att det är viktigt med hyresrätter; det är inget att snacka om!

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag. Mycket bra jobbat, Clara!

Bilaga 2

Yttranden 2024-09-02

Anförande nr 116

Borgarrådet L i n d b l o m (V): På riktigt: Vänsterpartiet har vuxit kraftigt de senaste åren. För ett antal år sedan var vi små – 6–8 procent. Nu har vi 15 procent och är tredje största parti i fullmäktige. En erfarenhet av den resan är att små partier inte tar sig in i vissa nämnder och bolagsstyrelser av egen kraft. Martin Nilsson är inte här, men den matematiska formeln för hur man fördelar heter väl jämkade uddatalsmetoden.

Återigen till Sverigedemokraterna: Offerkofta är inte klädsamt. Jag tänker att valnämnden eller KF/KS kansli kan sätta sig med er och berätta hur många procent som krävs för att man av egen kraft ska ta sig in i vissa nämnder och styrelser. De är lite olika stora – vi har elvamanna, niomanna och så vidare, och i de minsta styrelserna får de minsta partierna inte plats. Så ser alltså vallagen och fördelningen ut, och om man inte är tillräckligt stor, det vill säga att inte tillräckligt många människor har röstat på en – det är ju så man får inflytande i den här salen – kommer man inte att komma in i små styrelser. Ett tag hade vi ingen representation i kyrkogårdsnämnden, till exempel.

Det är alltså upp till stockholmarna. Det är de som styr och inte ni, eller så får ni ingå en valteknisk samverkan med andra partier. På vår sida har ni inte jättemycket att hämta, men om ni till exempel skulle prata med de där borta på den sidan är det mycket möjligt att vissa vacklar och kanske gör det så att ni kan få plats.

(O r d f ö r a n d e n : Förlåt mig, borgarrådet Lindblom, jag vill inte vara oartig, men detta har extremt lite med ärendet att göra. Jag vill bara påminna om det.)

Jag förstår det, men eftersom det återigen används terminologi som ”auktoritär” och så: Om man tycker sig vara utesluten från dragningar i bolagsstyrelserna för att ens parti är för litet, då finns det lite olika sätt att åstadkomma något. Men att säga att vi inte är transparenta när man själv inte har lyckats tillräckligt bra i valet är helt enkelt inte sant.

Anförande nr 117

G a b r i e l K r o o n (SD): Det här är ett viktigt tema, för det handlar om bolagsbesluten. Att vi inte sitter i bolagen handlar inte bara om att vi är för små utan också om att ni har tillsatt ett antal mandat så att vi inte kommer in i bolagen. Det är ju ett helt och hållet politiskt beslut, menar jag, hur många ledamöter man har i en styrelse och vilka partier som kan sitta i den styrelsen.

(Borgarrådet L i n d b l o m (V): Nej.)

Det där är alltså bara nonsens. Jag accepterar att ni har begränsat bolagsstyrelserna, att ni inte vill ha oss där och att vi därför inte får sitta i dem, men då måste ju du också acceptera att jag inte kan ta ansvar för de beslut som du och dina kolleger i bolagsstyrelsen tar. Självklart kommer vi att rösta avslag på alla beslut i de nämnder

Bilaga 2

Yttranden 2024-09-02

där vi inte sitter. Den dag ni blir små och inte sitter i en bolagsstyrelse är det självklart att ni inte kan rösta ja till sekretesshandlingar från bolagen. Allt annat hade väl varit galet, eller?

Anförande nr 118

Borgarrådet L i n d b l o m (V): Nu är det ju så att sekretesshandlingarna även är utskickade till kommunfullmäktige, så dem kan du komma åt, Gabriel. Likaså i koncernstyrelsen. Sekretesshandlingar får ni ju innan vi fattar beslut här.

Det är inte heller så att vi tänker så mycket på Sverigedemokraterna varje dag att vi minskar och ökar storleken på våra bolagsstyrelser beroende på hur stora ni är. Storleken på olika bolagsstyrelser, Gabriel, har varit konstant över hur många år som helst. Sedan är det vissa partier som kommer in av egen kraft medan vissa inte gör det. Det är inte ett politiskt beslut, utan det handlar om hur man räknar ut mandaten.

Du får rösta hur du vill. Jag har en stabil majoritet och struntar fullständigt i hur du röstar i den här frågan, men kom inte och på något sätt antyd att vi utestänger er medvetet, för det gör vi inte. Det är bara att titta på vallagen. Prata med våra fantastiska tjänstemän och framför allt, gå ut och kampanja! Så här har gränserna sett ut hela tiden. Om du inte lyckas få tillräckligt mycket förtroende från stockholmarna så är det inte mitt problem.

Bilaga 2

Yttranden 2024-09-02

§ 18 Detaljplan för Konsthallen 15 m.fl. i stadsdelen Djurgården (Hotell, restaurang, kultur), DP 2018-00710

Anförande nr 119

Borgarrådet V a l e s k o g (S): Vi ska prata om Djurgården som är ett av Stockholms mest välbesökta turistområden med över 15 miljoner besökare varje år. Vikten av att värna Djurgårdens stora natur- och kulturvärden framhålls både i stadens översiktsplan och i statens riksintressebeskrivning, men det handlar också om att stärka områdets attraktionskraft och förstärka de så kallade värdebärande uttrycken som finns på platsen.

På Hasselbacken har det funnits restaurang- och krogverksamhet sedan mitten av 1700-talet, och bebyggelsen har förstås varierat mycket över tid. Under storhetstiden bestod den av en huvudbyggnad, Moriska paviljongen, en musikpaviljong och Gubbhyllan, som det hette. Efter branden 1923 uppfördes den i dag befintliga blåklassade huvudbyggnaden i 1920-talets klassicistiska stil. På övriga platser som var bebyggda före branden återuppfördes ingen bebyggelse. Exempelvis där Gubbhyllan tidigare stod finns i dag en parkeringsplats.

Senare under 1900-talet byggdes Hasselbacken ut med drygt 100 hotellrum, konferensdel och garage under mark. På terrassen framför huvudbyggnaden har olika ideal för parken gällt sedan 1800-talet och framåt. Från början var det grusytor med uteserveringar, senare pergolor och slingrande gånger i parken och på 90-talet en uppdelning i mindre trädgårdsrum. Precis som hela evenemangsparken på Djurgården har alltså Hasselbacken utvecklats i omgångar på ett sätt som passat tidens behov samt som stockholmarnas kanske viktigaste besöksmål.

Den här planen är en fortsättning på denna fina tradition. Planen möjliggör en utökad byggrätt inom fastigheten, och nya byggnader föreslås i huvudsak placeras i lägen där Moriska paviljongen, musikpaviljongen och Gubbhyllan tidigare stått. Huvudbyggnaden kompletteras med en glasveranda i klassicistisk stil på vardera sidan om dess framskjutna uppglasade parti. Byggrätten föreslås innehålla hotell, restaurang och kulturändamål. I planen skyddas kulturhistoriskt värdefulla murar, staket och skulpturala balusterräcken. Den lummiga inramningen av växter och träd är en viktig del i platsens natur- och kulturvärden, och totalt skyddas 33 träd i plankartan.

Arbetet för att utveckla Hasselbacken har pågått länge, och därför är det verkligen hög tid att denna viktiga pusselbit nu kan läggas för att öka attraktiviteten och utbudet på Djurgården för fler stockholmare och turister. Genom att godkänna den här detaljplanen bidrar staden till detta, och därför är det en stor glädje att få yrka bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Bilaga 2

Yttranden 2024-09-02

Anförande nr 120

J o n a s N a d d e b o (C): Ordförande, fullmäktige, åhörare! Att Centerpartiet välkomnar en utveckling av denna historiska pärla på Djurgården kommer nog inte som en chock för någon här i salen. Vi anser nämligen att även verksamheter med gamla anor i kulturhistoriskt känsliga miljöer såsom Djurgården måste kunna utvecklas. Tidigare generationer stockholmare har utvecklat Hasselbacken, vilket utgör grunden för att verksamheten fortfarande kan finnas kvar i dag. Vi ser stor potential i att förädla Hasselbacken och stärka dess roll som kulturplats både för stockholmare och turister. Vi ser positivt på att Hasselbackens historiska terrass ska återskapas som en stor publik mötesplats omgärdad av grönska.

Det som är ytterst tråkigt är att vissa statliga myndigheter och verk inte delar vår syn på platsens potential och behov av utveckling. Det förslag som vi redan har fattat beslut om i den här salen har på grund av dessa myndigheter och verk urvattnats på ett sätt som motverkar målet om att skapa en levande och tillgänglig plats under större delen av året. Att vi har behövt sänka byggnadshöjderna kommer att begränsa möjligheterna för publika verksamheter i bottenvåningarna, vilket kommer att minska möjligheten att koppla ihop inomhus- och utomhusytorna. Jag har ställt många frågor kring detta och är orolig för att målet om en levande plats inte kommer att nås på grund av att det säkert kommer att bli hotellrum i bottenvåningen i stället för öppen och publik verksamhet.

Jag är ledsen över att det liksom blir prutningar på projektet på det sätt som har blivit. Det är olyckligt, och jag vill gärna få med till protokollet att det hade blivit en ännu mer sprudlande plats om vi hade kunnat gå fram med det förra planförslaget. Det tror jag hade varit allra bäst.

Vi hoppas trots detta att Hasselbacken kan fortsätta att utvecklas som mötesplats och destination för nöje och kultur för många generationer framöver. Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 121

M a r t i n H a n s s o n (MP): Ordförande! Vi känner väl oss kanske lite mer bekväma i att man ändå har varit väldigt noga från alla instanser och tittat på det här väldigt kulturhistoriskt känsliga läget. Efter de här turerna och bearbetningarna tycker vi ändå att det har landat i en hyfsat god och nedtonad balans. Det är ju ändå olika värden som står på spel här.

Med en förhoppning om att Hasselbacken åter kan bli en levande mötesplats efter årtionden av en rätt slumrande tillvaro tror jag väldigt mycket på det här. Läget har dock krävt stor försiktighet och att man har behövt vara väldigt noga i gestaltningen. Därför är det nog rimligt att förslaget har bearbetats flera gånger, och det är framför allt rimligt att de nya byggrätterna nu tydligt underordnar sig huvudbyggnaden för att

Bilaga 2

Yttranden 2024-09-02

inte utmana de kulturhistoriska värdena, vilket har varit ett starkt medskick. Det är ju viktigt att huvudbyggnaden är det som står i fokus här.

Byggrätterna som föreslås, alltså Moriska paviljongen, musikpaviljongen och Gubbhyllan, placeras nu i lägen där byggnader stått tidigare, vilket har varit viktigt. Den runda gestaltningen, som vid en första anblick kan tyckas lite främmande, anspelar på Cirkus bredvid, vilket det finns en tanke med.

Med detta sagt är det såklart också av vikt att man håller i de ambitiösa gestaltungsambitionerna ordentligt hela vägen fram till bygglov.

Anförande nr 122

J o n a s N a d d e b o (C): Ordförande! Det kanske verkar konstigt att debattera när jag inte har någon egen reservation. Men det som du, Martin, nu så starkt tar ställning för – Miljöpartiet var ju för det förra beslutet som vi fattade i fullmäktige kring utformningen. Ni reserverade er inte då utan tyckte att det var en lagom avvägning när det gällde höjder.

Det som är problemet i det här projektet är att det kommer att bli hotellrum i bottenvåningarna, vilket innebär att vi inte kommer att få det fantastiska samspelet med uteserveringar och verksamheten. Musikpaviljongen kommer väl dock att bli en musikpaviljong, det kan vi vara säkra på, men det behövs ju mer musik. Man behöver också mat och dryck för att det här ska bli en levande plats.

Jag ser det som väldigt olyckligt att man nu har prutat ned höjden, och jag är väldigt rädd för att det bara blir hotellrum i bottenvåningarna för att kalkylen ska gå ihop. Då blir det inte den öppna restaurangverksamhet som hade kunnat ge platsen det liv som den behöver.

Anförande nr 123

M a r t i n H a n s s o n (MP): Vi är som sagt lite mer bekväma med det. Som du själv påpekar kommer nog musikpaviljongen att kunna ha en bra publikverksamhet, och det kommer också såklart att vara en hel del uteserveringar och verksamheter kopplat till det.

Hasselbacken behöver ett lyft, det är inte tu tal om annat, och vi känner nog ändå en förhoppning över att det här landar i en hyfsad balans mellan olika väldigt svåra värden. Det här har inte på något sätt varit ett lätt ärende.

Anförande nr 124

B j ö r n L j u n g (L): Ordförande, fullmäktige och åhörare! Första gången jag såg det här tänkte jag: Nej – inte kraschade tefat på en kulturhistoriskt väldigt viktig plats

Bilaga 2

Yttranden 2024-09-02

nu igen! Men sedan fick jag lära mig att det unga arkitektkontor som fick det här uppdraget hade tänkt till: Om man smög in runda byggnader på området skulle en optimering av de stora träden kunna genomföras, det vill säga man skulle inte behöva fälla så många stora, uppvuxna träd.

Detta fick mig naturligtvis att omedelbart tänka till: Oj, här är det någon som har tänkt längre än jag – alldeles utmärkt! Det här blir ju bra!

Jag beklagar att man sedan gick så hårt åt det, och jag beklagar än mer den desinformationskampanj och de ryktesspridningar som har förekommit i samband med det här och nu.

För herr ordförande – som inte är på plats – ska jag dra en sann historia. Det var nämligen så att vi som var där och fick all information föredragen för oss och, kanske som jag, blev övertygade om att det här ändå var bra fick höra att vi minsann blev bjudna på storslaget julbord på Hasselbacken! Med öppet sinne och vidsynthet kan man faktiskt tänka lite annorlunda, vilket för övrigt är en del i den liberala kultur- och utbildningstraditionen. Jag var glad åt att vi var där på eftermiddagen vid 17-tiden, för jag är alltid hungrig, och jag fick någonting att äta som jag inte fått på länge, nämligen rullsylta. Förstår ni – jag fick smörgås med rullsylta! Ni förstår, rullsylta ingår fortfarande på finare julbord, i Hasselbackens tradition!

Med den här historien vill jag belysa vad som händer när vi inte tar till oss fakta utan fortsätter att sprida rykten i stället för att lyssna till vad det egentligen är som händer och vad som är det viktiga som vi sysslar med, nämligen att fatta för Stockholm avgörande beslut.

Det här kommer att möjliggöra att Hasselbacken på nytt blir en samlingsplats för stockholmarna. Det blir till och med genvägar från Djurgårdsvägen upp mot Skansen. Jag gläder mig mycket åt att få besöka Hasselbacken igen när det kommer att ha samma funktioner som tidigare. Det kommer att se lite annorlunda ut, men heja, vi klarar grönskan, och vi räddar de stora träden!

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

(O r d f ö r a n d e n : Tack, det är visserligen ett våldsamt off topic, men jag vill bara påpeka för Björn Ljung att för en skåning är det fullständigt självklart att man har rullsylta på julbordet.)

Anförande nr 125

G a b r i e l K r o o n (SD): Vi sverigedemokrater var emot det här redan första gången det togs, och vi fick även rätt av länsstyrelsen som senare upphävde detaljplanen. Nu omarbetar man den och går tillbaka till kommunfullmäktige för att få igenom den.

Bilaga 2

Yttranden 2024-09-02

Det är förståeligt att i stort sett samtliga politiker här vill ha igenom den trots att nästan alla föreningar som har klagat på planen faktiskt har klagat emot planen. Ingen har varit särskilt positiv. Samfundet S:t Erik är väl de som varit minst negativa; de har sagt att den å ena sidan delvis ska göras om men å andra sidan delvis skulle kunna vara kvar. Däremot har vi föreningar som Djurgårdens hembygdsförening, Svenska Byggnadsvårdsföreningen, Lilla Värtans Miljöskyddsförening, Förbundet för Ekoparken, Kungliga Djurgårdens bostadsarrangeförening och så vidare, som alla har varit negativa till det här bygget.

Det verkar alltså tyvärr vara så att det framför allt är fastighetsägaren och kommunfullmäktiges politiker som har varit positiva till det här bygget. Föreningarna och de närboende har inte uppskattat det här, vilket inte är konstigt med tanke på att det ändå är en nationalstadspark som vi pratar om. Det här är ju inte en evenemangspark, skulle i alla fall jag vilja säga. Jonas Naddebo kanske kommer att begära replik nu, men det är inte en evenemangspark utan en nationalstadspark med höga naturvärden, höga kulturvärden och bevarandevärda byggnader.

Tyvärr ser vi att det finns fastighetsägare som väldigt offensivt köper upp fastigheter och arbetar med staden för att få utökad byggyta och öka värdet på sina fastigheter. Det förstår vi ju att man vill göra i ett kapitalistiskt Stockholm, för att använda Vänsterpartiets språkbruk. Men då måste vi politiker sätta ned foten och visa att vi har ett konservativt, försiktigt och bevarande tillvägagångssätt när det gäller just nationalstadsparken, som faktiskt styrs av en särskild lagstiftning som särskiljer just den parken från alla andra områden i Sverige. Det är därför mycket möjligt att även den här planen kommer att upphävas. Det är det vi hoppas på, för att det verkar som om det bara är Sverigedemokraterna som är emot detta.

Jag yrkar bifall till Sverigedemokraternas reservation i kommunstyrelsen.

Anförande nr 126

N i k e Ö r b r i n k (KD): Ordförande, fullmäktige, stockholmare! Det är inte bara Sverigedemokraterna som är emot detta.

I kväll ska vi besluta om detaljplanen för det som kommer att bli en utveckling av Hasselbacken på Djurgården. Hasselbacken är verkligen en av Stockholms pärlor. Här har det förekommit konst, musik, mat och fest i över hundra år. Hela området lockar tusentals människor varje år av olika anledningar. Här passerar turister som vill uppleva Abbamuseet mittemot. Här rullar familjer och barnvagnar på väg till Skansen för att titta på uttrar och björnar. Här går förväntansfulla ungdomar förbi på väg till någon av sensommarkvällarnas många konserter. Det är en fridfull och samtidigt livlig plats på ett grönskande Djurgården.

Kristdemokraterna välkomnar i grund och botten idén om att platsen utvecklas. De två paviljongerna som planeras för tankarna till den musikpaviljong som fanns på 1800-

Bilaga 2

Yttranden 2024-09-02

talet. Eller inte direkt – det finns en avsevärd skillnad. När vi bygger nytt i känsliga miljöer är Kristdemokraternas ingångsvärde att det ska anpassas till kringliggande miljö när det gäller utformning, kanske material, gärna i alla fall till intryck. Den musikpaviljong som en gång stod där påminde om huvudbyggnaden, i samma stil. Här kommer vi i stället att få rak kontrast, och jag väljer att använda just ordet ”kontrast”, eftersom det är så det beskrivs i ärendet och som föredragande borgarråd själv väljer att uttrycka det: ”Formspråk och materialitet kontrasterar mot huvudbyggnadens klassicistiska putsarkitektur och förslaget adderar därmed ett nytt lager till Djurgårdens i dag rikt varierade gestaltning.”

Som kristdemokrat är jag inte övertygad om att det alltid är rätt att addera ytterligare ett tidslager i känsliga miljöer. I samma miljö anser jag, i alla fall i det här avseendet, att det finns avskräckande exempel på när liknande idéer har prövats. Vi kristdemokrater välkomnar visserligen i sak utbyggnaden av paviljongerna, men vi anser att ingångsvärdet måste vara att återställa den miljö som en gång var snarare än att medvetet vilja bryta och kontrastera mot den.

Mot bakgrund av detta yrkar jag bifall till Kristdemokraternas reservation i kommunstyrelsen.

Anförande nr 127

Borgarrådet V a l e s k o g (S): Jag måste ställa en fråga. SD är emot alla projekt; de röstar ju emot allt. Men ni har faktiskt röstat för det här projektet tidigare när det var snarlikt, förutom större volym och högre höjder. Yrkar ni på att gå tillbaka till det gamla förslaget?

Anförande nr 128

N i k e Ö r b r i n k (KD): Tack för frågan, Jan Valeskog! Jag kan säga som det är: Vi har lyssnat på den kritik som har inkommit, inte minst från dem som är verksamma runt den här platsen i dag. I grund och botten tycker jag att man som politiker ska sträva efter och vara beredd att lyssna på kritik som kommer in, kanske allra mest från människor som bor och verkar i ett område, även om man har en idé, en vision och en tanke om en plats som man från början anser önskvärd.

I det här fallet har deras budskap varit tydligt, och det är också det som har fått oss att tänka nytt om den här platsen: Gärna jobba nytt men med en tanke om det som en gång har varit. Nu fick jag till det!

Anförande nr 129

M a r i a M u s t o n e n (V): Ordförande, fullmäktige! Den här planen har varit en riktigt långkörare. Planen som antogs av kommunfullmäktige upphävdes, och nu görs det ett nytt försök.

Bilaga 2

Yttranden 2024-09-02

Vi från Vänsterpartiet var nöjda även med det förra förslaget. I den nya versionen har man bantat ned byggrätterna så att man inte skadar kulturmiljövärden på Djurgården, värden som ingår i riksintresset Nationalstadsparken. Som så ofta när det gäller stadsplanering är det en balansgång mellan bevarande och utveckling, och även kulturhistoriska platser ska kunna utvecklas på ett varsamt sätt. Det är inte så många som bor på Djurgården, men platsen är desto viktigare som besöksmål för både och stockholmare och turister. Därför är det viktigt att ändringar i bebyggelsen sker på ett varsamt sätt.

Vi anser att planen i sin nuvarande form gör precis detta. Nya byggnader placeras i lägen där det tidigare har funnits byggnader: Moriska paviljongen, musikpaviljongen och Gubbhyllan. På detta sätt möjliggörs en utveckling av besöks- och kulturnäringen samtidigt som vi tar hand om platsens värden. Därför yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag.

Bilaga 2

Yttranden 2024-09-02

§ 19 Reviderat genomförandebeslut gällande Stockholm Vatten AB:s projekt Bromstensstaden, etapp 1

Anförande nr 130

A n d e r s E d i n (SD): Ordförande! Sverigedemokraterna yrkar avslag på förslaget gällande reviderat genomförandebeslutet för etapp 1 av Bromstensstaden. Vårt beslut bygger på tre centrala argument: bristande insyn, ekonomiska ansvarstaganden och oro över de höjda va-avgifterna.

Jag får väl sätta på mig den där offerkoftan och säga att Sverigedemokraterna för det första inte är representerade i de bolagsstyrelser som hanterar projektet. Det innebär att vi inte haft nödvändig insyn eller möjlighet att påverka projektets utveckling. Utan insyn kan vi inte ta ansvar för beslut som har fattats. Det är oansvarigt att förvänta sig att vi ska godkänna en budget som vi inte haft möjlighet att granska eller påverka, och det är också därför vi yrkar avslag.

För det andra är den föreslagna budgetökningen betydande. Det är ganska mycket pengar. Att godkänna en så stor kostnadsökning utan en fullständig, transparent genomgång av de bakomliggande orsakerna anser vi vara problematiskt. Det är avgörande att säkerställa att skattebolagens pengar används på ett effektivt och ansvarsfullt sätt. Vi saknar en tydlig redovisning av varför kostnaderna har ökat och vilka åtgärder som har vidtagits för att begränsa dessa.

För det tredje är vi djupt oroade över de konsekvenser som dessa kostnadsökningar kan få för stockholmarna. De ökade kostnaderna för projektet kommer än en gång att leda till höjda avgifter för vatten och avlopp. Därför är det särskilt viktigt att varje ökning av projektkostnaderna granskas noggrant och att alla möjligheter till kostnadsbesparingar utforskas innan några beslut fattas.

Sammantaget anser vi att projektet behöver genomgå en grundlig översyn för att säkerställa att det drivs på ett transparent, effektivt och ekonomiskt hållbart sätt. Jag yrkar bifall till Sverigedemokraternas reservation i kommunstyrelsen.

Anförande nr 131

T h o m a s E h r n s t r ö m (V): Ordförande, ledamöter, åhörare! Ärendet Bromsten etapp 1 avser reviderat genomförandebeslut för Projekt Bromstensstaden etapp 1 på 494 miljoner kronor. Det är en utökning med totalt 208 miljoner från det tidigare reviderade genomförandebeslutet i januari 2020 i SVOA:s dotterbolag Stockholm Vatten AB:s styrelse på 286 miljoner. Suck! Utökningen består av kostnadsutveckling under genomförandetiden om totalt 108 miljoner och ytterligare 100 miljoner relaterat främst till tillkommande arbeten samt brister i förfrågningsunderlaget som en följd av tidspress.

Bilaga 2

Yttranden 2024-09-02

Projektet är nödvändigt för att Stockholm Vatten AB ska kunna uppfylla sina åtaganden i och med att beslut finns om att området ska exploateras. Det är inte ett alternativ att avstå från att genomföra projektet. I nuläget är cirka 95 procent av de projekterade va-ledningarna anlagda. Vidare är två av tre fördröjningsmagasin färdigställda. Samtliga tre pumpstationer har också slutförts och förväntas genomgå slutbesiktning under 2024.

Med anledning av den stora kostnadsökningen i många större projekt ser vi ett behov av att SVOA löpande analyserar och genomför kostnadsbesparande åtgärder i projekten fram till dess färdigställande och rapporterar till SVOA:s styrelse. Detta är en av flera åtgärder som vi jobbar med i majoriteten. Ett nära samarbete har också initierats mellan SVOA och exploateringskontoret i ett tidigt skede vid större investeringar.

Stockholm Vatten AB:s styrelse beslutade den 2 maj 2024, där jag var med, att godkänna bolagets förslag om ett reviderat genomförandebeslut och bevilja de här 494 miljonerna i investeringsutgifter, inklusive förväntad kostnadsutveckling för projektets genomförande. Koncernstyrelsen beslutade den 17 juni att också godkänna förslaget. Stockholms stadshus tillsammans med koncernstyrelsen, SVOA och exploateringsnämnden prioriterar arbetet med att komma till rätta med att stora projekt inte klarar att hålla sin budget. Vartenda större projekt nagelfars och har numera indexklausuler i sina beräkningar.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 132

A n n a C e d e r s c h i ö l d (M): Ordförande! När Bromstensstaden är färdigutbyggd beräknas området innehålla ungefär 2 500 lägenheter, parker, förskola och lokaler för verksamheter och service. Det reviderade beslutet innebär en utökning med 208 miljoner kronor varav 108 miljoner utgörs av kostnadsökningar under genomförandetiden – det är ganska hisnande bara att stå och säga dessa siffror här! Totalt ska vi alltså godkänna ett reviderat genomförandebeslut på nästan en halv miljard kronor. Kostnadsökningarna visar helt enkelt på en dålig styrning av investeringsprojekt och bristande efterlevnad av stadens investeringsregler, något som flera har varit inne på.

Vad gäller SVOA är vi väldigt glada över att nu vara överens med majoriteten om att alla projekt över 200 miljoner ska rapporteras till styrelsen. Vi vill särskilt också trycka på behovet av det ökade samarbetet mellan SVOA och exploateringskontoret som har initierats. Bifall till Alliansens reservation!

Bilaga 2

Yttranden 2024-09-02

Anförande nr 133

J o n a s N a d d e b o (C): Ordförande, fullmäktige, åhörare! Mycket har sagts kring våra investeringar i vatten och avlopp i den här staden. Jag vill därför inte förlänga debatten utan yrkar bara bifall till vår reservation i kommunstyrelsen.

Anförande nr 134

E l i n H j e l m e s t a m (L): Ordförande! Det är speciellt att få diskutera ett ärende som är nästan lika gammalt som jag själv! När jag var fyra år hade jag nog inte så mycket åsikter om stadsutvecklingsprojektet i Bromsten, men 21 år senare ser jag med oro på kostnadsökningarna.

Det reviderade beslut som vi ska ta ställning till innebär en utökning med 208 miljoner kronor, och jag tycker att stockholmarna ska kunna förvänta sig att staden styrs med större ansvar och varsamhet. Som har sagts här tidigare är det tydligt att styrningen av projektet är bristande och att våra investeringsregler inte efterlevs som vi ska kunna förvänta oss.

Därmed vill jag yrka bifall till Alliansens reservation i kommunstyrelsen.

Anförande nr 135

A r o n M o d i g (KD): Ordförande! Tyvärr har vi nu en ny debatt om ett stort exploateringsprojekt med stora fördyringar, och jag tycker att det rätt tydligt anförs i underlaget vad det är som driver dessa fördyringar. Det är ett komplext projekt, det har skett en utökning av omfattningen av projektet och betydande delar av fördyringen följer av kostnadsutvecklingen i branschen och allmänt.

Det som däremot är ett stort problem är att det är ett så stort hopp mellan genomförandebesluten, vilket vi också har varit inne på i flera debatter tidigare. Våra slutsatser där vi står nu är väl i princip, till att börja med, att projekten måste slutföras. Det här är viktiga projekt för Stockholm. En stor del av arbetet har redan genomförts, så genomförandebesluten måste fattas.

Med det sagt behöver SVOA och exploateringskontoret analysera och genomföra kostnadsbesparande åtgärder där det är möjligt i den del av arbetet som återstår. Vidare är det väldigt viktigt att investeringsreglerna följs framåt. Som stadsledningskontoret påpekar i sitt yttrande är det viktigt med ett nära samarbete mellan SVOA och exploateringskontoret i sådana här stora projekt, framför allt i inledningsskedet eftersom det är då det finns reella möjligheter att ha en påverkan.

Avslutningsvis, som stadsledningskontoret också påpekar i yttrandet, är vi positiva till att se över anläggningsavgifterna framåt för att få en större kostnadstäckning av liknande projekt och för att begränsa den förväntade kommande ökningen av va-taxan.

Bilaga 2

Yttranden 2024-09-02

Vi har en reservation tillsammans med Moderaterna, Liberalerna och Centerpartiet, och den yrkar jag bifall till.

Anförande nr 136

J o h a n H e i n o n e n (S): Ordförande, fullmäktige, åhörare! Detta reviderade genomförandebeslut gällande Bromstensstaden är nödvändigt för att ta höjd för de komplexa markförhållanden och utmaningar som exploateringen kräver gällande omfattande ledningsarbeten och därtill hörande anläggningar såsom fördröjningsmagasin och pumpstationer. En stor del av de ökade kostnaderna för projektet hänförs till den beräknade kostnadsutvecklingen under genomförandetiden. Bolaget har genomfört ett arbete med att gå igenom projektportföljen i dess helhet och identifierat projekt som riskerat att överskrida beslut av budget. Åtgärder har vidtagits för att i vissa fall ändra omfattningen. I andra fall har reviderade beslut varit nödvändiga. Nya rutiner för uppföljning och rapportering av stora projekt till ledningen, styrelse och ägare har redan införts. Bolaget ser en försiktigt positiv trend i nuläget, men portföljen är stor och många beslut har fattats under relativt många år tillbaka.

Dessutom arbetar bolaget mer aktivt än tidigare i skedena i stadsbyggnadsprocessen, vilket är mycket positivt. Arbete pågår också för att anpassa beslutsgången så att beslut från exploateringsnämnden och bolaget lyfts parallellt till kommunfullmäktige, detta i syfte att ge en helhetsbild av förutsättningar och ekonomiska konsekvenser av att exploatera ett visst område.

Med ovanstående vill jag yrka bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 137

Borgarrådet L i n d h a g e n (MP): Ordförande! Jag tycker att det har sagts en hel del klokt i talarstolen. Vi har även haft ganska mycket debatt och argumentation kring den situation som vi sitter i med de stora investeringar som görs i staden och där en väldigt stor del ju ligger inom Stockholm Vatten och Avfalls verksamhet. Det som har lyfts kring exploateringskontoret av flera talare är förstås väldigt viktigt; det behövs ett ännu närmare samarbete mellan bolaget och kontoret. Vi har pratat mycket om vikten av kostnadskontroll här i talarstolen, och det är förstås av största vikt framåt att följa kostnaderna och de investeringsregler som vi har. Vi har infört en stärkt rapportering.

Jag och finansborgarrådet lyfter i Våra synpunkter att anläggningsavgifterna fortfarande inte täcker kostnaderna i många av projekten, och det är en fråga som vi kommer att behöva ha med oss framöver, precis som taxorna och helt enkelt utvecklingen för stockholmarnas plånböcker som påverkas av fördyringarna.

Bilaga 2

Yttranden 2024-09-02

Med det sagt är detta ett beslut som vi behöver fatta. Som Thomas Ehrnström nämnde tidigare är 95 procent av va-ledningarna redan anlagda. Man behöver förstås ha ett fungerande vatten- och avlopp i en ny stadsdel, så det finns inget alternativ. Att stoppa projektet, som Sverigedemokraterna föreslår, är generellt en väldigt dålig idé om man vill hålla i plånboken, eftersom det brukar bli väldigt dyrt.

Det här var några reflektioner som vi också tar med oss inför framtiden och som vi behöver jobba med så att vi inte hamnar i sådana här situationer.

Bilaga 2

Yttranden 2024-09-02

§ 20 Reviderat genomförandebeslut gällande Stockholm Vatten AB:s projekt Norra Djurgårdsstaden, norra delarna

Anförande nr 138

A n d e r s E d i n (SD): Ordförande! Det här ärendet rör Norra Djurgårdsstaden, norra delarna.

Även om vi erkänner vikten av att skapa fler bostäder i Stockholm anser vi ändå att detta beslut som innebär en kraftig kostnadsökning på 208 miljoner kronor är problematiskt och oacceptabelt av flera skäl. Vi är fullt medvetna om att Stockholm har ett akut behov av fler bostäder, och Norra Djurgårdsstaden är ett viktigt projekt i det avseendet. Men det får inte ske till kostnaden av dålig ekonomisk styrning och oansvariga beslut. Att va-kostnaderna ökar med 280 miljoner kronor, varav en betydande del på beror på en osäker bedömning av framtida kostnadsutveckling, visar att projektet från början har varit dåligt förberett och inte tillräckligt genomarbetat. Detta är ett misslyckande från de ansvariga och ett tydligt tecken på att stadens regelverk inte har följts på ett korrekt sätt. Det är inte rättvist att stockholmarna ska behöva bära kostnaderna för bristande planering och ett ineffektivt genomförande av kommunens projekt, särskilt när dessa projekt ska möta stadens behov av nya bostäder.

Sverigedemokraterna anser att det är av yttersta vikt att skapa nya bostäder, men det måste göras på ett ansvarsfullt och ekonomiskt hållbart sätt. Därför yrkar vi på att en mer ansvarsfull och transparent process inleds för att säkerställa att både stockholmarna och stadens ekonomi gynnas på lång sikt.

Sverigedemokraterna yrkar därmed bifall till vår reservation i kommunstyrelsen.

Anförande nr 139

A n n a C e d e r s c h i ö l d (M): Ordförande! Det här blir väldigt mycket på samma tema som föregående ärende.

När hela Norra Djurgårdsstaden på 236 hektar är utbyggd kommer ungefär 12 000 nya bostäder och 35 000 arbetsplatser att ha skapats. Det är återigen fördyringar i det här sammanhanget som kommer att innebära stora ökade kostnader för va-kollektivet i Stockholm. Återigen är det glädjande att ansvarigt borgarråd samarbetet med mellan SVOA och exploateringskontoret, för detta måste prioriteras och börja fungera.

Jag tänker inte förlänga debatten mer än att säga att det har varit katastrofalt. Det har inte funnits någon ordning och kostnadskontroll i SVOA, och nu är det dags att det förändras. Bifall till Alliansens reservation!

Bilaga 2

Yttranden 2024-09-02

Anförande nr 140

S v a n t e L i n u s s o n (C): Ordförande, fullmäktige! Jag ska hålla detta helt kort och hålla med föregående talare. Det har varit en oansvarigt dålig kostnadskontroll i Stockholm Vatten och Avlopp, och vi hoppas nu att det kan bli ändring på det så att vi får ordning på det här. Att avslå ärendet nu vore dock en katastrof för alla de stockholmare som vill ha nya bostäder utbyggda. Bifall till Alliansens reservation i kommunstyrelsen!

Anförande nr 141

E l i n H j e l m e s t a m (L): Ordförande! Jag instämmer med de två föregående talarna och yrkar bifall till Alliansens gemensamma reservation i kommunstyrelsen.

Anförande nr 142

T h o m a s E h r n s t r ö m (V): Ordförande, ledamöter, åhörare! Här kommer alltså mer av detsamma.

Ärendet avser reviderat genomförandebeslut för Projekt Norra Djurgårdsstaden på 558 miljoner kronor. Det är en utökning med totalt 208 miljoner, varav 75 miljoner utgörs av index. Även här en suck! Utökningen består av längre genomförandetid, omtag av detaljplaner samt behov av ny planering och projektering av nya va-ledningar och därtill tillhörande anläggningar samt behov av ny separat spillvattenledning. Sammantaget beror kostnadsökningarna dessutom på inflationen sedan 2015, då det senaste reviderade genomförandebeslutet togs.

Detta projekt är också nödvändigt för att Stockholm Vatten ska kunna uppfylla sina åtaganden i och med att beslut finns om att området ska exploateras. Det är inte ett alternativ att avstå från att genomföra projektet. Det vore snarare kontraproduktivt. I nuläget är cirka 13 av 16 delprojekt färdiga. Stockholm Vatten AB:s styrelse beslutade den 2 maj 2024, precis som vi gjorde i det förra ärendet, att godkänna bolagets förslag, vilket koncernstyrelsen också gjorde den 17 juni.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 143

A r o n M o d i g (KD): Ordförande! Kristdemokraternas ståndpunkt i den här frågan är identisk med den i föregående fråga. Jag hänvisar därför till mitt inlägg i debatten i ärende 33 och yrkar bifall till den reservation som vi har med Moderaterna, Liberalerna och Centerpartiet.

Bilaga 2

Yttranden 2024-09-02

Anförande nr 144

J o h a n H e i n o n e n (S): Ordförande, fullmäktige, åhörare! Det här påminner väldigt mycket om det förra ärendet, så jag ska försöka hålla mig kort.

Det reviderade genomförandebeslutet gällande Norra Djurgårdsstaden är nödvändigt. Kostnadsökningarna beror till stor del på längre genomförandetid, omprojekteringar av detaljplaner samt behov av ny separat spillvattenledning som förlagts till Lidingövägen. Under de drygt åtta år som gått sedan det förra reviderade genomförandebeslutet togs har även prisutvecklingen varit hög. Nya rutiner för uppföljning och rapportering av stora projekt till ledningen, styrelse och ägare har redan införts i bolaget. I och med det känner jag mig trygg med att den styrande majoriteten redan har vidtagit åtgärder för att följa verksamheten.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 145

Borgarrådet L i n d h a g e n (S): Ordförande! Återigen tack för kloka inlägg i debatten! Förutom alla lärdomar som jag tycker är otroligt viktiga att dra vill jag bara säga att vi också har haft en väldigt stor kostnadsutveckling som såklart har påverkat. Vi har ett krig i Ukraina. Vi har haft en pandemi som har påverkat byggmaterialkostnader. Höga räntor och brist på personal har också drabbat projekt och drivit upp kostnaderna. Både i det här och föregående ärende görs också en uppskattning av framtida kostnadsutveckling, och jag tror att det är väldigt viktigt att vi försöker att göra de uppskattningarna så gott vi kan för att se vad de framtida kostnaderna kan bli sett till projektets slutår.

Vi har alltså flera lärdomar att dra, men det finns också externa faktorer som har påverkat de här båda projekten.

Bilaga 2

Yttranden 2024-09-02

§ 22 Projekt Västerbron etapp 1 – fuktisolering av mittrefuger och förebyggande åtgärder på stål- och betongkonstruktioner

Anförande nr 146

Borgarrådet S t r ö m g r e n (MP): Ordförande, fullmäktige, åhörare! Västerbron är en av våra ikoniska broar, ett uppskattat landmärke och någonting som alla har en relation till. Vi har väldigt många konstruktioner i den här staden som trafikkontoret har hand om och som hela tiden behöver underhållas, ses över och helt enkelt undersökas för att man ska förstå vad som behöver göras för att de inte ska åldras och slitas mer än nödvändigt.

Västerbron har renoverats i olika omgångar. Sedan dess har trafikkontoret gjort ett omfattande arbete för att bedöma kvaliteten och skicket på bronns stålkonstruktion. Med konstruktioner är det så att man hela tiden bedömer den tekniska livslängden, och det är mycket bättre att renovera och hålla efter en konstruktion än att vänta tills den är så pass angripen av korrosion att man behöver byta ut den. Därför är det glädjande att trafikkontoret har konstaterat att bron är i bättre skick än befarat och därför vid det här tillfället inte behöver bytas ut utan kan renoveras.

De åtgärder som föreslås kommer att förhindra att fukt ytterligare tränger in i stålet, vilket gör att en större och mer omfattande renovering kan skjutas framåt i tiden. Några av de här arbetena sker på själva ovansidan av bron medan andra mer handlar om att underhålla stålkonstruktionen, och då kan man komma åt den underifrån, till exempel. Men delar av det här kommer som sagt att behöva göras ovanifrån, varför framkomligheten begränsas en aning för att arbetena ska kunna genomföras. Trafikkontorets förslag är dock att det sker på ett sätt så att inga trafikströmmar helt behöver ledas om utan att man kan renovera de olika delarna i olika skeden så att både kollektivtrafik, cykel- och gångtrafikanter kommer fram på Västerbron.

Arbetet beräknas ske med start våren 2025. Detta är dock lite grann upp till det fortsatta arbetet med att undersöka bronns skick. Motortrafiken kommer att ledas på bronns västra sida först, hela längden, och i nästa skede flyttar man över trafiken till den östra sidan. Under det första trafikskedet kommer cykelbanans bredd att behöva inskränkas något, men det har vi bedömt vara nödvändigt för att kunna genomföra omledningen och renoveringen av bron inom ramen för en rimlig byggtid.

Tack vare det här arbetet kommer vi alltså att kunna skjuta på en mer omfattande etapp till bortom 2030. Jag tycker att det är klokt att vi krokar arm och vårdar våra konstruktioner och yrkar därför bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 147

N i k e Ö r b r i n k (KD): Ordförande, fullmäktige, stockholmare! Nu når Västerbron snart sitt 100-årsjubileum. Bron som knyter samman Södermalm och

Bilaga 2

Yttranden 2024-09-02

Kungsholmen nyttjas dagligen av tusentals resenärer på fyra hjul, på två hjul eller via gång. År 2020 bron hade hela 12 500 passerare per dygn enbart via cykel.

Som känt och nämnt behöver bron nu rustas upp för att klara att bära även framtiden. Från Kristdemokraternas sida är vi dock ifrågasättande till den avvägning som majoriteten har gjort. Som en konsekvens av den lappa och laga-modell som nu föreslås kommer trafiken att begränsas under renoveringstiden, vilket kommer att göra bilframkomligheten ännu svårare i Stockholm. Och lagom till att lappandet och lagandet är betalt och klart är tiden snart inne för att göra en totalrenovering. Vi anser att detta är dåligt, dels för att det riskerar att innebära onödigt stora kostnader att tillfälligt försöka quickfixlaga någonting som vi ändå kommer behöva totalrenovera inom snar framtid, dels för att det innebär en begränsad framkomlighet på en så viktig led i Stockholmstrafiken.

Vi anser därför att staden i stället för att tillfälligt plåstra om en blödning som vi vet på sikt kommer att behöva en operation i stället genomför en totalrenovering så snart som möjligt. Det skulle dels minska risken för ytterligare kostnader i ett ansträngt läge, dels minska den tid som Stockholm kommer att ha begränsad framkomlighet. Mot bakgrund av detta yrkar jag bifall till Kristdemokraternas reservation i kommunstyrelsen.

Anförande nr 148

Borgarrådet S t r ö m g r e n (MP): Broars skick är aldrig en absolut vetenskap, utan det handlar om att undersöka bron och konstatera en teoretisk teknisk livslängd. Det man kan säga är dock att det alltid är bättre ekonomi att försöka hålla en konstruktion vid liv och förlänga dess livslängd, så även om det på sikt kommer att behöva göras en större renovering, alternativt i värsta fall byta ut bron, är det alltid god driftsekonomi att försöka förlänga livslängden på de konstruktioner vi har. Ibland vet man inte riktigt hur skicket är förrän man börjar skrapa på det, och därför är det bättre att göra det här än att vänta in ett större arbete.

Anförande nr 149

N i k e Ö r b r i n k (KD): Då ska jag förtydliga: Kristdemokraternas vilja är alltså inte att vi ska gå i en massa år och vänta in ett absolut krisläge, utan det är snarare att om vi vet att det ändå kommer behöva göras ett ännu större omtag för att bron ska hålla i hundra år till så är det bättre att vi gör det nu i stället för att till olika kostnader tillfälligt lappa och laga och begränsa för att sedan, lagom tills det är klart, påbörja ett nytt omtag av bron i dess helhet. Det vore bättre att göra det nu i stället för att vänta ytterligare och riskera ännu högre kostnader och ännu fler begränsningar av Stockholmstrafiken framåt.

Bilaga 2

Yttranden 2024-09-02

Anförande nr 150

S v a n t e L i n u s s o n (C): Ordförande, fullmäktige, åhörare! Tidigare i kväll beslutade vi om en reparation av det hundraåriga stadsbiblioteket, och nu ska vi besluta om att reparera den 90-åriga Västerbron – denna oerhört vackra och omistliga del av stadsbilden i Stockholm.

Under den förra mandatperioden fattade vi beslut om att bredda gång- och cykelytan. Samtidigt tog man upp och gjorde de här ytskiktsrenoveringarna under gång- och cykelbron. Därför ska vi bara göra vägbanan den här gången, och det är förstas väldigt välkommet. Jag tror dock att många kommer ihåg att i slutet av den förra mandatperioden när vi gjorde det här förra gången så upptäckte man när den östra delen av gång- och cykelbanan var klar att asfaltsytan var riktigt usel, vilket verkligen var tråkigt. Vi hade möte i trafiknämnden och diskuterade det här, och alla var lika upprörda. Bara några månader före valet gjorde man så även den västra sidan, och då blev den lika dålig.

Kontoret och MP-roteln hade inte gjort något för att göra den västra sidan bättre, och egentligen har man fortfarande inte gjort så mycket åt det här. Ytan på cykelbanorna är fortfarande väldigt dålig, och jag vill därför hänvisa till Centerpartiets uttalande i kommunstyrelsen om att vi tycker att det är häpnadsväckande att man inte ser till att ta med som ett mål för det här projektet att också förbättra ytan för cykelbanan.

Anförande nr 151

Borgarrådet S t r ö m g r e n (MP): Ordförande! Tack, Svante Linusson! När man hade breddat cykelbanan på Västerbron var vi många som konstaterade att kvaliteten inte hade blivit den allra bästa. Trafikkontoret har sedan dess krävt att entreprenören ska slipa den östra sidan, och man har även försökt se hur man kan få den västra sidan bättre. Min bedömning är att det har blivit en viss förbättring, men den är inte helt perfekt. Varför den blev knagglig är delvis för att man har använt gjutasfalt, vilket man vill göra på broar, och det är inte helt lätt att få det riktigt bra.

När man nu behöver knapra en del av den västra sidan är min förhoppning att man samtidigt som man avetablerar det också kommer att försöka få det att bli något slätare. Det är ju ett visst slitage som ska göra cykelbanan jämnare. Vi hoppas alltså att det blir bättre. Trafikkontoret har lärt sig mer om gjutasfalt i den här processen.

Anförande nr 152

S v a n t e L i n u s s o n (C): Tack så mycket för svaret! Jag hade hoppats att vi skulle ha lite mer än en förhoppning i ärendet – en målsättning och ett uppdrag åt kontoret att göra ytan på cykelbanorna bättre, för de är i dag fortfarande vågiga och undermåliga. Jag är också rätt säker på att när man gör ytan för vägbanan kommer man inte att misslyckas lika mycket och göra lika dålig gjutasfalt som man gjorde på

Bilaga 2

Yttranden 2024-09-02

cykelbanan. Så brukar det tyvärr vara: Cykelbanor får tyvärr ofta en mycket sämre yta än vägbanan.

Jag delar borgarrådets förhoppning, men jag hade hemskt gärna sett en tydlig politisk målsättning.

Bilaga 2

Yttranden 2024-09-02

§ 23 Motion om att återinföra Vällingbyteamet

Anförande nr 153

Borgarrådet J ö n s s o n (L): Ordförande! Det här är alltså en motion som handlar om Vällingbyteamet, en modell som utvecklades i just stadsdelen Vällingby för att få fler familjer att acceptera socialtjänstinsatser.

Så som vi har organiserat vår socialtjänst i staden kommer familjer först till ett mottag som gör en förhandsbedömning om det ska inledas någon utredning eller ej. Sedan förs man över till en utredningsenhet med nya socialsekreterare som gör själva barnavårdsutredningen och därefter till en behandlings- eller insatsenhet där man återigen möter nya personer. Dessutom är det ganska ofta en annan socialsekreterare som sköter uppföljningen. Inom modellen Vällingbyteamet hade man i stället all denna kompetens samlad, och samma person kunde göra både förhandsbedömning, utredning och stå för vissa insatser.

Det här var mycket lyckosamt. Snittet för att acceptera socialtjänstinsatser i Vällingby socialtjänst låg på ungefär 45 procent, medan Vällingbyteamet nådde upp till 90 procent. Det här är ju precis det vi vill med vår socialtjänst: att familjer faktiskt ska tacka ja när det finns en oro, fullfölja insatsen och också känna att man får det stöd och den hjälp man ville ha. Som vi har förstått det när vi har träffat Vällingbyteamet tidigare har utvärderingarna från de deltagande familjerna också varit väldigt positiva, och när vi läser i remissinstansernas svar ser vi också att flera faktiskt tycker att det här skulle kunna vara positivt.

Tyvärr har den rödgröna majoriteten landat i att inte bifalla den här motionen. Det tycker vi är väldigt synd, eftersom den inriktning som både den här majoriteten och den förra har haft är att vi ska jobba mer förebyggande, komma in tidigt och framför allt få fler familjer att acceptera de insatser som socialtjänsten trots allt kan ge. Den här modellen var något av det bästa vi har haft hittills, och jag skulle vilja hävda att modellen ligger väldigt väl i linje med den nya socialtjänstlagen.

Därför yrkar jag bifall till motionen.

Anförande nr 154

J o h a n H e i n o n e n (S): Ordförande, fullmäktige, åhörare! Till att börja med vill jag tacka Liberalerna och Jan Jönsson för denna motion. Jag kan konstatera att vi i stort sett är överens.

Att socialtjänsten utvecklar sitt arbete är av stor vikt. Stockholms stads sociala investeringsfond gör det möjligt att finansiera projekt och testa nya metoder, omsätta forskning i praktik och utveckla stadens förmågor utan att det påverkar det ordinarie arbetets finansiering.

Bilaga 2

Yttranden 2024-09-02

Under åren har ett stort antal projekt genomförts, och lärdomar har på olika sätt implementerats i verksamheterna. Detta gäller även projektet Vällingbyteamet. Det är viktigt att poängtera att Vällingbyteamet har bidragit till en värdefull utveckling av socialtjänsten i Hässelby-Vällingby, en utveckling som fortsätter och som förhoppningsvis kan ta ytterligare steg när den förväntade nya socialtjänstlagen träder i kraft. Socialtjänsten behöver vara flexibel och utvecklas i takt med samhällsutvecklingen. Det utmaningar som i dag finns med unga som dras in i grovt våld och kriminalitet gör att socialtjänsten behöver vässa sina arbetssätt med denna målgrupp. I samband med att Vällingbyteamets arbete avslutades 2022 bedömdes det dock inte genomförbart att implementera arbetssättet fullt ut i ordinarie verksamhet. Framför allt berodde detta på att personalomsättningen fortsatt att vara alldeles för hög, att arbetssättet hade visat sig vara kostnadsdrivande och att det inte finns eller fanns lagstiftning som möjliggjorde insatser utan biståndsbedömning.

Stadsdelsförvaltningen har valt att tillvarata erfarenheter från projektet och implementera dessa i ordinarie verksamhet inom socialtjänsten i Hässelby-Vällingby. Detta sker parallellt med att stadsdelsförvaltningen sedan början av 2023 arbetar med en utvecklingsresa för socialtjänsten. Förvaltningen arbetar intensivt med att rekrytera och introducera nya medarbetare. Det är glädjande att kunna konstatera att stadsdelsförvaltningen sedan början av 2024 för första gången på flera år inte har behov av externa konsulter. Att ordinarie medarbetare bemannar tjänsterna möjliggör omfattande och långsiktigt utvecklingsarbete. Inom ramen för projektet Eftervård med hög tillgänglighet kommer stadsdelsförvaltningen dessutom i samverkan med Enskede-Årsta-Vantör, Järva och Skärholmen att under de närmaste tre och ett halvt åren utveckla ett kunskapsbaserat arbetssätt för unga i kriminalitet som efter placeringen ska komma hem igen.

Avslutningsvis var det tydligt hur medlemmar i Vällingbyteamet beskrev att de upplevde en stor arbetsglädje genom det arbetssätt som utarbetades. De beskrev bland annat hur de lärde av varandra och att de kände att deras kompetens togs till vara. Att utveckla lärandet och erfarenhetsutbyte mellan kollegor är prioriterat även i dag. Som ett led i detta arbete etablerades under 2023 ett gemensamt forum inom socialtjänsten i stadsdelen där representanter från olika enheter kan diskutera dilemman och möjligheter.

Anförande nr 155

Borgarrådet J ö n s s o n (L): Ordförande! Precis – de som jobbade i teamet var ju väldigt nöjda, och därför var personalomsättningen lägre än vad den var i den ordinarie socialtjänsten under den här tiden. Sedan är det också sant att det hade en viss kostnadsdrivande effekt, men vad berodde det på? Jo, det berodde på att familjerna faktiskt tackade ja till insatserna. Om man måste genomföra fler insatser är det klart att det också blir mer kostnadskrävande. 45 procents acceptans jämfört med 90 innebär ju en väldigt stor skillnad. Poängen är bara att man på lång sikt sparar pengar om

Bilaga 2

Yttranden 2024-09-02

familjer i ett tidigt skede får insatser och fullföljer dem. Detta var man väldigt duktig på i Vällingbyteamet. Sedan håller jag med om att åsiktsskillnaderna inte är så gigantiska i denna fråga, men jag tycker faktiskt att den här modellen bör användas i mycket större utsträckning i hela staden.

Anförande nr 156

J o h a n H e i n o n e n (S): Jag börjar med att yrka bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Jag instämmer i vad du säger, Jan Jönsson, om att det inte är någon milsvid skillnad mellan våra åsikter när det gäller de här frågorna. Men om jag inte är ute och cyklar helt galet stod det redan i augusti 2022 i tidningen Mitt i att Vällingbyteamet skulle upphöra. Då hade vi inte tillträtt som majoritet. Det hade alltså redan innan vi tillträdde fattats beslut om att verksamheten skulle upphöra. Men som jag sa har Hässelby-Vällingby försökt ta till vara erfarenheter från Vällingbyteamet och implementera dem i sin befintliga verksamhet.

Anförande nr 157

R a s h i d M o h a m m e d (V): Ordförande och kommunfullmäktige! Vällingbyteamet var ett projekt som drevs i Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning sedan september 2020 och avslutades i augusti 2022. Jag delar bilden av vikten av tidiga insatser för barn och unga i riskzonen, men jag vill invänta projektets utvärdering och slutrapport. Man har tidigare sagt att framgångsfaktorerna kan implementeras i ordinarie arbetssätt. De flesta remissinstanserna i stadsdelarna har lyft fram att modellen är resurs- och kostnadskrävande. Vidare lyfter de fram att liknande utvecklingsarbete redan genomförs.

Liberalerna tycker att det är viktigt att vi bifaller motionen. Men det är ni som har lagt ned det här projektet. Dessutom kunde ni ha inkluderat det i er budget för 2023, men det gjorde ni inte. Ändå kräver ni av oss att vi ska bifalla den här motionen. Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 158

Borgarrådet J ö n s s o n (L): Det stämmer att man i augusti 2022 aviserade att man inte skulle kunna fortsätta om man inte skulle få fortsatta budgetmedel. Själva nedstängningen gjordes i oktober, och då hade väl ni i alla fall tillträtt. Min egen plan, om jag hade fått fortsätta, var definitivt att man skulle ha avsatt pengar i budgeten för att den här verksamheten skulle få finnas kvar, eftersom vi alla konstaterade att det var smått unikt att lyfta acceptansen för insatser från 45 procent till 90 procent. Det finns fortfarande ingen annan verksamhet som har lyckats med det. Det blir lite kostnadsdrivande, men det är helt i linje med den nya socialtjänstlagen.

Bilaga 2

Yttranden 2024-09-02

Vad gäller vår egen budget för 2023 stämmer det att vi inte pekade ut just den här verksamheten, men det finns faktiskt en budgetpost – man kan läsa i vårt motionssvar hur man kan hitta de pengarna.

Anförande nr 159

R a s h i d M o h a m m e d (V): Ordförande! Det finns redan bra metoder som socialtjänsten tillämpar i stadsdelarna. Till exempel kan det vara fråga om första linjens socialtjänst, som innebär att vårdnadshavarna och föräldrarna kan komma utan att behöva en biståndsbedömning. Det finns socialsekreterare som kan prata med dem. Det vallfärdas till bland annat Järva, där vi exempelvis har välkomnat era kollegor justitieminister Gunnar Strömmer, socialtjänstminister Camilla Waltersson Grönvall och skolminister Lotta Edholm. De kom för att se de metoder enligt vilka man arbetar när det gäller barn och unga som är i riskzonen.

Bilaga 2

Yttranden 2024-09-02

§ 24 Motion om socialsekreterare på fältet och en tillgänglig socialtjänst

Anförande nr 160

Borgarrådet Jönsson (L): Ordförande! Om den förra debatten inte var så jätteupphetsande så kommer denna att vara ännu mindre så, skulle jag säga. Här är det nämligen så intressant att alla remissinstanser instämmer i motionen, och när man läser de rödgrönas svar framgår att de också tycker exakt likadant. Sedan blir motionen av princip bara ”besvarad”. Men jag nöjer mig med att yrka bifall till vår motion via vår reservation i kommunstyrelsen och i övrigt konstatera att vi alla är eniga.

Anförande nr 161

Anders Göransson (S): Fru ordförande! Nu kanske jag inte ska hålla på alltför länge här, men jag konstaterar att man i alla fall emellanåt inte kan önska sig en bättre opposition än Liberalerna.

Detta är en viktig fråga. Det kommer en ny socialtjänstlag 2025. Vi arbetar med de här frågorna redan i dag. Ansatsen finns där. Jag kan ta ett exempel från Södermalms stadsdelsnämnd, som jag är ordförande för. Vi har projektet Sommar i Tanto, där vi jobbar på ett helt annat sätt uppsökande med socialarbetare och så vidare. Precis som lyfts fram i motionen är det viktigt att vi kommer nära dem som det faktiskt berör. Med det vill jag yrka bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 162

Rashid Mohammed (V): Ordförande och kommunfullmäktige! Det som efterfrågas är redan implementerat inom socialtjänsten, som vi har hört. Den uppsökande verksamheten är en central del av socialtjänstens arbete. Insatser beviljas kontinuerligt för att man ska vara närvarande där de behövande finns och för att förenkla processen för stöd. Vidare har socialtjänsten påbörjat en inventering av det mobila teamet och ökat samarbetet med andra verksamheter för att nå ut till individer i deras hemmiljö och andra platser där de behöver finnas. Sammanfattningsvis kan vi konstatera att socialtjänsten i Stockholms stad redan arbetar aktivt med uppsökande verksamhet och insatser och att det pågår ett fortlöpande arbete för att ytterligare stärka och utveckla denna verksamhet, vilket är i linje med föreslagna åtgärder. Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 163

Tomás Beer (MP): Ordförande och ledamöter! Jag ser en bra framtid framför mig i och med att oppositionspartiet Liberalerna och majoriteten har något slags gemensamt förslag, höll jag nästan på att säga, om att fältare, socialsekreterare och alla andra ska komma närmare dem som de arbetar med. Den nya socialtjänstlagen, som kommer nästa år, måste ha den typen av utgångspunkt. Jag tycker att det är oerhört

Bilaga 2

Yttranden 2024-09-02

viktigt att man har den formen för hur socialtjänstlagen ska verka och hur man ska se på fältet när man jobbar. Så är det i alla stadsdelar i Stockholm, inte bara på Järva utan generellt sett – jag jobbar ju på Järva, som ni vet. Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Bilaga 2

Yttranden 2024-09-02

§ 25 Motion om fler badplatser i staden

Anförande nr 164

Borgarrådet *W e d i n* (M): Ordförande! Att vi ska få fram fler badplatser i Stockholm är en superviktig fråga. Det är inte så att jag tar mig vatten över huvudet när jag säger detta, för jag känner en blocköverskridande samsyn i denna fråga. Jag välkomnar verkligen svaret på så sätt att det är uppenbart att den rödgröna majoriteten jobbar med detta. Men frågan är om det är tillräckligt.

Stockholms unika placering vid både hav och sjö ger oss sällsynt goda badmöjligheter. Stadens senaste miljöenkät visar att endast 38 procent av stockholmarna utnyttjar stadens strandbad och att bara varannan är nöjd med badutbudet. Det skiljer sig också stort mellan stadsdelarna. Helt avgörande för om man väljer att bada är närheten till en badplats. Låt oss då få fram fler bad!

Jag noterar att många politiker har hoppat i sjön och vill att det här ska vara verklighet. Låt oss nu gå till handling och bifalla motionen!

Robert Broberg sjöng: ”Vatten, stan är full av vatten”. Alla stockholmare inser detta. I dag finns det drygt 30 klippbad, strandbad och bryggbad i Stockholm. Men med en växande stad där utrymmet för liv och rörelse ska bli större finns potential att hitta bättre badplatser. Ibland är det inte mycket som krävs för att man ska hoppa i plurret. Låt oss gå från ord till handling!

Remissinstanserna delar bilden av att det finns stora och goda möjligheter till fler bad. Handlingsplanen som remissinstanserna har hänvisat till vad gäller motionen togs fram av den grönblå majoriteten. Den pekade ut 30 platser som är möjliga att utreda vidare. Vi kan fördubbla antalet platser inom en snar framtid. Många bäckar små – eller hur?

Nu kan vi faktiskt se till att bejaka att handlingsplanen har antagits. Det ser alltmer ut som att den rödgröna majoriteten har lagt den på hyllan snarare än att man kommer till skott för att få fram fler badplatser.

De externa aktörer som vill anlägga badplatser har svårt att orientera sig genom stadens tillståndsprocesser. Jag menar att staden behöver en badgeneral. Jag tror att det är någonting som verkligen skulle kunna göra skillnad. Man skulle också kunna kalla honom eller henne för en vågmästare. En sådan skulle kunna förenkla tillståndsprocessen och jobba för att få fram platser för fler bryggor, bastur och badplatser. Samtidigt skulle stadens arbete med att förbättra badvattenkvaliteten kunna stärkas ytterligare kopplat till detta. Vi identifierar var det här behövs som mest. Detta skulle kunna vara bra för både stockholmarna och miljön. Simma lugnt! Jag yrkar bifall till motionen.

Bilaga 2

Yttranden 2024-09-02

Anförande nr 165

Borgarrådet **Strömgren** (MP): Ordförande och fullmäktige! Badgeneral, badamiral eller badborgarråd – kärt barn har möjligen många namn. Men en sak är säker: Vi vill kunna bada mer.

Jämfört med många andra städer finns det många platser i Stockholm där man kan bada. Men de kan bli fler, inte minst i spännande centrala kajlägen. Stockholm är ju Nordens Venedig. Det blir också vanligare att folk stannar i Stockholm över sommaren och därför vill kunna svalka sig.

Vi har fått ett väldigt positivt gensvar på de kajbalkonger som vi – trafikkontoret tillsammans med Stockholms Hamnar – har ställt ut på Söder Mälarstrand, vid Munkbrohamnen och vid Karlbergskanalen. Eftersom det är badförbud är det fråga om soldäck, och vi kallar dem som sagt kajbalkonger. Den som har gått förbi de tre kajbalkongerna under den här sommaren har märkt hur populära de har varit bland stockholmarna.

Att bad är viktigt är vi ense om. Därför skrev det rödgröna styret både i budgeten för 2023 och ännu mer tydligt i budgeten för år 2024 att trafikkontoret ska få ett samordningsansvar för badplatser. Det sker nu en kartläggning av hur olika delar av staden arbetar med den här frågan och hur behovet av samordning kan se ut.

Man ska heller inte glömma bort att två officiella badplatser infördes i början av 2023: Vinterviken och Herrängen. Men ju mer man badar i staden, desto mer vill man bada. Därför är det angeläget att kartlägga ännu mer och se hur den här samordningen kan se ut.

Trafikkontoret håller nu också på och tar fram ett slags checklista för det här med bastubad. Det är lite olika hur det här sköts på olika håll, och aktörer som uppvaktar staden får lite olika besked. Därför behöver vi ha en gemensam checklista för bolagen, nämnderna och stadsdelsnämnderna, och en sådan tas nu fram.

Badfrågan är viktig, och vi jobbar med den. Jag hoppas att vi till nästa sommar kan inviga fler möjligheter för stockholmarna att få doppa fötterna, njuta av solen och i bästa fall även bada.

Anförande nr 166

Jonas Naddemo (C): Ordförande! Lars Strömngren! Både du och jag har hoppat i plurret med kläderna på. Men det blir ju inga fler kommunala badplatser för det. Och man kan faktiskt inte bada i en tydligare skrivning i budgeten, hur mycket vi än skulle vilja det.

Kajbalkongerna är ju superbra. Jag är helt för dem. Men det är ett faktum att vi bygger bryggor som man inte får bada från. Det har vi även gjort tidigare, på Liljeholmskajen.

Bilaga 2

Yttranden 2024-09-02

Jag och Centerpartiet driver att vi ska ta bort det generella badförbudet och se till att vi sätter upp badstegar, så att man verkligen kan bada på fler platser i staden.

Du lyfte också fram vårt eminenta förslag om en vattenamiral. Det är inte bara ett roligt namn, utan det är ett betyg på att staden har så många stuprör. Det är tre olika nämnder som hanterar bad, och jag tror att det är det som gör att den här frågan rör sig så otroligt sakta framåt. Man borde ha en samordnare på stadsledningskontoret som verkligen tog tag i det här för att få alla dessa visioner till verklighet. Vad säger du om det, Lars?

Anförande nr 167

Borgarrådet **S t r ö m g r e n** (MP): Just för att vi vill gå från ord till handling har vi gett trafikkontoret det här samordningsansvaret, och det jobbar de med nu. De kommer att återkomma med en plan och ett förslag på hur man kan ta det här vidare. Detta bedömer jag är det som vi behöver göra, för det finns aspekter kopplade till vattenkvaliteten – det har tidigare varit hamnverksamhet vid våra kajer och så vidare. Den här frågan behöver utredas. Det tror jag är nödvändigt och viktigt. Men jag tror att det är bra att det är trafikkontoret som gör det, och det gör de just nu. Jag förväntar mig att det på andra sidan den utredningen kommer att komma ut förslag, en checklista, en process och en idé om hur vi kan gå från ord till handling ännu snabbare.

Anförande nr 168

Borgarrådet **J ö n s s o n** (L): Ordförande! Badborgarrådet Wedin har kommit med en väldigt bra motion, tycker vi liberaler. Vi instämmer i den. Men vi tycker också att det är viktigt att man tänker på att värna vattenspegeln när man gör de här badplatserna. Därför har vi en egen reservation i kommunstyrelsen som jag yrkar bifall till.

Anförande nr 169

J o n a s N a d d e b o (C): Ordförande, fullmäktige och åhörare! Jag är så glad att även Moderaterna har kommit igång med badfrågorna, så jag måste ändå förlänga den här debatten lite.

När vi styrde staden under förra mandatperioden var det alltid en stor diskussion om vilket borgarråd som skulle svara på frågorna när det gällde bad. I de positiva sammanhangen ville alla ansvariga borgarråd svara, det vill säga miljö- och klimatborgarrådet, idrottsborgarrådet och stadsmiljöborgarrådet. Men när det hade skett drunkningsolyckor var det inte lika intressant att vara ansvarigt borgarråd för den här frågan. Det är just de här olika stuprören som vi anser gör att man inte kommer längre fram i de här frågorna. Det stannar upp i utredningar och samordningar. Vi skulle behöva ha mycket bättre effekt.

Bilaga 2

Yttranden 2024-09-02

Vi har föreslagit vattenamiralen, som inte bara är ett roligt ord utan faktiskt en tanke att någon tjänsteman på stadsledningskontoret skulle få de här olika förvaltningarna att börja samarbeta för att nå resultat.

Jag hade hoppats att Lars Strömgren skulle säga att det inte bara ska komma processer och checklistor ur det här arbetet på trafikkontoret utan att det också ska komma nya badplatser. Men så långt vågade inte Lars sträcka sig i sitt svar till mig.

Vi har drivit på i de här frågorna under många år i staden, för vi vet att stockholmarna älskar att bada. Precis som Lars säger är det många fler som väljer att stanna kvar i staden, och då måste vi säkerställa att man kan göra det här på ett säkert sätt.

Både trafiknämnden och stadsbyggnadsnämnden var i Köpenhamn på studieresa. Jag vet inte om Lars noterade alla de snygga avgränsningarna i vattnet. Det fanns badstegar utplacerade, där köpenhamnarna kunde bada ganska friskt och frimodigt, som man gör i Danmark. Man är inte lika regelstyrd.

Ska man tro att ingen har badat från de kajbalkonger som vi har byggt? Jag tror att det kan ha skett regelöverträdelser på våra kajbalkonger. Hade man däremot ringat in ett litet område med bojar hade man kunnat klara av sjöfart, säkerhet och många fler bad i Stockholms stad.

Centerpartiet drog också iväg och gjorde vattenprover. Vi ville att förvaltningen skulle göra dem, men det ville inte de. Då gjorde vi det själva. Vi tog elva vattenprover, och vattnet var tjänligt på alla ställen. Två prover hade anmärkningar. Vi har också drivit på för att vattnet ska vara tjänligt och gå att använda.

Det generella badförbudet borde bort. Jag välkomnar Moderaterna in i badfrågan, även om det nästan verkar som att Dennis Wedin skulle kunna drunkna i sina egna ordvitsar.

Bilaga 2

Yttranden 2024-09-02

§ 26 Motion om kommunöverskridande samarbete för skyddade boenden

Anförande nr 170

K r i s t i n J a c o b s s o n (C): Ordförande och fullmäktige! Våld i nära relationer är ett enormt samhällsproblem som drabbar många, främst kvinnor men också män. Den som är utsatt för våld i nära relation måste inte sällan välja mellan att stanna kvar hos sin förövare och att kastas ut i bostadsosäkerhet och i värsta fall hemlöshet. Det är naturligtvis fruktansvärt. Man har egentligen två helveten att välja på. Det här är ett problem inte bara i Stockholm, med bostadsbrist, utan för många våldsutsatta runt om i landet.

Syftet med den här motionen är att ge ett alternativ för fler våldsutsatta som önskar och av säkerhetsskäl måste bo långt från sin förövare – även om man såklart i grunden kan tycka att det är förövaren som ska behöva flytta. Samarbete mellan flera kommuner i landet är viktigt för att tillhandahålla skyddade boenden. Inte minst för kvinnor med barn är det viktigt att kunna lämna sin förövare.

Det är bra att Västerås stad tillfälligt får pengar för att driva samarbetet Kompotten, men det är ingen långsiktig lösning. Pengarna tar snart slut. Stockholm som Sveriges största kommun skulle kunna ta på sig en ledande roll framöver. Men det kräver såklart politisk vilja, framsyn, planering och en plan för erfarenhetsutbyte med Västerås stad samt att man börjar nu.

Att vänta in en statlig utredning, som föreslås, känns inte betryggande. Man vet inte vad den statliga utredningen kommer att komma fram till. Man vet inte om förslagen kommer att bli verklighet eller ens kommer att få finansiering. Jag tycker inte att detta är ett riktigt bra svar. Man riskerar helt enkelt Kompottens hela verksamhet. Om ett år riskerar vi att stå inför samma situation igen.

Det är tydligt att det saknas en politisk vilja att Stockholm ska gå in och ta ledaransvaret för Kompotten. Var man bor i Sverige ska inte påverka ens möjligheter att lämna en våldsam relation. Motionen öppnar upp för möjligheten att samarbeta för att fler kvinnor, oavsett var de bor, ska kunna lämna en våldsam relation. Att avvakta och vänta och se borde inte vara ett alternativ; det är inte så vi gör skillnad för relationsvåldsutsatta. Jag yrkar bifall till vår reservation i kommunstyrelsen.

Anförande nr 171

L i s a C a r l b o m (MP): Våld i nära relationer är något som kan drabba alla, oavsett kön, ålder eller samhällsklass. Att arbeta för att motverka våld i nära relationer är något som vi som sitter i majoriteten denna mandatperiod verkligen har prioriterat. Det har också Miljöpartiet gjort ända sedan vi kom till makten här 2014. Jag gick själv som anställd i Stockholms stad en kurs i våld i nära relationer 2018. Förmågan att upptäcka våld i nära relationer är ett väldigt bra verktyg för att kunna motverka det.

Bilaga 2

Yttranden 2024-09-02

I årets budget står det att våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck ska motverkas och att våldsutsatta ska få det skydd och stöd de behöver. Vi har också infört att våldsutsatta kan få förtur i bostadskön om de söker. Självklart ska de också kunna få boende på annan ort ifall det behövs. Därför väntar vi på Socialstyrelsens utredning om hur man kan stärka kommunerna i den här frågan, så att vi tillsammans kan hjälpa våldsutsatta män och kvinnor.

Anförande nr 172

Kristin Jacobsson (C): Det finns kanske inte så mycket att replikera på – jag hörde ingen fråga från Lisa Carlbom. Men det står till och med i svaret att förvaltningen menar att Kompotten ökar möjligheterna att hitta en stabil och långsiktig boendelösning för dem som på grund av hotbild inte kan bo kvar i kommunen. Det gäller naturligtvis också kvinnor i Stockholm. Jag beklagar därför att ni har valt att vara så passiva. Projektet ska inte behöva läggas ned på grund av bristande finansiering och intresse innan Stockholm agerar för våra våldsutsatta kvinnor.

Anförande nr 173

Anders Göransson (S): Fru ordförande! I sak är vi överens, Kristin Jacobsson. Du och jag har dessutom hängt ihop i SHIS, där det här har varit en prioriterad fråga. Det är klart att det är avgörande hur man jobbar med de här frågorna. Men som motionen är utformad är det ganska mycket av en formfråga. Det handlar om Kompotten och hur man ska göra. Den var uppe till 2023. Det var Feministiskt initiativ som tog initiativet till det här. Då var det faktiskt så att alla partier avslog den. Det är den första delen.

Den andra delen handlar om att vi i staden har ett arbete som handlar om att se över boendekedjan när det gäller de våldsutsatta. Vi arbetar för att hitta olika modeller. Sedan tycker vi att det är rimligt att avvakta den utredning som ändå pågår – av det skälet att det är viktigt att det blir bra. Det är inte alltid så att det bästa är att göra det snabbt. Se till att det blir ordentligt bra! Då tycker vi faktiskt att man ska avvakta utredningen. Det innebär inte att vi skulle tycka att frågan är oviktig eller att vi inte ska prioritera det här, snarare tvärtom. Det pågår också ett arbete under tiden. Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 174

Kristin Jacobsson (C): Jag blir lite beklämd när jag hör att Anders Göransson hänvisar till form som en anledning till att inte bifalla motionen. Du hänvisar till att det pågår en utredning, när vi vet att tiden är knapp. Du har ingen aning om vad utredningen kommer att komma fram till. Du har ingen aning om huruvida det här kommer att finansieras. Dessutom är det någonting som vi själva inte äger i Stockholms stad. Stockholms stad äger ju det som vi själva gör och vill göra för de här kvinnorna. Vi äger vår egen budget. Vi äger våra egna förslag. Vi äger frågan om hur

Bilaga 2

Yttranden 2024-09-02

vi närmar oss Västerås stad för erfarenhetsutbyte ifall det skulle behövas, så att vi kan ta över detta om det inte får någon annan finansiering eller fortsättning. Om vi gör det förberedande arbetet är vi förberedda i utgången av 2025. Att vara passiv räcker faktiskt inte.

Anförande nr 175

A n d e r s G ö r a n s s o n (S): I motionen föreslås att Stockholms stad undersöker möjligheterna att ta över huvudmannskapet för Kompotten. Det var i det avseendet jag talade om formen. Det är ett formellt förslag om ett visst beslut.

Det här innebär inte att vi inte är intresserade eller att vi inte jobbar med våld i nära relationer. Det innebär att vi tycker att det är viktigt att fatta ett så bra beslut som möjligt. Om det pågår en utredning är det rimligt att vi avvaktar den. Det var i det avseendet jag pratade om form. Det är klart att det inte är en formfråga. Det är en avgörande fråga för massor av människor, inte minst kvinnor, att de får det bästa möjliga. Det vill vi också. I sak har jag svårt att se att det skulle finnas någon skillnad. Men det kan ju inte alltid innebära att vi måste föreslå just den här lösningen i just det här fallet. Jag hänvisade till att den hade varit uppe 2023 och faktiskt fått ett samfällt avslag. Det var det jag försökte säga.

Anförande nr 176

H a n n a W e r n e r (M): Jag yrkar bifall till motionen.

Anförande nr 177

K r i s t i n J a c o b s s o n (C): Jag vill ställa en fråga till Socialdemokraterna. Vi vet att Västerås stads samordning av Kompotten slutar vid utgången av 2025. Om det då inte finns en utpekad aktör med säkrad finansiering och ett nationellt ansvar för Kompottens överlevnad, kan ni då tänka er att ompröva den negativa inställning ni nu har, så att Stockholm går in och tar över huvudmannskapet för Kompotten? Ser ni hellre att det kommunöverskridande samarbetet för skyddade boenden går i graven än att vi tar på oss det här ansvaret?

Anförande nr 178

A n d e r s G ö r a n s s o n (S): Vi kommer att se till att det finns en bra lösning. Exakt hur den kommer att se ut kan inte jag säga i den här talarstolen, för det fungerar inte på det sättet. Det vet du, Kristin Jacobsson. Vi vill ha en nationell lösning, inte att en enskild kommun tar över. Jag tycker att det som du säger här visar på den ryckighet som det finns risk för om man har den lösningen. Vi vill ha en nationell lösning. Vi ska se till att det blir en nationell lösning där man tar ansvar för de här frågorna.

Bilaga 2

Yttranden 2024-09-02

Anförande nr 179

Kristin Jacobsson (C): Jag ser det som ett löfte. Socialdemokraterna i Stockholms stad ska se till att det finns en nationell lösning för Kompotten om ett år, om det i övrigt inte kommer fram sådana förslag från regeringen, vilket vi faktiskt inte vet. Men då har jag hört det nu: Ni kommer att jobba för det. Det känns fint här i talarstolen. I övrigt kan det tänkas – det är det som föreslås i motionen – att man skulle kunna se över hur Stockholms stad kan ta över det här, så att man är förberedd om det inte blir en nationell lösning via regeringen om ett år och så att detta inte hamnar mellan stolarna.

Bilaga 2

Yttranden 2024-09-02

§ 27 Motion om att bevara Akalla Centrum – agera innan det är för sent

Anförande nr 180

E l v i r K a z i n i c (S): Fru ordförande! Jag beklagar att Akalla centrum liksom många andra centrum i staden reades ut av Moderaterna. Det är tragiskt att se hur viktiga samhällsresurser och mötesplatser som är centrala för våra lokalsamhällen privatiseras och förlorar sin ursprungliga funktion och karaktär.

Jag har stor förståelse för att stängningen av Ica i Akalla medförde en försämring av när servicen i Akalla. Jag har träffat hur många boende som helst som varit vana att handla i den lokalen. Staden har rådighet över flera av processerna men inte alla. Vi har vid flera tillfällen träffat både fastighetsägare och Ica för att uttrycka frågans angelägenhet, tydliggöra förväntningarna och driva på för en lösning. När Ica inte ville fortsätta i lokalerna tog vi kontakt med Coop. Efter samtal med fastighetsägaren och Coop finns nu en Coopbutik i lokalerna, som också har renoverats och fräschats upp. Även bankomaten har kommit tillbaka till Akalla.

Man kan konstatera att staden har mycket begränsade möjligheter att ensidigt säga upp eller återta en tomträtt. Motsvarande gäller själva byggnaden. Dessutom skulle ett sådant återtagande, om det vore möjligt, skapa stor oro hos bostadsföreningar och enskilda som äger byggnader på mark som staden upplåtit med tomträtt.

Oavsett ägandeförhållandena innebär ett avbrytande av detaljplanarbetet, som också föreslås i motionen, att den nuvarande byggnaden antingen måste genomgå en omfattande renovering eller får stå och förfalla. För att en renovering ska genomföras måste projektet vara ekonomiskt hållbart. De kommande hyrorna måste täcka driftkostnaderna och andra kostnader. Man pekar på de höga kostnaderna. Det gäller även renovering. Sannolikheten är stor att den nuvarande byggnaden inte kommer att renoveras utan gradvis kommer att förfalla fram till dess att en ny detaljplan antagits.

Jag undrar också varför man stoppade utredningen om kommunal förköpsrätt. Man tar bort effektiva metoder som kanske skulle kunna användas.

Vi säger att detaljplanarbetet bör fortsätta. Vi ser fortsatt positivt på en utveckling av Akalla centrum. Projektet möjliggör nya bostäder i ett kollektivtrafikhärläge och bidrar med ett utökat underlag till service. I bottenplan kommer det att bli nya fina lokaler för en ny livsmedelsbutik. Det är också viktigt att detaljplanarbetet genomförs i dialog med de närboende. Vår dialog med de boende i Akalla om det nu aktuella projektet bör fortsätta i lämpliga former tills projektet är slutfört. Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Bilaga 2

Yttranden 2024-09-02

Anförande nr 181

G a b r i e l K r o o n (SD): Den här motionen skrevs 2023, när Ica stängde ned sin verksamhet i lokalen i Akalla centrum. Fastigheten hade, precis som Elvir Kazinic sa, sålts några år tidigare – visserligen kanske av det moderata styret, men den såldes ju till en socialdemokratisk toppolitiker, så båda sidor bär väl ansvar, särskilt ditt parti, Elvir. Du kanske till och med känner honom som köpte lokalen.

Mycket korrekt var det så att lokalen förföll. Det berodde på att staden hade en plan att tillåta detaljplanearbete och tillåta en utveckling av fastigheten. SBB hade det ju tufft ekonomiskt, och man tänkte väl också att den här fastigheten skulle rivras och att man därmed inte behövde satsa på att rusta upp den eller behålla hyresgästen Ica. Det här möttes ju av extremt stora protester lokalt, inte minst från den lokala hyresgästföreningen och de lokala bostadsrättsföreningarna. Du satt ju som ordförande i stadsdelsnämnden, Elvir. Du vet mycket väl vad de kom och sa till framför allt dig och hur besvikna de var på inte minst dig.

Men sedan lyssnade man faktiskt från Anders Österbergs sida, och det tycker jag är väldigt bra. Man möjliggjorde att Coop skulle kunna återetablera sig i de här lokalerna. Jag läste Mitt i-artiklarna – det var stor folkglädje. Detta måste vi behålla. Problemet är ju bara att kontraktet med Coop tids nog kommer att gå ut. Samtidigt hägrar i bakgrunden problemet att det faktiskt finns en mer storskalig plan på att riva hela fastigheten och bygga nytt. Visserligen planeras butiker i bottenplan, men därtill vill man bygga bostäder i överplanen. Alla vet ju att de här projekten kan dra ut på tiden. Byggaktören kan gå i konkurs eller sälja vidare bygget. Under tiden finns det en stor risk att Akalla centrum kommer att stå utan en otroligt viktig centrumfastighet och en av få livsmedelsaffärer som är så pass stora – detta är en väldigt stor och viktig knutpunkt.

Jag tror att det Akalla behöver i framtiden inte är att man bygger fler bostäder på den här platsen utan att man behåller en stabil knutpunkt och en livsmedelsaffär som uppenbarligen kopplar samman människor och skapar trivsamhet i området. Därför föreslås i motionen att staden ska avsluta detaljplanearbetet och tydligt markera att den här fastigheten ska rustas upp och fortsätta hysa en livsmedelsbutik. Det kan såklart tänkas att fastigheten kan byggas ut, men man ska inte riva den helt och hållet.

Motionen föreslår också att staden ska undersöka möjligheterna att köpa tillbaka den här tomträtten. Om man ska vara krass är anledningen till att SBB håller på det här att man vill exploatera fastigheten. Men säger vi stopp till detaljplanearbetet kommer intresset från SBB och andra aktörer att minska. Då finns det en väldigt fin möjlighet för oss att köpa tillbaka och äga en väldigt strategisk fastighet. Med det sagt vill jag yrka bifall till Sverigedemokraternas reservation i kommunstyrelsen.

Bilaga 2

Yttranden 2024-09-02

Anförande nr 182

Elvir Kazinic (S): Herr ordförande! Det var faktiskt en otroligt hård beskrivning från Gabriel Kroon av den här historien med stadsdelsnämnden, folket och så vidare. Ja, de har varit där, och vad är det som vi har gjort? Jo, vi har fört en dialog med de här människorna. Den första och största frågan var en butik. Inom några månader hade den här majoriteten ordnat den här butiken. De här människorna var jätteglada för att det hände. Nu kommer du, Gabriel Kroon. Du har lyssnat på mig. Du har sett debatten. Du har sett utvecklingen. Nu kommer du med samma ologiska grejer: Vi ska köpa, vi ska ta tillbaka. Samtidigt stoppar ni själva det här på riksnivå – man ska inte ha förköpsrätt. Men om man ska ta tillbaka någonting måste väl någon sälja det, Gabriel? Det finns ingen logik i det som du säger.

Anförande nr 183

Gabriel Kroon (SD): Nej, Elvir, vi ska inte ta tillbaka någonting utan köpa tillbaka det. Det är så klart en stor skillnad.

Problemet är också att det här kontraktet löper ut. Byggaktören ligger fortfarande i vassen – vi kommer potentiellt att ha exakt samma situation 2026 eller kanske till och med 2028. Byggaktören kan komma att låta fastigheten förfalla och vänta på att detaljplanen ska bli klar. Sedan vet vi inte när fastigheten kommer att börja byggas eller hur lång tid bygget kommer att ta. Men det vi vet är att området kommer att vara utan en viktig livsmedelsbutik. Samtidigt byggs det väldigt mycket runt omkring i området. Ska vi inte bevara den här viktiga knutpunkten som vi har, lägga den åt sidan, säga nej till detaljplanearbetet, påbörja en dialog om att ta tillbaka tomträtten eftersom den ekonomiska verkligheten förändras och i stället försöka skapa ett trivsamt Akalla?

Anförande nr 184

Anders Österberg (S): Herr ordförande! Vi socialdemokrater tar ansvar. Det var inte lätt att få till en butik i det här området.

Jag har några reflektioner. I det här området är det viktigt att vi lyckas upprätthålla handeln. Då behöver vi också till viss del öka befolkningen, för köpmönstren ser lite annorlunda ut nu än vad de gjort. Vi kommer även att behöva andra insatser längs hela den linjen. Vi måste också se till att ha en sund konkurrens mellan de olika matkedjorna och få in olika typer av matkedjor. Detta gäller framför allt i Stockholm, skulle jag säga, för här har vi en matkedja som är väldigt dominerande.

Jag har två frågor till Gabriel Kroon. Den ena frågan gäller förköpsrätten. Varför lade ni ned utredningen om att exempelvis kunna köpa tillbaka tidigare kommunal infrastruktur? Den utredningen har ni lagt ned på regeringsnivå. Jag skulle gärna vilja höra er reflektera lite kring den.

Bilaga 2

Yttranden 2024-09-02

Min andra fråga är: Kan du lova att aldrig – om du nu skulle hamna i en borgerlig majoritet – sälja ut ett centrum igen?

Anförande nr 185

G a b r i e l K r o o n (SD): Jag tycker att vi måste hålla oss till vad motionen föreslår och vad vi kan göra här och nu. Just nu, Anders, har du möjligheten att köpa tillbaka den här fastigheten. Du kan börja förhandla med fastighetsaktören. Du kan tydligt markera att ni inte kommer att gå vidare med detaljplanarbetet. Du har den makten. Vi behöver inte prata om riksdagen eller vad SD kommer att göra i framtiden. Du är ändå exploateringsnämndens ordförande. Det är du som ska stå inför väljarna och motivera varför du inte har säkrat att den här fastigheten kan återköpas. Du har ju den möjligheten, och det är detta den här motionen föreslår.

Är det så att SBB vill ha alldeles för mycket betalt kommer vi inte att köpa tillbaka fastigheten. Så enkelt är det. Men vi måste ändå påbörja en dialog. Samtidigt måste vi ge oss själva rätt förutsättningar för att kunna få ett bra pris genom att stänga möjligheten att bygga bostäder på fastigheten, vilket den här motionen föreslår.

Anförande nr 186

I s m a i l A l i (C): Ordförande, fullmäktige och stockholmare! Centerpartiet har lämnat ett särskilt uttalande i det här ärendet. Vi tycker att Akalla centrum är en viktig del av Järva stadsdel. Att utveckla det och göra det till ett tryggare, finare och attraktivare centrum är jätteviktigt för 9 000 medborgare. Fyra grundskolor ligger i området, och det finns 2 000 barn.

Centerpartiet har tidigare tagit upp frågan om Icabutiken i Akalla centrum. Den avvecklades under förra året, vilket medförde en kraftig försämring av den grundläggande servicen för medborgarna. Vi har föreslagit att exploateringsnämnden ska inventera tillgänglig mark för att finna en lämplig plats i anslutning till Akalla centrum där livsmedelsaffären tillfälligt ska kunna hysas under arbetet på fastigheten.

I början av året fick Akallaborna tillbaka sin bankomat och en butik, vilket är positivt och jätteviktigt. Centerpartiet anser dock att det fortfarande finns kvar risker för invånarna i Akalla, då lokalen enligt planerna ska rivas för uppförande av det nya centrumet. Vi är positiva till att möjliggöra fler bostäder i området och anser att otryggheten kring torget kan komma att minska. Vidare vill Centerpartiet betona att det är centralt att en god närmiljö och närservice upprätthålls under tiden för utvecklingen av området. Vi vill uppmuntra till att hitta former för samarbete med de boende. Man måste erbjuda dem en tillfällig lösning för dagligvaruhandeln i området under byggtiden samt en permanent lösning i den nya byggnaden.

Bilaga 2

Yttranden 2024-09-02

Anförande nr 187

A n d e r s Ö s t e r b e r g (S): Herr ordförande! Jag tackar Ismail Ali för engagemanget för Järva. Jag kan passa på att meddela att det från och med i dag också är klart att parkeringsplatserna kommer att ordnas och fixas till. De har fått mycket kritik av de närboende. Det arbetet kommer att börja under hösten. Även detta kommer troligen att bli en fin och vacker plats.

Du nämnde den lapp som ni lade i exploateringsnämnden om Fokus Järva. Jag har två frågor om saker som jag gärna skulle vilja höra lite mer om.

Coopbutiken kom ju främst till genom den dialog som vi kunde etablera med många livsmedelskedjor i och med Fokus Järva. Det var Coop vi rodde det i hamn med. Men ni har uttryckt att det är för mycket Fokus Järva i exploateringsnämnden. Hur ser du på det?

Jag har också en annan fråga om en sak som jag bara är lite nyfiken på. Jag hade egentligen tänkt att jag skulle ställa den till gruppledaren, men den kommer att komma tillbaka. Ni vill bygga i Järva på den bästa jordbruksmarken enligt EU:s modell. Varför vill ni göra det?

Anförande nr 188

I s m a i l A l i (C): Det viktigaste för oss i den här frågan är att invånarna får den goda service som de ska ha. Vi tycker också att det är positivt att det ska byggas fler bostäder i det här området för att minska otryggheten.

Bilaga 2

Yttranden 2024-09-02

§ 28 Motion om vanskötsel av Lillsjönäs gård

Anförande nr 189

G a b r i e l K r o o n (SD): Jag fortsätter korståget mot tomträttsinnehavare. Nu ska vi prata om Lillsjönäs gård, en gård med höga kulturvärden som är detaljplanerad som föreningsfastighet och som ligger i Bromma. Under 2022 sålde exploateringsnämnden den här gården till en stiftelse som ska främja islamisk verksamhet. Man kan tycka vad man vill om den här stiftelsen och den bakomliggande processen, men ju mer man undersöker detta, desto fler oklarheter kommer fram.

Vad motionen framför allt tar sikte på är dock vad vi kan göra konkret för att avbryta det här avtalet. En viktig del i tomträttsavtalet är att man ska underhålla fastigheten som man köper. I det här fallet kan vi notera att fastigheten inte har underhållits över huvud taget. Fram till 2023 skedde egentligen ingenting. Sedan blev det ett rabalder i medierna över att man hade köpt en kulturfastighet och åtagit sig att underhålla den. Då ansökte man om ett tillfälligt bygglov för att sätta en byggbarack på platsen. Tack vare det valde Socialdemokraterna att säga: Nu är bygget påbörjat, så vi kan skjuta bort den här frågan från oss.

Vad har man då gjort på senare tid? Vi har varit på platsen och tittat, och det man två år senare har gjort är att man invändigt har börjat vissa väldigt enkla rivningsarbeten som egentligen mestadels ser ut som att man bara vill få det att framstå som att man gör någonting, så att man inte ska få kritik från politiskt håll. Sedan ska vi komma ihåg att de här rivningsarbetena egentligen måste skötas väldigt professionellt, för det är en kulturhistorisk fastighet. Man ska ta hand om den med stor sympati för kulturvärdet. Däremot ser rivningen ut som att man bara har rivit ned hela interiören väldigt slarvigt. Det har vi konsulterat kring med en byggeexpert.

Det vi föreslår i vår motion är helt enkelt att vi från Stockholms stad ska undersöka möjligheterna att ta tillbaka tomträtten – egentligen även ta tillbaka fastigheten, men framför allt häva tomträtten – med hänvisning till bristande underhåll, vilket är en möjlighet när det kommer till tomträttsfrågorna. Jag yrkar bifall till vår reservation i kommunstyrelsen.

Anförande nr 190

M a r t i n H a n s s o n (MP): Det här blir väldigt tillkrystat. Motionen har ju ursprungligen väckts för att säkerställa de kulturhistoriska värdena på Lillsjönäs gård – bra så och inget konstigt med det, för gården har varit i bedrövligt skick. Men nu har det kommit bygglov och även startbesked, vilket verkligen är högst konkret, för att göra en varsam kulturhistorisk renovering av gården. Detta är ju på gång, Gabriel Kroon. Som du själv beskriver är arbetet igång. De här försiktiga rivningarna har ju ingått i själva den antikvariska bedömningen och bygglovsprocessen, så det är inget konstigt i sig heller. Det pågår ju renovering nu.

Bilaga 2

Yttranden 2024-09-02

Det kan bli lite tokigt ibland med motioner när de har väckts för en längre tid sedan och det under resans gång innan de besvaras har skett saker som inneburit exakt det som egentligen efterfrågas i motionen. Det är möjligt att i ett sådant läge bara konstatera: Vad bra det blev – okej, vi står bakom majoritetens förslag!

Anförande nr 191

G a b r i e l K r o o n (SD): Ingenting har blivit bra, för det är inte färdigt. Det som motionen också tar fasta på är att det verkar som att den här stiftelsen manipulerar er i majoriteten genom att hela tiden slänga fram ett litet ben. Först ansöker de om ett tillfälligt bygglov för att få en barack på plats. Sedan börjar de riva vissa rum där de river hela interiören. Frågan är när det här kommer att vara klart. Det vet vi ju inte, utan det finns risk att det kan fortsätta i oändligheten.

Samtidigt har vi faktiskt större underliggande problem, som jag kommer att återkomma till i nästa anförande: Varifrån kommer finansieringen, och vilka typer av sympatier har den här stiftelsen? Inte minst kan man undra över deras ekonomiska skötsamhet.

Anförande nr 192

E m i l B u s t o s (S): Ordförande, ledamöter och åhörare! Jag hoppas att jag kan göra Gabriel Kroon nöjd med Socialdemokraternas svar. Vi står här för att debattera en viktig fråga om kulturminnet Lillsjönäs gård. Sverigedemokraterna är bekymrade över köparnas lämplighet och avsikter och vill därför att vi ska verka för att riva upp avtalet.

Verkligheten är dock att Lillsjönäs gård går en ljus framtid till mötes. För det första har vi inte skäl att misstro köparens förmåga att uppfylla avtalet. Exploateringskontoret har gjort en omfattande regelrätt bakgrundskontroll av köparen. Granskningen inkluderade både den tekniska och den ekonomiska förmågan att rusta upp och underhålla byggnaden. För det andra finns det, som redan har nämnts, konkreta planer på att förbättra och bevara byggnaden. Det finns ett anmälningsärende uppe i stadsbyggnadsnämnden, och startbesked är beviljat. Det är ett tydligt tecken på att renoveringsarbetet är på gång. Nu får vi följa det och se hur det utvecklas.

Mot den här bakgrunden har behöriga tjänstemän gjort bedömningen att detta kommer att kunna ske i enlighet med gällande regelverk. Som sagt kommer vi att följa det här, men som jag ser det har vi inga skäl att vara oroliga över det som motionärerna är rädda för. Därför yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 193

G a b r i e l K r o o n (SD): Enligt Emil Bustos har vi inte skäl att misstro köparens förmåga att uppfylla avtalet. Det är väl här jag tror att vi skiljer oss åt. Det finns framför

Bilaga 2

Yttranden 2024-09-02

allt två skäl. Det första skälet är att de som ligger bakom den här stiftelsen är en annan stiftelse som heter Islamiskt kulturcentrum. De har till exempel tidigare haft möjlighet att bygga en moské i Rinkeby. Detta har de misslyckats med för att de inte skickat in handlingarna i tid. Det står även på deras hemsida att de får finansiering från turkiska stiftelser. Turkisk inblandning har vi sett tidigare i olika nationer, och det här är väl inte heller första gången det sker i Sverige. Vi måste vara extra varsamma i fråga om detta.

När det kommer till Tunastiftelsens genomförandekraft måste vi titta på deras ekonomiska situation. Det nämns att PWC har gjort en rapport. Den rapporten har jag inte sett, och man hade inte publicerat den när beslutet togs i exploateringsnämnden. Hur som helst har man som stiftelse skyldighet att varje år lämna in en årsredovisning som är underskriven av auktoriserad revisor. Den här stiftelsen har inte lämnat in någon årsredovisning för vare sig 2022 eller 2023. Att inte lämna in en årsredovisning är brottsligt. Det är ett bokföringsbrott, och det är ett brott mot årsredovisningslagen. Det är otroligt oroande om det faktiskt föreligger en brottsmisstanke, vilket det kan göra med tanke på den offentliga informationen hos länsstyrelsen.

Med det sagt vill jag återkoppla till att det finns ett behov av att se över situationen och framför allt granska den här stiftelsen. Jag förstår att ni inte kommer att bifalla vår motion. Men om du är övertygad om deras genomförandekraft skulle jag gärna vilja höra en tidsram för när du och ni förväntar er att det här ska vara genomfört. Eller kommer det att vara ett projekt som pågår i all oändlighet och som precis som deras andra projekt i Rinkeby med Rinkebymoskén aldrig blir av?

Bilaga 2

Yttranden 2024-09-02

§ 29 Motion om uteservering på Stadshusets borgargård

Anförande nr 194

J o n a s N a d d e b o (C): Ordförande, fullmäktige och åhörare! Jag ska faktiskt börja med att tacka för svaret på min motion. Vilket fint svar jag har fått! Motionen tar upp frågan om att skapa en permanent sommaruteservering på borgargården. Ett mer positivt svar får man faktiskt leta efter. Annat ljud i skällan var det när jag föreslog att borgargården skulle upplåtas för musik på sommarkvällarna. Då fick jag blankt avslag.

Vi i Centerpartiet tar verkligen varje chans att skapa en mer levande stad. Givetvis är borgargården vacker som den är när den välkomnar många turister och festbesökare. Men den är också en pärla av underutnyttjad karaktär. Borgargården är just medborgarnas gård, och den är värd så mycket mer kärlek. Tänk om det också blev en destination för våra egna stockholmare!

En uteservering på sommaren skulle verkligen vara en ”dragare”, inte bara för alla de turister som rör sig i och runt Stadshuset utan också för våra egna medborgare som skulle vilja ta sig till Stadshusets borgargård. Tänk om de som gifter sig i Stadshuset skulle kunna ta bröllopskålen direkt här på borgargården! Jag tror att Ragnar Östberg skulle glädjas i sin himmel om stockholmarna valde att genomföra sin AW på borgargården, som var tänkt att tillhöra alla Stockholms medborgare.

Även om jag är glad för den utredning som just nu genomförs är jag också helt klart orolig över att den som så många andra utredningar kanske endast blir en bilaga till en verksamhetsberättelse. Det är där utredningar som inte är så positiva hamnar. Jag kan passa på att tala om att detta blev ödet för en utredning om kulturljudszoner. Då sa staden: Nej, det ska vi inte arbeta med. En sådan utredning lägger man längst ned som en bilaga till en verksamhetsberättelse.

Även om jag är glad kommer jag att fortsätta att vara som en igel på denna briljanta idé, så att den inte fastnar i byråkratins malande kvarnar. Därför yrkar jag trots det positiva mottagandet och den positiva hanteringen bifall till min motion om en mer levande borgargård.

Anförande nr 195

Borgarrådet J ö n s s o n (L): Ordförande! Vi tycker att Centerpartiet har skrivit en mycket bra motion. Vi tycker samtidigt att det är viktigt att man också säkrar de kulturhistoriska och säkerhetsmässiga aspekterna i samband med att man kanske genomför det här förslaget till beslut. Därför yrkar jag bifall till Liberalernas, Moderaternas och Kristdemokraternas gemensamma reservation i kommunstyrelsen.

Bilaga 2

Yttranden 2024-09-02

Anförande nr 196

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Ordförande och fullmäktige! Jag ser väl inte min största roll i att göra Jonas Naddebo glad, men det är härligt när det inträffar.

Jag kan understryka att det vore trevligt att få en uteservering på borgargården. Vi kunde ju testa lite av det under hundraårsjubileet. Självklart hade det också varit trevligt med alkoholtillstånd eller vad som nu kan utvecklas. Men med det sagt får jag väl också nämna den lite tråkiga sidan: att det är klart att vi måste utreda det här ordentligt, så att vi inte gör någonting fel. Huset har ju ett stort kulturhistoriskt värde, och det är också säkerhetsklassat. Utredningen är därför väldigt viktig utifrån säkerhetsperspektiv men också antikvariska perspektiv, så att vi inte går för fort fram. Men visst vore det här trevligt någon sommarkväll – kanske fullmäktiges sommaravslutning kunde flytta till borgargården i stället?

Anförande nr 197

J o n a s N a d d e b o (C): Ordförande! Alkoholtillstånd hade ju uteserveringen även året då vi firade 100 år. Då var det inget problem med den saken. Ibland kan det vara bra att vara stad och att prata med sina egna delar. Men självklart ska man se till att man har alkoholtillstånd. Det är en förutsättning för en trevlig after work på borgargården. Säkerhetsklassat var ju Stadshuset redan under hundraårsjubileet, så det borde heller inte stå i vägen för några sådana här hanteringar.

Sedan är det klart att det krävs mycket större utredningar för att hitta en permanent lösning på detta som också blir ekonomiskt hållbar för den entreprenör som skulle driva den. Det måste ju fungera på borgargården med el, vatten och sådana saker. Men jag är helt säker på att det är möjligt bara den politiska viljan finns. Det är därför jag är så noga med att säga att jag kommer att fortsätta att vara som en igel på den här frågan, så att den inte hamnar längst ned som bilaga till en verksamhetsberättelse. Men vi följer frågan, Karin Wanngård! Det här blir spännande!

Anförande nr 198

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Ordförande och fullmäktige! Det är väldigt bra att veta att det finns en igel i frågan. Det är klart att vi jobbar på med det här och hoppas på en snar lösning. Men det handlar också om faciliteter, tillgänglighet och så vidare – du vet ju allting, Jonas, så jag behöver inte gå in på det. Vi hoppas att vi snart kan lösa det här.

Anförande nr 199

N i k e Ö r b r i n k (KD): Även Kristdemokraterna ser positivt på en uteservering på borgargården, inte bara för att jag själv personligen tyvärr missade möjligheten under föregående års hundraårsjubileum utan också för att jag tror att väldigt många

Bilaga 2

Yttranden 2024-09-02

stockholmare gjorde det under den tyvärr korta period då uteserveringen var där. Självklart ska vi ha den där.

Sedan tror jag generellt att vi skulle behöva en större diskussion i fullmäktige i staden om alla de fantastiskt vackra platser som vi har i Stockholm men som tyvärr är alltför outnyttjade. Jag tror att man kan använda dem mer, visa upp dem mer och tillgängliggöra dem mer för stockholmarna. Det kan ske genom uteserveringar, genom att upplåta platser för konstutställningar, genom popup-scener och liknande. Men det vore väl bra att börja på vår egen borgargård. Jag yrkar bifall till Kristdemokraternas, Moderaternas i Liberalernas reservation i kommunstyrelsen.

Anförande nr 200

Borgarrådet W e d i n (M): Ordförande! Mycket gott har sagts. Det var kul att som fastighetsborgarråd få fundera lite på hur man skulle göra med Stadshuset kopplat till hundraårsjubileet. Det var ju exempelvis kopplat till sandlådan, som man tog tillbaka. Det var ett original. Ett tankesätt från Ragnar Östberg var att alla åldrar skulle känna sig välkomna i Stadshuset. Utifrån det tankesättet känns det som att även detta är ett förslag som andra stockholmare borde välkomna. Alla ska känna sig välkomna. På så sätt är det här välkommet. En medborgare jag pratade med föreslog en takbar. Jag vet inte om det riktigt är så långt Moderaterna är villiga att gå. Vi får väl ha en omröstning om det senare i kväll. Jag nöjer mig med att yrka bifall till Moderaternas reservation i kommunstyrelsen.

Bilaga 2

Yttranden 2024-09-02

§ 30 Motion om att levandegöra Hötorget

Anförande nr 201

Borgarrådet W e d i n (M): Ordförande! Alldeles nyss pratade vi om en plats som inte har någon uteservering. Av någon anledning är det också en helt otänkbar tanke att Hötorgshallen skulle ha en uteservering, fastän många verksamheter och aktörer precis bredvid har sådana. Det är som att det just när det kommer till denna plats, som staden dessutom själv äger och förvaltar, är en otänkbar grej – vi måste uppfinna hjulet igen. Det är obegripligt. Många handlare i just Hötorgshallen har framfört just detta. Intresset är stort, men staden hittar bara problem kopplat till att få fram detta.

Hötorget är ett av stockholmarnas mest uppskattade torg, med närheten till city, Kungsholmen, Östermalm och Norrmalm. Det här är en samlingspunkt och har varit det länge i Stockholm. Hötorget kan enligt min och Moderaternas mening få en ännu viktigare roll för stadslivet och för stockholmarna. Låt oss känna lite mer stadsglädje på den här platsen!

Vi måste hela tiden hitta potential för att locka människor till Hötorgshallen, så att handlarna ska få fler kunder. Obegripligt nog har man inte lyckats få fram en rimlig uteservering med bra förutsättningar, fast intresset finns. Därför måste trafikkontoret få i uppdrag att möjliggöra fler permanenta uteserveringar kopplat till Hötorgshallen. Det är inte en omöjlig tanke. Detta finns på andra ställen. Det här kan vi göra, bara den politiska viljan finns. Hur svårt kan det vara?

Vi har misslyckats som ägare av den här fastigheten. Låt oss också komma ihåg att det inte bara är Hötorgshallen vi pratar om. Det är exempelvis Filmstaden, restauranger och olika kommersiella aktörer som finns i den här större byggnaden, som inte innehåller någon kommunal kärnverksamhet. Samtidigt finns det stora behov av för skattebetalarna dyra renoveringar, inte minst när det kommer till faret som ligger under fastigheten. Därför är det rimligt att sälja den här fastigheten till en långsiktig och seriös fastighetsägare som kan utveckla både saluhallen och Hötorget till bättre platser på ett sätt som staden hittills har misslyckats med. Det här är någonting givet att göra när vi har så många kommersiella aktörer i fastigheten. Stadens resurser och uppmärksamhet behövs på andra viktigare fastigheter som vi äger och förvaltar.

Potentialen är inte nådd på den här platsen. Vi behöver också se över på vilka fler torg restaurangverksamhet kan ges större plats och bättre förutsättningar. Arbetet dröjer. Den politiska viljan finns inte. Hur svårt kan det vara att få till mer levande torg i staden? Börja med Hötorget, ett av Stockholms största och mest centrala torg! Låt oss använda det betydligt mer och bättre! Det skulle stockholmarna älska. Jag yrkar bifall till denna motion.

Bilaga 2

Yttranden 2024-09-02

Anförande nr 202

Borgarrådet S t r ö m g r e n (MP): Ordförande och fullmäktige! Levande gator, kvarter och torg skapar en trevlig, trygg och levande stad. Det tror jag att vi alla är överens om i den här salen i allt större utsträckning. Hötorget är ett av de torg som definitivt skulle tjäna på att vara fyllt med folk och verksamhet en större del av dygnet. Det är ju ett faktum att människor dras till andra människor. Skapar man plats för människor som – oftast till fots – dröjer sig kvar på en plats blir det både tryggare och trevligare, och det blir även ett större underlag för verksamhet.

År 2022 – om jag inte är felinformerad – övergick torghandeln från fastighetskontoret till trafikkontoret och trafiknämnden. Då gjorde man en översyn av våra olika torg. Man konstaterade att Hötorget sedan lång tid tillbaka är ett salutorg. Därför vill man särskilt ge plats åt torghandel. Det är någonting som vi från trafiknämnden och trafikkontoret vill värna om. Därför har vi sett över hur torghandelsverksamheten ser ut, så att det ska fungera på ett bra sätt och bidra till ett välskött torg.

Vi har dessutom möjliggjort tillfällig torghandel. Normalt sett är det så att man hyr de här torghandelsplatserna eller har tillstånd för dem för ett helt år eller längre än så, men vi har även möjliggjort tillfällig torghandel. Om det finns grönsaker, svamp, frukt, bär eller annat som man vill sälja på torget bara under en begränsad tid ska det också vara möjligt.

Tillståndsgivningen har skärpts, och man har försökt förenkla för seriösa aktörer så att de lättare ska kunna söka tillstånd. För att även möjliggöra uteserveringar har det gjorts försök på Hötorget, så att man kunde söka tillstånd för uteserveringar. Det skedde sommaren 2023. Det försöket avbröts, kanske beroende på dåligt väder. Men vi har alltså provat det, och vi kommer att utvärdera hur det gått.

För oss är det viktigt att värna torghandeln. Om vi skulle göra om det här till något helt annat skulle man behöva ändra reglerna för användningen av torget. Däremot tror vi att den verksamhet som finns i anslutning till torget bör kunna ges möjlighet till uteservering. Detta finns redan, och den typen av tillstånd får man via polistillstånd. Jag uppmuntrar till att fler av de verksamheter som ligger runt Hötorget ansöker om tillstånd och för dialog med trafikkontoret.

Anförande nr 203

Borgarrådet W e d i n (M): Ordförande! Jag vill att handlare från Hötorghallen som hör Lars Strömgren prata och som sitter redo och verkligen har kämpat länge för att få till en uteservering ska känna att deras röst blir hörd. Trafikkontorets försök har vi snackat om i trafiknämnden också. Man säger att det avbröts på grund av dåligt väder och att det ska utvärderas. Det som inte kommer fram – men som jag vill föra fram – är att det gavs väldigt dåliga förutsättningar för en rimlig uteservering. Man hade ingen möjlighet till el. Möblerna skulle tas bort efter varje kväll. Det fanns inte

Bilaga 2

Yttranden 2024-09-02

förutsättningar för att få till en rimlig uteservering på samma sätt som för de permanenta uteserveringar som finns i närheten, exempelvis kopplat till PUB, som bara är några meter bort. Det är därför det var feltänkt. Man borde göra korrekt.

Anförande nr 204

Borgarrådet S t r ö m g r e n (MP): Jag tror att vi delar ambitionen att Stockholms torg ska fyllas med folkliv och människor, Dennis Wedin. Det finns en trade-off mellan torghandelsverksamheten och uteserveringarna. Exakt hur tillståndsprocessen och reglerna ska se ut är en del av det arbete som trafikkontoret har med att se över hur torgen används och hur de tillgängliggörs för olika verksamheter.

Sedan månar jag om torgverksamheten och torghandeln. Så länge den fungerar på ett bra sätt vill jag inte att den ska ersättas med något annat. Trafikkontoret har inget uppdrag att ersätta torghandel med uteserveringar. Men det ingår i deras arbete att se över hur vi på bästa möjliga sätt kan få Hötorget att vara ett levande och tillgängligt torg.

Anförande nr 205

J o n a s N a d d e b o (C): Ordförande, fullmäktige och åhörare! Jag börjar med att yrka bifall till Centerpartiets och Moderaternas reservation. Jag vill understryka att det i den reservationen inte står någonting om att sälja fastigheten i det här fallet. Det som sades tidigare i den här talarstolen kanske kan ha uppfattats så.

Jag var en av dem som trodde att den här organisationsförändringen från fastighetskontoret till trafikkontoret skulle leda till en nytändning för Hötorget. Jag måste verkligen säga att Hötorget förtjänar mycket mer kärlek och en bättre hantering än den får i dag. Jag har inte riktigt sett att organisationsförändringen skulle ha gett den här nytändningen. Låt inte det här viktiga och fina torget fastna i de byråkratiska kvarnarna. Det vi vill med det här torget är att det ska finnas både torghandel och uteserveringar.

Ska man vara helt fritänkande skulle man kunna tänka sig att de som bedriver torghandel också fick tillreda en del av sina grönsaker och sälja dem varma eller grillade. Men att tänka så långt borta från de byråkratiska ramarna är helt omöjligt. Så var det också när vi föreslog food trucks. Det var högst omöjligt för Stockholms stad att få till food trucks i den här staden. Allt var omöjligt, hur mycket Centerpartiet än stångade pannan blodig för den saken. Men helt plötsligt gick det. Det är som det är i den här staden. Det är omöjligt, det är omöjligt och det är omöjligt – ända tills det är möjligt. Jag tycker att vi borde ägna mer kraft och energi åt att fundera på hur vi ska kunna göra Hötorget till en plats att uppleva.

När jag satt i Konserthusets stiftelse hade man stora utmaningar med att hantera avfall och sopor på det här torget. Alla transporter skulle gå precis utanför Konserthusets

Bilaga 2

Yttranden 2024-09-02

entré, även när Konserthusets gäster skulle ta sig till den verksamheten. Det blev en ganska stor konflikt kring hanteringen av sopor och lastbilar som parkerade precis framför Konserthusets trappa.

Varför tar jag då upp det här? Jo, jag tar upp det för att jag hoppas att det ska finnas en politisk vilja att på riktigt göra någonting av det här torget. Och om man får vara riktigt kreativ: Tänk om man skulle kunna få ta sig ett glas vin till den där tillredda grillade sparrisen! Tänk om det skulle kunna få vara så! Jag yrkar bifall till vår reservation i kommunstyrelsen.

Anförande nr 206

M a r t i n H a n s s o n (MP): Jag har en förhoppning om att det här kan vara den sista motion vi debatterar denna kväll. Jag instämmer i borgarrådet Strömögens svar. Det är bra.

Ivar Lo-Johanssons roman *Kungsgatan* – jag vet inte om ni känner till den – inleds med att bönderna från Sörmland i slutet av 1800-talet åker in med grenar som de har klippt för att sälja på Hötorget. I romanen lyfts Hötorget fram väldigt mycket. Sedan är det också en far och son-relation. Jag tycker att det är en väldigt fin inledning. Pappa och son kommer in till Hötorget för att sälja de här lökvistarna. Det går inte så bra. Alla de andra bönderna runt omkring får sina lökvistar sålda. Sedan kommer några yngre personer när far och son står ensamma kvar. Det är rätt rörande, tycker jag. Dessa yngre personer framställs som en typ av Stockholmssprättar. De ska ha något giftermål, någon svensxa eller någonting sådant och ska köpa lökvistarna i ett stycke. Då måste far och son följa med till ett hus lite längre bort med hela det här lasset. Det är rätt jobbigt. Så säger ynglingarna: Vänta här – vi ska bara in och hämta pengar. De försvinner in i någon port eller något sådant, och far och son står kvar och väntar. Jag tror att det är två kvarter bort från Hötorget – för att behålla relevansen i förhållande till motionen. Men de här ynglingarna kommer inte. Till slut inser fadern att de har blivit lurade. Sedan kikar de in och ser att det finns en bakgård på andra sidan huset som ynglingarna kunde smita ut genom. Inledningen avslutas av Ivar Lo-Johansson med att de får åka tillbaka med alla sina lökvistar igen. Där slutade det.

(O r d f ö r a n d e n : På temat ”fadern och sonen” har Jonas Naddebo begärt replik. Närmare en kvällsandakt än så här lär vi aldrig komma.)

Anförande nr 207

J o n a s N a d d e b o (C): Låt mig vara den helige ande i så fall! Jag tycker faktiskt att du kan få förklara dig, Martin Hansson. Vill du bara ironisera bort den här motionen och ambitionen att göra någonting av Hötorget? Har du själv några idéer eller tankar om hur man skulle kunna utveckla verksamheten? Jag förstod inte riktigt ditt anförande. Du får jättegärna använda dina 60 sekunder i kontrarepliken till att tala om hur du tycker att det här bidrog till att föra debatten framåt. Jag kanske inte är

Bilaga 2

Yttranden 2024-09-02

tillräckligt beläst för att förstå ditt anförande. Eller var det bara ironi? Du kan gärna få beskriva det för mig.

Anförande nr 208

M a r t i n H a n s s o n (MP): Ordförande! Som jag inledde med att säga förklarade borgarrådet Strömgren vår ståndpunkt alldeles utmärkt. Med det sagt tänker vi väl också att det kan vara bra att ta en ordentlig debatt om följande motion på föredragningslistan vid nästa sammanträde – det hinns inte med nu. Den motionen handlar om Bromma flygplats, som jag antar att du känner till, Jonas Naddebo. Men vad gäller den här motionen har i sak borgarrådet Strömgren förklarat vår ståndpunkt alldeles utmärkt. Vi hoppas också såklart på ett levande Hötorget.

(J o n a s N a d d e b o (C): Så det var bara filibuster!)